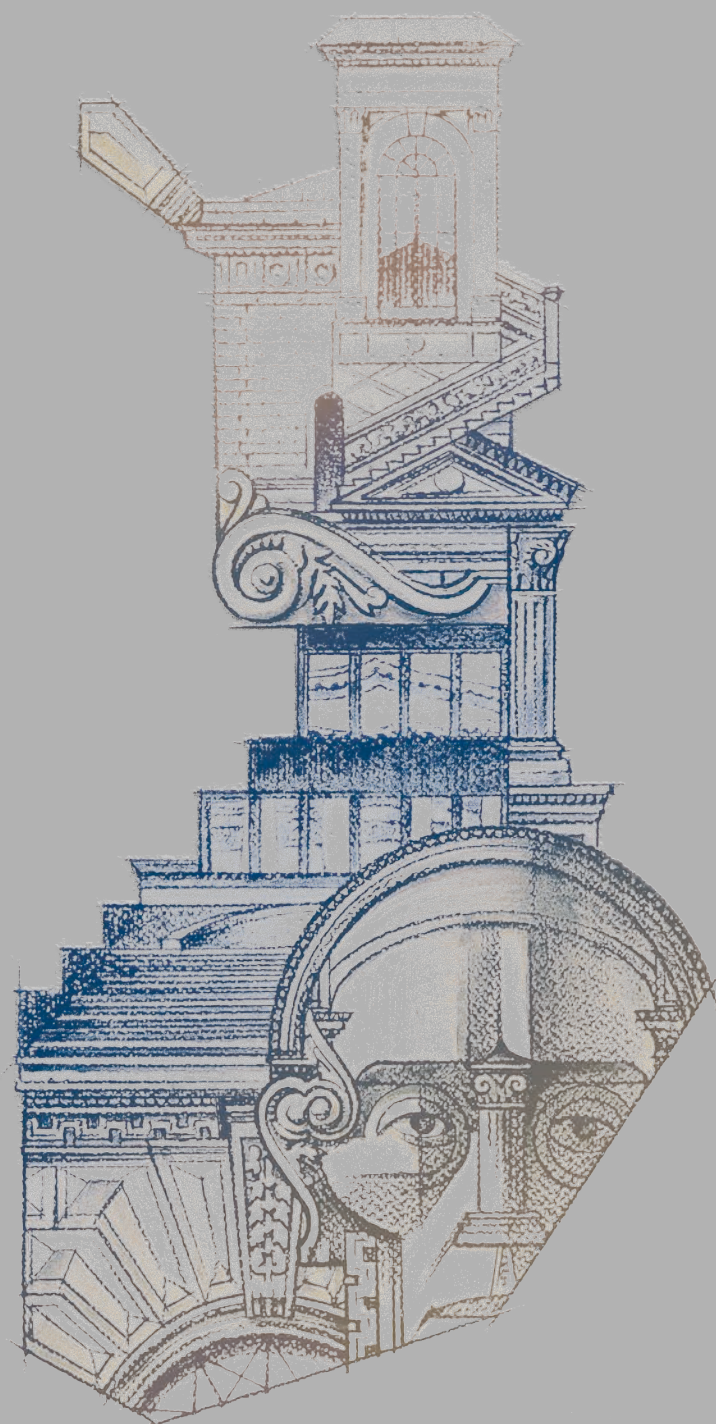

Finlands Banks årsberättelse 2013

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Finlands Banks årsberättelse 2013

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Finlands Bank

Grundad 1811

Besöksadress

Snellmansplatsen, Helsingfors

Postadress

PB 160, 00101 Helsingfors

Telefon

nationellt nummer 010 8311

internationellt nummer +358 10 8311

Fax

09-17 48 72

SWIFT

SPFB FI HH

E-post

info@bof.fi

Fornamn.Efternamn@bof.fi

Finlands Banks webbplats

www.finlandsbank.fi

Regionkontor

Vanda

Säkerhetsdalsvägen 1, Vanda,
PB 160, 00101 Helsingfors,
telefon 010 8311

Uleåborg

Kajaaninkatu 8,
PB 103, 90101 Uleåborg,
telefon 010 8311

Denna årsberättelse är en verksamhetsberättelse enligt 19 § i lagen om Finlands Bank.

Siffrorna i årsberättelsen baserar sig på uppgifter som fanns tillgängliga i februari–mars 2014.

ISSN 1239-9337 (tryckt)

ISSN 1456-5781 (webbpublikation)

Edita Prima Oy

Helsingfors 2014

Innehåll

Företal	7
Finlands Bank	8
Verksamheten 2013	11
Penningpolitik	11
ECB:s penningpolitik och den penningpolitiska beredningen	11
Genomförandet av penningpolitiken i euroområdet och Finland	19
Finlands Bank och den ekonomiska politiken i Finland	26
Finanssystemet	30
Finansiell stabilitet	30
Finanssystempolitik	32
Finansiell infrastruktur	37
Tillgångsförvaltning	40
Finlands Banks finansiella tillgångar och tillgångsförvaltning	40
Risker och riskhantering i investeringsverksamheten	43
Sedlar och mynt	49
Övrig verksamhet	54
Forskning	54
Forskningsinstitutet för transitionsekonomier	55
Statistik	56
Internationell verksamhet	57
Kommunikation	61
Ledning och personal	64
Strategin	64
Ledningssystem	66
Verksamhetsplanering	66
Mål- och resultatstyrning	66
Personal- och budgetramar	66
Riskhantering som verktyg för den interna styrningen	67
Personal	70
Budget och verksamhetskostnader	72
Finlands Banks budget	72
Pensionsfondens budget	73
Finansinspektionens budget	74
Miljö	75
Totala risker	77
Finansiella tillgångar	77
Penningpolitiska transaktioner	77
Utveckling av Eurosystemets och Finlands Banks balansräkningar	78
Totala risker i balansräkningen	78

Bokslut	81
Balansräkning	82
Resultaträkning	84
Direktionens förslag till vinstutdelning	85
Redovisningsprinciper	86
Noter till balansräkningen	91
Noter till resultaträkningen	105
Bokslutsbilagor	111
Noter till riskhanteringen	115
Revisionsberättelse	120
Utlåtande om revision i enlighet med artikel 27 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken	121
Bilagor	122
Penningpolitiska åtgärder inom Eurosystemet 2013	122
Viktigaste finansmarknadsåtgärder 2013	124
Finlands Banks viktigaste remissyttranden 2013	128
Finlands Banks publikationer 2013	129
Tabellbilagor	131
Finlands Banks organisation	146
Rutor	
Ruta 1. Framtidsindikationer om penningpolitiken	13
Ruta 2. Finanskrisen har format om genomförandet av penningpolitiken	24
Ruta 3. Vad berättar den ekonomiska forskningen om effekten av strukturreformer?	28
Ruta 4. Framsteg mot gemensam tillsyn och rekonstruktion av banker	34
Ruta 5. Bedömning av läget i de europeiska bankerna	36
Ruta 6. Kännetecken för ett effektivt betalningssystem	39
Ruta 7. Centralbankens tillgångar i guld	45
Ruta 8. Ny eurosedelserie	53
Ruta 9. Finlands Bank i ECB- och EU-organ och i andra internationella organisationer 2013	60
Ruta 10. Finlands Banks verksamhetsidé, vision, strategi och värderingar	65
Ruta 11. Finlands Banks mål- och resultatstyrning 2013–2015	68

Copyright: M. K. K. K.

Företal

Under 2013 har den europeiska finansmarknaden präglats av mindre turbulens än under tidigare år. Men problemen är ingalunda över. Den ekonomiska tillväxten i euroområdet har varit en besvikelse, trots vissa tecken på återhämtning som började göra sig gällande i slutet av 2013. Avvecklingen av skuldsättningen i området går långsamt, vilket bromsar upp ökningen av efterfrågan och försvagar sysselsättningsutvecklingen. För att sörja för den monetära unionens stabilitet är det samtidigt nödvändigt att på ett trovärdigt sätt återställa hållbara offentliga finanser i alla euroländer.

Då inflationstrycket varit svagt under de rådande förhållandena, har ECB kunnat föra en ackommoderande penningpolitik. Styrräntan pressades ned på en rekordlåg nivå under året. Samtidigt har ECB effektiviserat sin penningpolitik genom att öka framtidsindikationerna om penningpolitiken.

Mot bakgrund av det alltjämt kärva ekonomiska läget måste centralbankerna fortsätta att bedriva högklassig forskning, ingående analysera konjunkturutsikterna och samtidigt ha förmåga att komma med lösningar med ledning av dem. Finlands Bank vill för egen del vara en konstruktiv aktör i Eurosystemet, och bidrar till beredningen av den gemensamma penningpolitiken med sin expertis.

Under det gångna året har fokus för den ekonomisk-politiska debatten i Finland skiftat från problemen i euroområdet till Finlands egna ekonomiska problem. Dessa kräver målmedvetna insatser.

Den stora finanskrisen, som rubbade världsekonomin, fick Finlands BNP att falla med hela 8 % under 2009. Det var ett fall som saknar motstycke men som dock kunde dämpas betydligt genom målmedvetna räntesänkningar och budgetstimulans. I jämförelse med tillväxtförlusterna inom

totalproduktionen var således utvecklingen av bland annat den privata konsumtionen och sysselsättningen länge gynnsam. Därför fick de långsiktiga problemen i Finlands ekonomi till en början alltför lite uppmärksamhet.

Först under fjolåret spred sig medvetandet om att det samtidigt med den internationella och europeiska krisen pågår en djup strukturell kris i den finländska ekonomin. Den industriella grunden har försvagats betydligt inte bara till följd av nedgången i elektronikindustrin utan också på grund av den minskade efterfrågan på papper. Samtidigt har också den globala efterfrågan på investeringsvaror varit dämpad, till nackdel för den finländska verkstadsindustrin som specialiserat sig på export av investeringsvaror.

Finlands Bank har genom sin egen verksamhet försökt sprida insikten i Finland om den prekära situationens allvar – delvis med gott resultat. Vissa konkreta beslut har kommit till stånd; till exempel den måttliga, centraliserade löneuppgörelsen i oktober. Men mycket återstår att göra. Balansen i de offentliga finanserna måste återställas på ett hållbart sätt. Samtidigt behövs stora strukturella reformer bland annat för att säkerställa en fungerande konkurrens och ett större utbud av arbetskraft i den finländska ekonomin.

Den snävare industriella grunden och befolkningens fortsatta åldrande är ofrånkomliga fakta som länge kommer att dominera den politiska agendan. I sökandet efter lösningar är det Finlands Banks mål att också framöver försvara sin ställning som trovärdig expert.

Erkki Liikanen
den 27 februari 2014

Finlands Bank

Finlands Bank är Finlands nationella centralbank. Banken är en del av Eurosystemet, som består av Europeiska centralbanken (ECB) och de nationella centralbankerna i de EU-länder som har infört euron som gemensam valuta. Det primära målet för Eurosystemet är att upprätthålla prisstabilitet.

Finlands Banks ställning har fastställts i Finlands grundlag. Finlands Bank är en självständig offentligrättslig inrättning, som står under riksdagens garanti och vård. Banken övervakas av bankfullmäktige, som består av nio riksdagsvalda ledamöter.

Finlands Banks verksamhet regleras av lagen om Finlands Bank och stadgan för Europeiska centralbankssystemet (ECBS). Banken handlar i överensstämmelse med Europeiska centralbankens riktlinjer och instruktioner när den sköter Europeiska centralbankssystemets uppgifter.

Till Finlands Banks kärnuppgifter hör deltagande i beredningen av den gemensamma penningpolitiken, operativa centralbanksuppgifter, övervakning av den finansiella stabiliteten och kontantförsörjning.

De penningpolitiska besluten fattas i ECB-rådet, medan penningpolitiken genomförs decentraliserat av de nationella centralbankerna. Finlands Banks chefsdirektör är medlem av ECB-rådet. Finlands Banks experter stöder chefsdirektörens verksamhet som medlem av ECB-rådet och deltar i beredningen av den gemensamma penningpolitiken inom ECBS-kommittéerna.

Finlands Bank genomför Eurosystemets penningpolitiska transaktioner med finländska motparter, främst banker. Till bankens övriga operativa centralbanksuppgifter hör att tillhandahålla bankerna centralbankstjänster: Finlands Bank förmedlar bland annat interbankbetalningar och ger vid behov bankerna tillgång till utlåningsfaciliteten mot säkerheter. En rän-

tabel och säker förvaltning av bankens egna finansiella tillgångar, t.ex. valutareserven, hör likaså till bankens uppgifter.

Finlands Bank svarar för makrotillsynen av finansmarknaden. Det innebär att centralbanken också övervakar säkerheten och effektiviteten i betalningssystemen.

Enskilda aktörer på finans- och försäkringsmarknaden övervakas av Finansinspektionen, som verkar som självständig myndighet i anslutning till Finlands Bank.

Banktillsynen i euroområdet är stadd i snabb förändring. I och med den s.k. bankunionen kommer banktillsynen i euroområdet 2014 att koncentreras till Europeiska centralbanken. Det praktiska tillsynsarbetet övertas av en gemensam tillsynsmekanism, som består av de nationella tillsynsmyndigheterna och ECB. Ledningen och experterna på Finlands Bank och Finansinspektionen deltog på olika nivåer i beredningen av denna reform under 2013.

Till Finlands Banks kontantförsörjningsuppgifter hör att ge ut sedlar och mynt i Finland och sörja för kvaliteten och tillgången på kontanter. Finlands Bank har regionkontor i Uleåborg och Vanda för hantering av kontantförsörjningsuppgifterna.

Direktionen för Finlands Bank bestod 2013 av ordföranden Erkki Liikanen, vice ordföranden Pentti Hakkarainen och direktionsmedlemmen Seppo Honkapohja. Finansinspektionen har en egen direktion, där vice ordföranden i Finlands Banks direktion Pentti Hakkarainen var ordförande 2013.

Vid slutet av 2013 hade Finlands Bank totalt 391 anställda på huvudkontoret i Helsingfors och i regionkontoren i Vanda och Uleåborg. Finansinspektionen hade 208 anställda vid slutet av 2013. Finansinspektionen ger ut en egen verksamhetsberättelse.

Foto: Pekka Karhunen.

Finlands Banks direktion
Till vänster direktionens vice
ordförande Pentti Hakkarainen,
nerre till höger direktionens ordförande
Erkki Liikanen och nere till vänster
direktionsmedlem Seppo Honkapohja.

Foto: Pekka Karhunen.

Foto: Peter Mickelsson.

Foto: Peter Mickelsson.

Verksamheten 2013

Penningpolitik

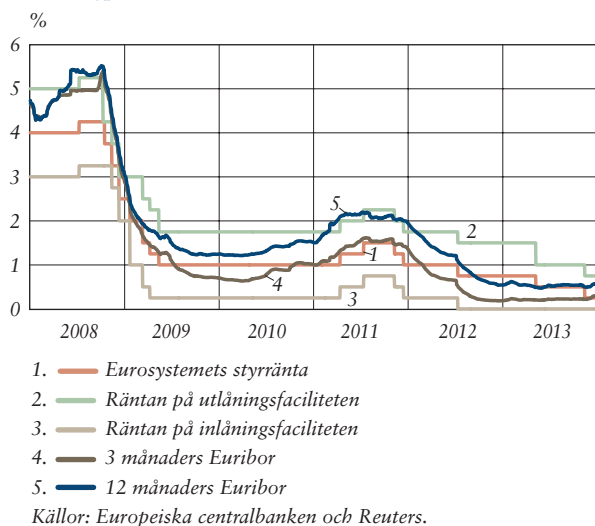
ECB:s penningpolitik och den penningpolitiska beredningen

Det primära målet för Eurosystemets penningpolitik är att upprätthålla prisstabilitet i euroområdet. Enligt ECB-rådets definition innebär detta mål i praktiken att den årliga konsumentprisökningen bör ligga under, men nära, 2 % på medellång sikt. Utan att åsidosätta prisstabilitetsmålet kan penningpolitiken också stödja andra mål för den ekonomiska politiken inom EU.

Som medlem av ECB-rådet deltar chefsdirektören för Finlands Bank i de penningpolitiska besluten. Experter från banken medverkar i beredningen av de penningpolitiska besluten och i annat bakgrundsarbete. Finlands Banks experter deltar i beredningen inför ECB-rådets sammanträden inom Eurosystemets penningpolitiska kommitté och Kommittén för marknadsoperationer.

Under 2013 låg fokus för den penningpolitiska beredningen på att utveckla framtidsindikationerna om penningpolitiken, analysera alternativa extraordinära penningpolitiska åtgärder och bevaka och utvärdera en omvärld som präglas av låga räntor. Därtill har Finlands Banks experter framhållit vikten av öppenhet och tydlighet i utgivningen av prognoser.

Diagram 1.
Penningpolitisk transmissionsmekanism

ECB-rådet stärkte den ackommoderande penningpolitiken genom att lämna indikationer om den framtida penningpolitiska inriktningen

ECB-rådet införde under 2013 penningpolitiska lättnader genom att två gånger under året sänka styrräntan med 0,25 procentenheter. I maj sänkte rådet styrräntan från 0,75 % till 0,50 % (diagram 1). Samtidigt sänktes räntan på utlåningsfaciliteten från 1,50 % till 1 %, medan räntan på inlåningsfaciliteten fick ligga kvar på 0 %, dvs. på samma nivå där den legat sedan sänkningen i juli 2012. I november sänktes styrräntan redan mycket nära noll, till 0,25 %. Räntan på utlåningsfaciliteten sänktes då till 0,75 %, medan räntan på inlåningsfaciliteten fick ligga kvar på 0 %. ECB:s penningpolitiska styrräntor låg på exceptionellt låga nivåer redan för femte året i rad, och rådet framhöll vid upprepade tillfällen under året att den penningpolitiska inriktningen kommer att vara fortsatt ackommoderande så länge det behövs.

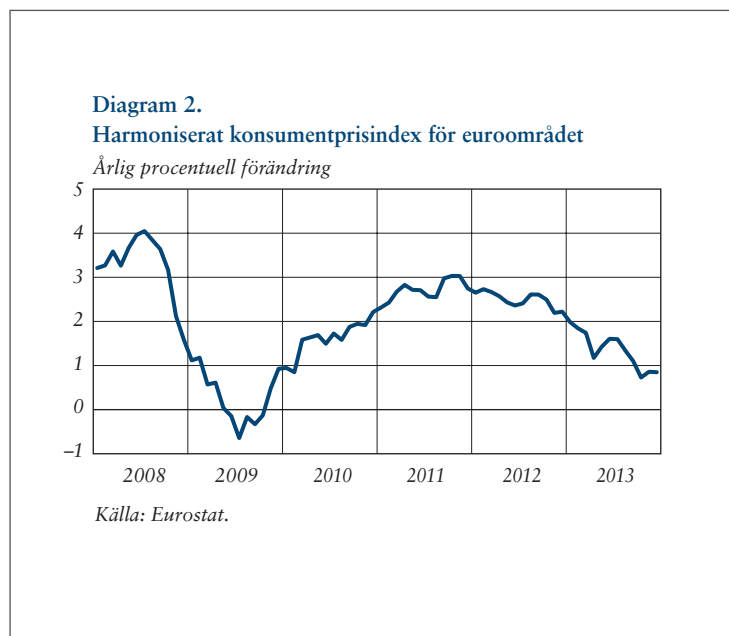
Rådet fattade under året ett viktigt beslut om att börja lämna indikationer om den framtida penningpolitiska inriktningen

från och med juli (se ruta 1). Finlands Bank har aktivt medverkat i utvecklingen av politiken med framtidsindikationer. Genom framtidsindikationerna ger ECB-rådet vägledning om den förväntade inriktningen på penningpolitiken. Sedan juli och också efter räntesänkningen i november har rådet uttryckt framtidsindikationerna så att det räknar med att hålla kvar ECB:s styrräntor på rådande eller lägre nivåer under en längre tid (*for an extended period of time*). En förutsättning för denna räntebana är att inflationsförväntningarna och inflationsutsikterna ligger kvar i linje med prisstabilitet. Framtidsindikationerna ökar den ackommoderande penningpolitikens genomslagskraft genom att minska osäkerheten om den framtida utvecklingen av styrräntorna.

Året präglades av penningpolitiska lättnader och effektivisering av penningpolitiken i ett läge med fortsatt dämpade tillväxt- och prisutsikter för euroområdet på grund av återhämtningen från finans- och skuldkrisen. Inflationen mätt med det harmoniserade konsumentprisindexet bromsade in från 2 % i början av året till ca 0,8 % vid årets slut (diagram 2). Inflationen låg i genomsnitt på 1,4 % under 2013, då den varit i genomsnitt 2,5 % under 2012. Inflationsförväntningarna var dock alltjämt väl förankrade under hela 2013. Trots stabiliseringen av den realekonomiska utvecklingen under årets lopp och en långsam uppgång i BNP, hämmades tillväxten av den höga arbetslösheten och fortsatta korrigeringar av balansräkningarna i såväl den finansiella sektorn som i övriga sektorer. ECB-rådets bedömning var under hela året att de risker som omgav utsikterna för ekonomisk tillväxt låg på nedåtsidan. Under årets lopp avtog dock spänningarna på finansmarknaden och förtroendet ökade.

Stabiliseringen av finansmarknaden sedan sensommaren 2012 fortsatte i början av 2013

I början av 2013 betonade ECB-rådet att den penningpolitiska inriktningen kommer

att vara fortsatt ackommoderande samtidigt som centralbanken kommer att fortsätta att genomföra refinansieringstransaktioner som fastränteanbud med full tilldelning. Eurosystemets styrränta fick under början av 2013 ligga kvar på 0,75 % och var därmed oförändrad sedan juli 2012. Vid början av 2013 kunde det konstateras att rådets meddelande i september 2012 om det nya programmet för direkta monetära transaktioner (Outright Monetary Transactions, OMT) hade bidragit till att minska sannolikheten för destruktiva händelseförlopp i euroområdet. I början av året avtog spänningarna på finansmarknaden, mätt med flera indikatorer, då räntorna på bland annat spanska och italienska statsobligationer sjönk ytterligare från de höga nivåer som rådde under sommaren 2012.

I januari 2013 gavs bankerna möjlighet till frivillig förtida återbetalning av kredit som tilldelats i december 2011 och februari 2012 vid de långfristiga refinansieringstransaktionerna med en löptid på tre år. Den snabba återbetalningstakten i början av 2013 stärkte uppfattningen om att förtroendet hade ökat och finansieringssitua-

Ruta 1.

Framtidsindikationer om penningpolitiken

Under 2013 effektiviserade flera stora centralbanker, inklusive Eurosystemet, sin penningpolitik genom att införa ett nytt verktyg i form av framtidsindikationer om penningpolitiken (*forward guidance*). Genom framtidsindikationerna ger centralbanken vägledning om sin framtida penningpolitik och särskilt räntepolitiken.

ECB-rådet började ge regelbunden vägledning om sin framtida räntepolitik i juli 2013. Rådets budskap har sedan räntesammanträdet i juli varit att det räknar med att ECB:s styrräntor kommer att ligga kvar på nuvarande eller lägre nivåer under en längre tid.

Framtidsindikationerna är villkorade: banan för styrräntorna är beroende av inflationsutsikterna på medellång sikt och prisstabilitetsmålet äventyras inte. I sina förväntningar och framtidsindikationer om att styrräntorna skulle ligga kvar på en låg nivå under en längre tid utgick ECB-rådet under 2013 från att tillväxten länge skulle vara svag och inflationsutsikterna på medellång sikt dämpade.

Syftet med framtidsindikationerna är att vägleda förväntningarna om centralbanksräntornas utveckling. Då osäkerheten om styrräntornas framtida utveckling minskar, är utvecklingen av penningmarknadsräntorna stabilare och ligger i linje med den ackommoderande penningpolitiska inriktningen. Den ackommoderande penningpolitiken får då kraftigare genomslag i ekonomin.

Ränteförväntningarna påverkar den makroekonomiska utvecklingen via flera kanaler. Bland annat påverkas företagens och hushållens beteende. Förväntningar om en lång period med låga räntor uppmuntrar bland annat företag och hushåll till att göra investeringar och köpa kapitalvaror, vilket bidrar till återhämtningen i ekonomin och skapar nya jobb.

Framtidsindikationerna om penningpolitiken har haft en tydlig inverkan på ränteförväntningarna på finansmarknaden. Penningmarknadsräntorna i euroområdet hade varit utsatta för ett uppåtttryck allt sedan maj på grund av de första signalerna från den amerikanska centralbanken om att den överväger att trappa ned sitt köpprogram för värdepapper. Fastän ECB-rådet höll styrräntan oförändrad i juli, uteslöt framtidsindikationerna inte en eventuell räntesänkning, vilket minskade tydligt uppåtttrycket på penningmarknadsräntorna. På finansmarknaden minskade osäkerheten om de framtida räntorna, och ränteförväntningarna låg fram till årets slut mer i linje med konjunkturutsikterna för euroområdet, som var svagare än för USA.

Rätt använd är vägledningen i form av framtidsindikationer ett aktivt policyverktyg som ger penningpolitiken ökad genomslagskraft i ett läge där räntorna ligger mycket nära noll och det är svårt att göra en bedömning av det ekonomiska läget. Eurosystemets framtidsindikationer stöder en utveckling där de korta penningmarknadsräntorna speglar en penningpolitisk inriktning som bestäms av inflationsutsikterna på medellång sikt. Samtidigt blir motiveringarna till besluten inom Eurosystemet allt genomsynligare.

Den nya typen av vägledning om penningpolitiken visade sig värdefull då en försämring av inflationsutsikterna bedömdes ha inträffat i oktober. Tack vare det underlag som framtidsindikationerna bildade kunde rådet i november sänka styrräntan så att sänkningen uppfattades som ett konsekvent led i ECB:s penningpolitik, som är inriktad på att upprätthålla prisstabilitet och stödja den ekonomiska aktiviteten. Med tanke på att återhämtningen i euroområdet går långsamt kommer vägledningen om penningpolitiken att även framöver fortsätta att spela en viktig roll.

tionen för bankerna blivit bättre. Till stabiliseringen av finansmarknaden bidrog utöver ECB-rådets penningpolitiska beslut också bland annat besluten om bankunionen sommaren 2012 och förberedelserna för den gemensamma tillsynsmekanismen (Single Supervisory Mechanism, SSM), rekapitaliseringen av de spanska bankerna som inleddes i slutet av 2012, det finanspolitiska avtalet (fiscal compact) som trädde i kraft i januari 2013 och verksamhetsstarten för den permanenta Europeiska stabilitetsmekanismen (European Stability Mechanism, ESM) i oktober 2012.

Trots stabiliseringen av finansmarknaden bedömde ECB-rådet i januari att BNP i euroområdet skulle falla ytterligare i början av 2013 och att inflationen mätt med det harmoniserade konsumentprisindexet skulle bromsa in till under 2 % under året. Inflationförväntningarna i början av året låg alltså strikt i linje med ECB:s mål, dvs. inflationen förväntades ligga under, men nära, 2 % på medellång sikt. I januari-februari uppfattade marknaden Eurosystemets penningpolitik som något stramare än t.ex. de amerikanska och japanska centralbankernas penningpolitik. Det var en av orsakerna till den svaga uppgången i penningmarknadsräntorna alldeles i början av 2013. Men rådets betyganden på sammanträdena i februari och mars om att penningpolitiken kommer att vara fortsatt ackommoderande fick åter penningmarknadsräntorna att sjunka.

I mars reviderades intervallen för tillväxtprognoserna för 2013–2014 ned något, vilket speglade den svaga utvecklingen under sista kvartalet 2012. Återhämtningen väntades alltså fortskrida i stort sett enligt tidigare bedömningar under andra halvåret och riskerna väntades vara nedåtriktade. Pristrycket väntades vara fortsatt dämpat i ett läge med långsam tillväxt i euroområdet. Enligt rådets bedömning var riskerna i prisutvecklingen på medellång sikt i stort sett balanserade. Uppåtriskerna för inflationen hänförde sig till höjningar av administrativt fastställda priser och indirek-

ta skatter och till större oljeprisökningar än väntat, medan nedåtriskerna gällde en svagare ekonomisk tillväxt än väntat.

Rådet framhöll att penningpolitiken kommer att vara fortsatt ackommoderande så länge det behövs

Mot bakgrund av den fortsatt dämpade samlade bilden av ekonomin kommunicerade ECB-rådet i april eftertryckligt att ECB:s penningpolitiska inriktning kommer att vara fortsatt ackommoderande och att ECB kommer att fortsätta att genomföra refinansieringstransaktioner som fastränteanbud med full tilldelning så länge det behövs. I maj beslutade rådet sänka räntan på Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner med 0,25 procentenheter och räntan på utlåningsfaciliteten med 0,50 procentenheter. Efter sänkningarna låg refinäntan (räntan på huvudsakliga refinansieringstransaktioner) på 0,50 % och räntan på utlåningsfaciliteten på 1 %, medan inlåningsräntan låg kvar på 0 %. Rådet motiverade beslutet att sänka räntorna med det svaga pristrycket på medellång sikt.

Rådet fattade i maj också beslut om att förlänga den i förväg angivna tid under vilken de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna genomförs som fastränteanbud med full tilldelning och meddelade att detta förfarande kommer att fortsätta så länge det behövs och åtminstone fram till juli 2014.

Rådet räknade med att de sänkta räntorna skulle bidra till att skapa förutsättningar för återhämtning senare under året. Till de finansiella förhållandena i den privata sektorn bidrog också det ökade förtroendet, stabiliseringen av finansmarknaden och den lättare tillgången till upplåning för bankerna. De små och medelstora företagen (SME-företag) hade dock året innan upplevt en kraftig åtstramning av de finansiella förhållandena och förhållandena var alltså ansträngda i början av året. Det gällde framför allt SME-företagen i de sk. GIIPS-länderna (dvs. Grekland, Irland, Italien, Portugal och Spanien). Rådet beslutade i

maj att inleda diskussioner med andra europeiska institutioner om initiativ för att främja en välfungerande marknad för värdepapper med bakomliggande tillgångar. Säkerheterna för dessa värdepapper utgörs av företagslån. Syftet med förhandlingarna var att hitta medel för att säkerställa att den ackommoderande penningpolitiken också får genomslag hos SME-företagen, som i flera euroländer intar en nyckelposition i sysselsättningsutvecklingen.

I juni ändrade Eurosystemet sin kommunikation om tillväxt- och inflationsprognoserna. Både BNP-prognoserna och inflationsprognoserna uppges härefter också i form av direkta s.k. punkttestimat, dvs. med ett tal, och inte bara som intervall. Innehållet i prognosen påverkas inte, men årliga procenttal ger ett tydligare besked än intervall. Tillväxt- och inflationsprognoserna för 2013 reviderades ned något i bedömningen i juni. Inflationsprognosen för 2014 var däremot oförändrad, medan tillväxten reviderades upp något från den föregående prognosen.

Framtidsindikationerna ger den ackommoderande penningpolitiken ökad genomslagskraft

ECB-rådet ändrade i juli sin vägledning om styrräntorna genom att börja lämna indikationer om deras framtida inriktning (se ruta 1). Rådet meddelade att det räknar med att ECB:s styrräntor kommer att ligga kvar på rådande eller lägre nivåer under en längre tid. I likhet med Eurosystemet började flera stora centralbanker under 2013 ge liknande vägledning om penningpolitiken för att öka dess genomslagskraft. Med hjälp av framtidsindikationerna försöker ECB-rådet tydligare kommunicera sitt handlingsätt och därigenom minska osäkerheten om styrräntornas utveckling. Den ackommoderande penningpolitiken får då ett starkare genomslag i ekonomin.

ECB-rådets framtidsindikationer från och med juli innehöll en möjlighet till fortsatta sänkningar av styrräntorna. Rådets bedömning av de framtida styrräntorna är

villkorad i förhållande till inflationsutsikterna: i juli–oktober var bedömningen att inflationsutsikterna på kort och medellång sikt skulle vara fortsatt dämpade mot bakgrund av den utbredda svagheten i realekonomin och den svaga monetära dynamiken (bl.a. penningmängds- och kreditutvecklingen).

Under förhösten spred sig uppfattningen att ekonomin i euroområdet inte längre skulle krympa, även om situationen fortfarande var skör och rådet bedömde att riskerna för den ekonomiska tillväxten alltså var nedåtriktade. Enligt Eurosystemets makroekonomiska framtidsbedömningar i september beräknades inflationen vara 1,5 % 2013 och 1,3 % 2014. BNP-tillväxten beräknades vara -0,4 % 2013 och 1,0 % 2014. Tillväxt- och inflationsprognoserna för 2013 hade reviderats upp något från bedömningarna i juni. Tillväxtprognosen för 2014 hade reviderats ned något, men inflationsprognosen var oförändrad. Ett tecken på stabilisering av den ekonomiska utvecklingen var att tillväxtprognosen för 2013 inte längre reviderades ned, utan snarare en aning upp.

I augusti–oktober lät rådet styrräntorna vara oförändrade och bekräftade sina framtidsindikationer från juli om att det räknade med att ECB:s styrräntor skulle ligga kvar på rådande eller lägre nivåer under en längre tid. Rådet betonade att ECB:s penningpolitik alltså var inriktad på att vara så ackommoderande som utsikterna för prisstabilitet förutsatte och på att främja stabila förhållanden på penningmarknaden. Den penningpolitiska inriktningen stöder således en successiv återhämtning av den ekonomiska aktiviteten.

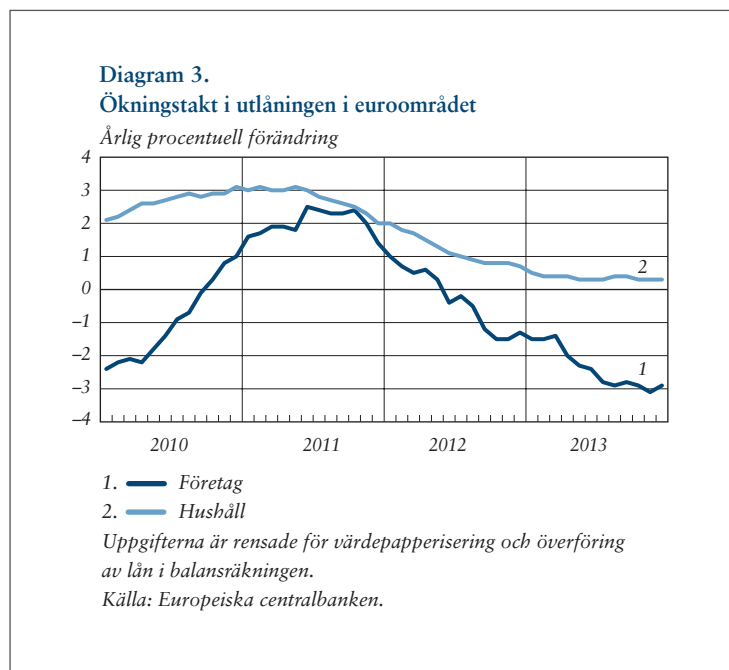
Framstegen mot bankunionen utjämnar transmissionen av penningpolitiken

Även om flera indikatorer tydde på att spänningarna på finansmarknaden i euroområdet tydligt hade minskat efter sommaren 2012 och att bankernas finansiella förhållanden hade förbättrats, blev de finansiella förhållandena för företag och hushåll

bara något lättare 2013. Sänkningarna av styrräntan och Eurosystemets övriga åtgärder fick inte motsvarande genomslag på genomsnittsräntorna för nya företags- och bolån i euroområdet. Framför allt var genomsnittsräntorna på företagslån alltså höga i förhållande till penningmarknadsräntorna. T.ex. lånemarginalen för SME-företag i förhållande till 3-månaders Euribor var fortfarande särskilt stor på ca 3,6 %. I lånetillgången, lånevillkoren och lånekostnaderna för SME-företagen förekom dessutom tydliga skillnader mellan krisdrabbade länder och länder med goda kreditbetyg.

Rådet konstaterade vid upprepade tillfällen att en jämnare transmission av penningpolitiken förutsätter beslutsamma åtgärder för att motverka fragmenteringen av penningpolitiken, särskilt då framsteg med upprättandet av bankunionen. I oktober blev det fastslaget att den gemensamma tillsynsmekanism (Single Supervisory Mechanism, SSM) som byggs upp kring ECB inleder sin verksamhet i november 2014. Enligt förordningen om den gemensamma tillsynsmekanismen ska ECB genomföra en samlad bedömning åtminstone av de banker, och deras balansräkningar, som ställs under dess direkta tillsyn. De huvudsakliga inslagen i den samlade bedömningen publicerades i oktober. Bedömningen ska vara slutförd innan den gemensamma tillsynsmekanismen tar över tillsynsuppgifterna i november 2014. Bedömningen ger en tydligare bild av läget i bankerna och tjänar som underlag för utvärderingen av behovet av korrigeringsåtgärder (se ruta 5).

Åtgärderna för att återställa en sund banksektor och framstegen med bankunionen minskar fragmenteringen av finansmarknaden i euroområdet. För den penningpolitiska transmissionen är det viktigt att motståndskraften i bankernas balansräkningar stärks och att osäkerheten om läget i bankerna skingras. Starka balansräkningar i bankerna utgör en viktig bidragande faktor till en tillräcklig kreditgivning i

ekonomin och normalisering av alla upplåningskanaler. Det är viktigt framför allt mot bakgrund av den kraftigt minskade utlåningen till företag under 2013 och den alltså mycket svaga ökningstakten i utlåningen till hushåll (diagram 3).

I enlighet med sina framtidsindikationer sänkte rådet i november styrräntan till en rekordlåg nivå

ECB-rådet har under upprepade tillfällen framhållit att det följer alla de senaste uppgifterna om den ekonomiska utvecklingen och om kredit- och penningmängdsutvecklingen och bedömer eventuella konsekvenser för utsikterna för prisstabilitet på medellång sikt. Trots att den ekonomiska aktiviteten fortsatte att öka i oktober från låga nivåer såsom väntat, blev det under oktober ändå allt tydligare att inflationen på medellång sikt var svagare än tidigare väntat.

I november fattade rådet flera beslut om ECB:s styrräntor och tilldelningen av likviditet i linje med sina framtidsindikationer. Rådet beslutade sänka räntan på både de huvudsakliga refinansieringstransaktio-

nerna och utlåningsfaciliteten med 0,25 procentenheter. Efter räntesänkningen låg refinansieringsräntan på 0,25 % och räntan på utlåningsfaciliteten på 0,75 %. Inlåningsräntan fick ligga kvar på 0 %. Rådet betonade att räntebesluten låg i linje med framtidsindikationerna sedan juli, mot bakgrund av de senaste signalerna om att pristrycket i euroområdet på medellång sikt skulle sjunka ytterligare från den låga årliga inflationstakt på under 1 procent som rådde vid beslutstidpunkten. Rådet bedömde i november att en utdragen period av låg inflation var att vänta, som senare successivt skulle övergå i en stigande inflationstakt på under, men nära, 2 %.

Utöver räntesänkningen såg rådet över sina framtidsindikationer från juli och bekräftade att det alltjämt räknade med att ECB:s styrräntor kommer att ligga kvar på rådande eller lägre nivåer under en längre tid. Förväntningarna baserade sig alltjämt på fortsatt dämpade inflationsutsikter på kort och medellång sikt överlag mot bakgrund av den utbredda svagheten i realekonomin och en dämpad penningmängds- och kreditutveckling. Rådet upprepade uttalan-

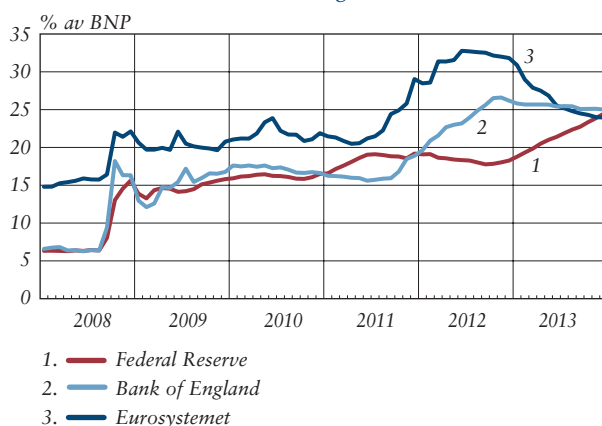
det om att den penningpolitiska inriktningen kommer att vara fortsatt ackommoderande så länge det behövs och därmed också alltjämt kommer att stödja den successiva återhämtningen i ekonomin.

Rådet bekräftade också i december sina tidigare penningpolitiska framtidsindikationer om att styrräntorna länge kommer att ligga kvar på en låg nivå, samtidigt som Eurosystemets experters makroekonomiska framtidsbedömningar offentliggjordes. Rådet beslutade att från och med december offentliggöra mer detaljerade uppgifter om experternas makroekonomiska framtidsbedömningar. Enligt framtidsbedömningarna i december väntades en något svagare inflationsutveckling än i de tidigare framtidsbedömningarna, dvs. ca 1,4 % 2013 och 1,1 % 2014. Tillväxtprognosen var så gott som oförändrad och rådet bedömde att den ekonomiska tillväxten alltjämt var omgiven av nedåtrisker. Inflationen väntades dock stiga till 1,3 % och tillväxten till 1,5 % under 2015.

För att öka förtroendet för tillgången till likviditet fattade rådet i november ett beslut om att ytterligare förlänga den tid under vilken refinansieringstransaktionerna genomförs som fastränteanbud med full tilldelning från juli 2014 till juli 2015. Bankernas utnyttjande av centralbankskrediter minskade dock under året. Likviditetsöverskottet krympte successivt under årets lopp på grund av bankernas förtida återbetalning av krediter som de hade tilldelats i december 2011 och februari 2012 vid de långfristiga refinansieringstransaktionerna med en löptid på tre år. Eurosystemets balansräkning i procent av BNP krympte följaktligen med ca 7 procentenheter under året (diagram 4) till ca 24 % av BNP vid slutet av året.

Under andra halvåret framhöll rådet att det noggrant bevakade läget på penningmarknaden och eventuella konsekvenser för den penningpolitiska inriktningen och att det var redo att överväga alla tillbudsstämmande medel. Sänkningen av styrräntan till 0,25 % i november, besluten till stöd för

Diagram 4.
Centralbankernas balansräkningar

Källor: Nationella statistikmyndigheterna, Eurostat och Bloomberg.

likviditetsförsörjningen och framtidsindikationerna om penningpolitiken höll i slutet av året kvar penningmarknadsräntorna på en låg nivå och i linje med den ackommoderande penningpolitiska inriktningen. Den svaga uppgången i penningmarknadsräntorna inför årsskiftet förklarades huvudsakligen av den förestående samlade bedömningen av bankernas balansräkningar, som inföll vid årsskiftet.

Finlands Banks experter bereder Eurosystemets penningpolitik. Chefdirektör Erkki Liikanen är medlem av ECB-rådet, som fattar besluten.

Foto: Peter Mickelsson.

Genomförandet av penningpolitiken i euroområdet och Finland

Eurosystemet verkställer ECB-rådets penningpolitiska beslut med hjälp av ett operativt styrsystem, som består av marknadsoperationer, stående faciliteter och kassakrav. För marknadsoperationerna, som genomförs i form av refinansieringstransaktioner, lämnar motparterna säkerheter till centralbanken. Till det operativa styrsystemet hör också direkta transaktioner i värdepapper.

Finlands Bank svarar för det nationella genomförandet av Eurosystemets gemensamma penningpolitik. Kreditinstituten i Finland har centralbankskonton i Finlands Bank och deltar i de penningpolitiska transaktionerna genom Finlands Banks förmedling.

Finlands Banks representanter deltar i analysen av de penningpolitiska operationerna till stöd för ECB-rådets beslut i Eurosystemets Kommitté för marknadsoperationer, som under finanskrisen har svarat för beredningen av många extraordinära åtgärder (se ruta 2). Bland annat vid övergången till refinansieringstransaktioner med full tilldelning har Finlands Bank kunnat bidra med värdefulla tidigare erfarenheter.

Ytterligare lättnader i penningpolitiken, men inget behov av nya särskilda refinansieringstransaktioner

Under 2013 genomförde Eurosystemet ytterligare lättnader i penningpolitiken genom att sänka styrräntan. Styrräntan sänktes vid två tillfällen, först från 0,75 % till 0,50 % i maj och sedan från 0,50 % till 0,25 % i november. Den s.k. räntekorridoren blev samtidigt smalare och asymmetrisk, då räntan

på inlåningsfaciliteten låg kvar på 0 % under hela året, medan räntan på utlåningsfaciliteten sjönk från 1,5 % till 0,75 % (diagram 5).

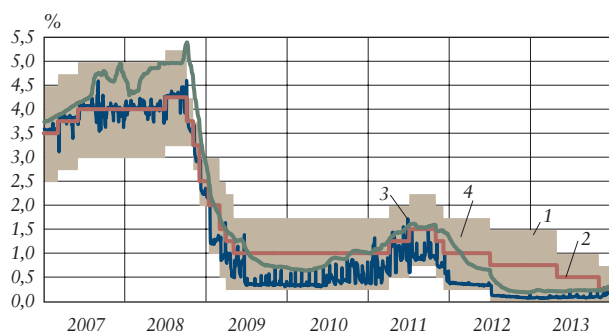
Eurosystemets olika refinansieringstransaktioner har under hela finanskrisen stått i centrum för genomförandet av penningpolitiken. För att minska bankernas osäkerhet om tillgången på likviditet hade Eurosystemet 2011 och 2012 vidtagit särskilt omfattade åtgärder genom att genomföra två refinansieringstransaktioner med en löptid på tre år, som tillförde banksystemet likviditet för totalt 1 019 miljarder euro (diagram 6). Beloppet överskred bankernas likviditetsbehov mångfaldigt.

Effekten av åtgärderna återspeglades i banksystemet fortfarande 2013. Likviditetsöverskottet var alltjämt stort och Eurosystemet behövde inte i likhet med tidigare år påverka bankernas likviditetsläge genom nya extraordinära penningpolitiska åtgärder. (Se bilagan på sida 122 med detaljerade uppgifter om Eurosystemets penningpolitiska transaktioner).

Bankerna har fortfarande gott om likviditet trots återbetalningarna av finansiering från de långfristiga refinansieringstransaktionerna

Likviditetsläget i banksektorn är beroende av antalet penningpolitiska transaktioner,

Diagram 5.
Förändringar i Eurosystemets styrräntor och i interbankräntorna

1. — Räntekorridor mellan utlåningsfaciliteten och inlåningsfaciliteten
 2. — ECB:s styrränta
 3. — Eonia
 4. — 3 månaders Euribor
- Källor: European Banking Federation och Finlands Bank.

beloppet av likviditet i form av kassakravsinlåning som bankerna håller på sina centralbankskonton och s.k. autonoma faktorer (såsom utelöpande sedlar eller statens inlåning i centralbanken), som avspeglas i centralbankens balansräkning men inte påverkas av centralbankens åtgärder. Effekten av de autonoma faktorerna är antingen likviditetsindragande eller likviditetstillförande. Återbetalningarna av finansiering från de långfristiga refinansieringstransaktionerna hade den största betydelsen för bankernas likviditetsläge 2013.

Ett särdrag hos refinansieringstransaktionerna med tre års löptid var möjligheten till förtida återbetalning från och med slutet av januari 2013. Därefter kunde återbetalningar göras varje vecka. Bankerna utnyttjade möjligheten och betalade tillbaka kredit för 5,3 miljarder euro i genomsnitt (exklusive de ovanligt stora första återbetalningarna beträffande vardera refinansieringstransaktionen), men beloppen varierade betydligt från vecka till vecka. I takt med återbetalningarna minskade de utestående långfristiga refinansieringstransaktionerna under 2013 med 446 miljarder euro, vilket motsvarar 44 % av den ursprungliga tilldelningen. Likviditetsöverskottet krympte i nästan samma proportion (diagram 7).

Det fanns dock alltså gott om likviditet i banksystemet, att döma av motparternas måttliga deltagande i Eurosystemets regelbundna kortfristiga refinansieringstransaktioner. Eurosystemet genomför varje vecka refinansieringstransaktioner med en löptid på en vecka, och en gång per månad genomförs refinansieringstransaktioner med en löptid på en månad respektive tre månader. Under merparten av året svarade dock refinansieringstransaktionerna med 3 års löptid för mer än 80 % av likviditetsförsörjningen till banksystemet.

Trots det minskade likviditetsöverskottet höll sig de kortaste penningmarknadsräntorna under hela året mycket nära den nedre gränsen för räntekorridoren, dit de sjunkit då begränsningarna i tilldelningen av likviditet i Eurosystemets refinansierings-

Diagram 6.
Eurosystemets penningpolitiska transaktioner

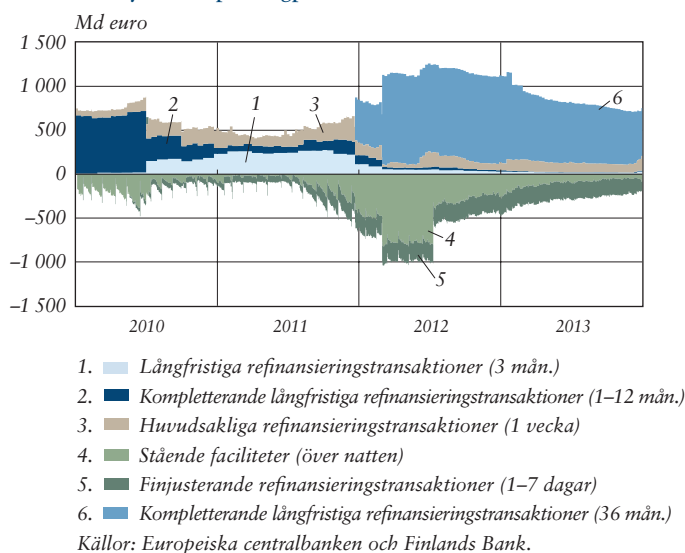
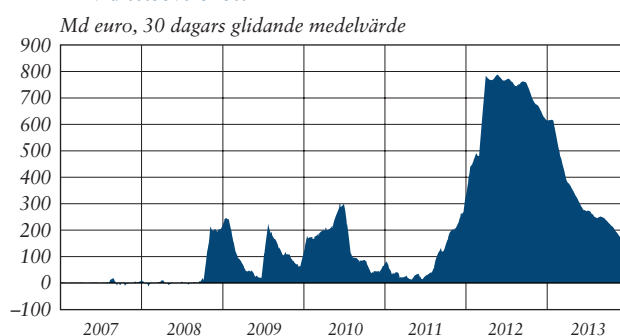

Diagram 7.
Likviditetsöverskott*

transaktioner slopades på grund av finans-
krisen (diagram 5). Bakom ränteutveckling-
en och ränteförväntningarna låg vid sidan
av likviditetsläget också andra faktorer, dvs.
bland annat löftet om att refinansierings-
transaktionerna kommer att genomföras till
fast ränta och med full tilldelning fram till
juli 2015, liksom ECB-rådets framtidsindi-
kationer från och med juli om att det räk-
nar med att styrräntorna kommer att ligga
kvar på rådande eller lägre nivåer under en
längre tid (se ruta 1).

Centralbanksinlåningen minskade betydligt

När likviditeten i banksystemet överstiger
bankernas likviditetsbehov, kanaliseras
överskottlikviditeten tillbaka till central-
banken i form av inlåning. Tidigare lånade
motparterna in sin överskottlikviditet i

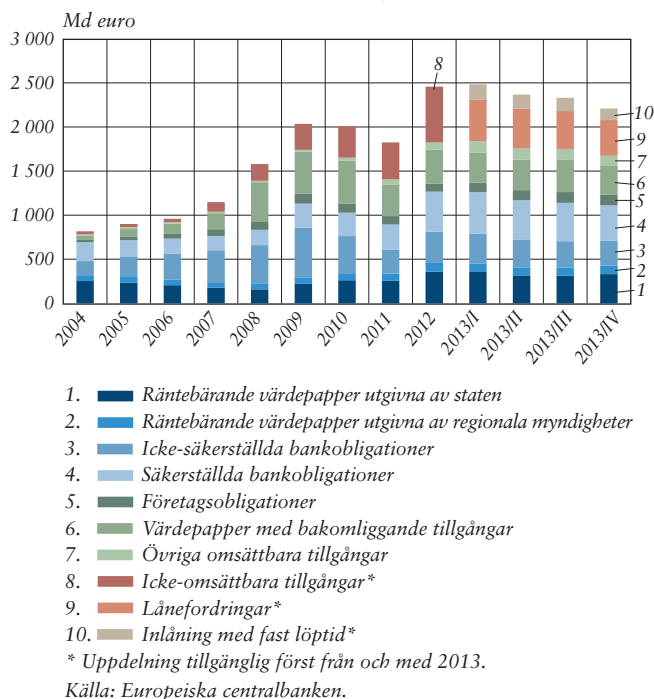
Eurosystemets inlåningsfacilitet, då inlåning
över natten ger en ränta som fastställts av
ECB-rådet. Sedan inlåningsräntan i juli
2012 sänkts till 0 % har det inte spelat
någon roll för motparterna i ekonomiskt
hänseende om de låter de tillgångar som
överstiger kassakravet ligga kvar på check-
kontot mot noll ränta eller överför dem till
inlåningsfaciliteten. Utnyttjandet av in-
låningsfaciliteten har därför minskat betyd-
ligt, och vid slutet av 2013 utgjorde in-
låningen över natten endast drygt 50 miljar-
der euro (diagram 6). Sammanlagt mins-
kade inlåningen över natten och den ränte-
fria inlåningen under 2013 till nära 200
miljarder euro till följd av att likviditets-
överskottet krympte. Störst var beloppet
över 800 miljarder euro efter genomföran-
det av refinansieringstransaktionerna med 3
års löptid.

Bankerna har också möjlighet till rän-
tebärande tidsbunden inlåning i centralban-
ken med en veckas löptid via Eurosystemets
likviditetsindragande transaktioner. Genom
dessa transaktioner syftar Eurosystemet till
att i banksystemet neutralisera den likvidi-
serande effekten av de värdepappersköp
som genomförts inom ramen för värde-
pappersmarknadsprogrammet (Securities
Markets Programme, SMP). Målet är därför
att den mottagna inlåningen ska motsvara
det återstående kumulativa beloppet av
genomförda värdepappersköp. Beloppet
minskade under 2013 från 208,5 till 178,5
miljarder euro i takt med att värdepapperen
förföll till betalning.

Återbetalningar av finansiering från långfristiga refinansieringstransaktioner minskade bankernas behov av säkerheter

På grund av återbetalningarna av finansie-
ring från refinansieringstransaktionerna
med 3 års löptid minskade bankernas säker-
hetsbehov, då de penningpolitiska kredi-
terna krympte från 1 125 miljarder euro till
ca 750 miljarder euro 2013. Det totala be-
loppet av säkerheter till Eurosystemet mins-
kade från knappt 2 500 till ca 2 200 miljar-
der euro (diagram 8). I regel lämnar mot-

Diagram 8.
Säkerheter som lämnats till Eurosystemet

parterna mycket mer säkerheter till centralbanken än vad som i själva verket behövs, och också under finanskrisen var säkerhetsöverskottet i hela banksystemet relativt stort. Vid slutet av 2013 var de uppställda säkerheterna tredubbelt så stora som de penningpolitiska krediterna. Dessutom behöver bankerna säkerheter för att hantera intradagsflöden.

Vid slutet av 2013 utgjorde obligationer emitterade av den offentliga sektorn, dvs. av staten och regionala myndigheter, den största enskilda säkerhetsposten (19 % av alla säkerheter som lämnats till Eurosystemet). Näst störst var säkerställda bankobligationer och lånefordringar, som består av banklån från motpartsbankerna till företagskunder och kunder i den offentliga sektorn. Vardera stod för 18 % av de uppställda säkerheterna.

De viktigaste förändringarna i urvalskriterierna och riskhanteringsmetoderna för säkerheter 2013 gällde Eurosystemets ingående granskning av riskhanteringsmetoderna som genomförs vartannat år. Årets granskning ledde bland annat till en uppdatering av värderingsavdragen för säkerheter och tillämpning av extra värderingsavdrag på vissa säkerställda obligationer som ställs som säkerheter av bankerna och som har getts ut av banken själv eller ett institut som banken har nära förbindelser till. (Se bilagan på sida 122 med detaljerade uppgifter om Eurosystemets beslut om säkerheterna).

Likviditetsläget för Finlands Banks motparter fortsatt gott

Finlands Banks motparters behov av centralbanksfinansiering har genomgående under finanskrisen varit obetydligt i jämförelse med hela Eurosystemet. Då motparternas likviditetsbehov bredd tillgodosågs av refinansieringstransaktionerna med en löptid på tre år, deltog bankerna i Finland endast marginellt i de kortfristiga refinansieringstransaktionerna under 2013. Bankerna utnyttjade möjligheten till återbetalning av finansiering från de långfristiga refinansie-

Diagram 9.
Centralbanksinlåning i Finland

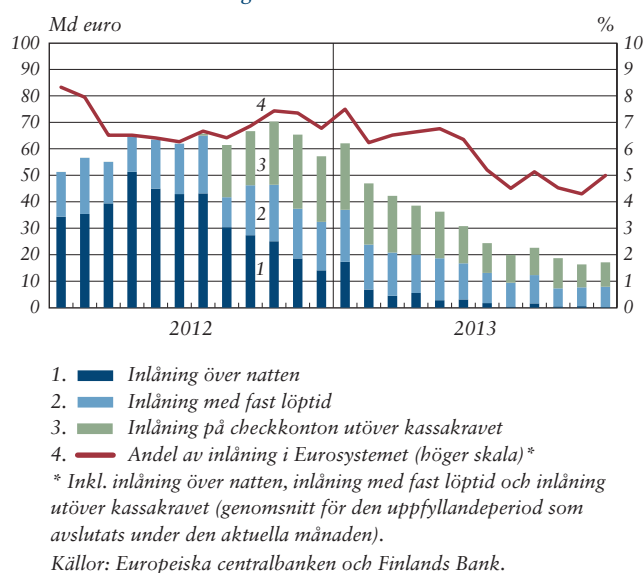
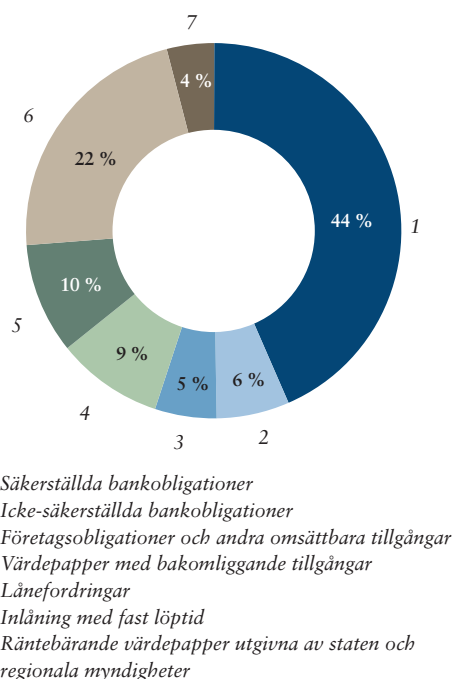

Diagram 10.
Säkerheter som lämnats till Finlands Bank (genomsnitt för 2013)

ringstransaktionerna och betalade tillbaka ca en tredjedel av den ursprungliga tilldelningen, vilket ligger något under genomsnittet för euroområdet. Vid slutet av 2013 uppgick de finländska motparternas centralbankskrediter till 2,5 miljarder euro, vilket motsvarar endast 0,3 % av de utestående krediterna i euroområdet.

Däremot har Finlands Banks motparter under krisen lånat in stora belopp i centralbanken, och deras andel av inlåningen i hela Eurosystemet har mångdubbelt överskridit Finlands beräknade andel enligt kapitalfördelningsnyckeln (1,8 %). Finlands Banks balansomslutning växte under finanskrisen till mer än 100 miljarder euro främst till följd av inlåningen från motparterna. Motpost till inlåningen på andra sidan i balansräkningen är fordringar inom Eurosystemet.

Trots tillbakagången i den totala inlåningen 2013 till följd av den minskade likviditeten överlag, var inlåningen alltså stor. Finlands Banks balansomslutning krympte med nästan hälften men är fortfarande stor historiskt sett. De finländska bankernas andel av inlåningen i hela Eurosystemet minskade något i alla inlåningstyper men var alltså hög (diagram 9).

Banker deltog varje vecka i de likviditetsindragande transaktionerna. Det genomsnittliga deltagarantalet var 4 banker och den genomsnittliga tidsbundna insättningen 11,6 miljarder euro. Inlåningen över natten minskade däremot rejält (dagsgenomsnittet 2,3 miljarder euro) och dog nästan helt ut mot slutet av året, då motparterna i ökad utsträckning lät den likviditet som översteg kassakravet ligga kvar på checkkontot (dagligt genomsnittsvärde 14 miljarder euro).

Det totala beloppet av säkerheter som lämnats till Finlands Bank minskade något från 2012, dvs. från 28,2 miljarder euro till i genomsnitt 26,1 miljarder euro 2013. I likhet med tidigare år var dock säkerhetsöverskottet alltså stort och uppgick till ca 10 miljarder euro i genomsnitt, vilket motsvarade 37 % av de uppställda säkerheterna. Endast 12 % av säkerheterna var bundna till penningpolitiska krediter och 51 % utgjorde täckning för intradagsflödeslimiten i TARGET2. Fördelningen av säkerheterna hade ändrats något (diagram 10). De vanligaste säkerheterna var alltså säkerställda bankobligationer (44 %), de näst vanligaste inlåning med fast löptid via likviditetsindragande transaktioner (22 %) och de tredje vanligaste lånefordringar (10 %).

Finanskrisen har format om genomförandet av penningpolitiken

Finansmarknaden har allt sedan 2007 präglats av turbulens och kriser. Under den rådande marknadsosäkerheten har bankerna mer än tidigare varit tvungna att ty sig till finansiering från centralbanken, som tidvis nästan ersatt bankernas upplåning på marknaden. Dessutom har bankernas efterfrågan på ytterligare likviditet ökat. I likhet med andra centralbanker har Europeiska centralbanken (ECB) bemött utmaningarna i omvärlden genom att anpassa sina penningpolitiska åtgärder med hjälp av sitt flexibla styrsystem. Vid sidan av flera sänkningar av styrräntan (refiräntan från 4,25 till 0,25 %) har ECB vidtagit många åtgärder som gäller tilldelningen av kredit till bankerna och säkerhetskraven. En stor del av de s.k. extraordinära åtgärderna, som skulle vara av tillfällig natur, var ännu i kraft vid utgången av 2013.

De väsentligaste förändringarna i genomförandet av penningpolitiken med anledning av finanskrisen gäller centralbanksfinansieringens löptider, prissättning och volymer. Marknadsoperationerna är det viktigaste instrumentet för Eurosystemets hantering av likviditeten i banksystemet och kontroll av nivån på de korta penningmarknadsräntorna. Före krisens utbrott var Eurosystemets princip att tilldelningen av likviditet i marknadsoperationerna skulle begränsas till att tillgodose likviditetsbehovet i hela banksystemet. Priset på centralbanksfinansiering till motparten bestämdes på basis av dess räntebud. ECB-rådets styrränta angav den lägsta nivån för anbuden i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna med en löptid på en vecka, som var den viktigaste källan till centralbanksfinansiering. De längsta refinansieringstransaktionerna hade en löptid på tre månader.

Löptiderna för centralbanksfinansieringen har blivit längre under krisen. Eurosystemet har beviljat refinansiering med löp-

tider på sex och tolv månader och senast också på tre år. Begränsningarna i tilldelningen har slopats och bankerna har således kunnat få önskat belopp av centralbanksfinansiering, förutsatt att de har kunnat ställa upp tillfredsställande säkerheter. Räntan är fast bunden till Eurosystemets styrränta. Övergången till förfarandet med full tilldelning till fast ränta har medfört en mångdubbel ökning av centralbanksfinansieringen (diagram 6). Eurosystemets syfte med den ökade tilldelningen av centralbanksfinansiering har varit att trygga bankernas likviditet, minska spänningarna på penningmarknaden och garantera den finansiella stabiliteten i banksektorn i euroområdet. ECB har meddelat att refinansieringstransaktioner med full tilldelning till fast ränta kommer att genomföras åtminstone fram till juli 2015.

Utöver finansiering i euro har Eurosystemet under den pågående finanskrisen också sört för motparternas tillgång till finansiering i dollar i samarbete med den amerikanska centralbanken. Avtal för att tillgodose eventuella framtida behov av likviditet i utländsk valuta har också ingåtts med andra centralbanker.

Ändringar har också gjorts i andra delar av det penningpolitiska styrsystemet. Kassakravssystemets funktion är att skapa ett strukturellt likviditetsunderskott i banksystemet och bidra till stabila korta marknadsräntor. Under finanskrisen halverades bankernas kassakrav, vilket innebar att den likviditet som bands upp av kassakravsinlåningen krympte och likviditetsläget i banksektorn blev lättare överlag.

Tillgången till de stående faciliteterna – utlånings- och inlåningsfaciliteten – ger bankerna möjlighet att utjämna kortfristiga likviditetsobalanser. Vidare anger utlånings- och inlåningsräntorna de tillåtna fluktuationsgränserna för de korta penningmarknadsräntorna. Prissättningen av de stående

faciliteterna har ändrats samtidigt som Eurosystemets styrränta. Tidigare bildade utlånings- och inlåningsräntan en symmetrisk räntekorridor kring styrräntan (+/-1 procentenhet). Finanskrisen har gett upphov till variationer i räntekorridorens bredd och symmetri och i räntenivån. Till följd av sänkningen av styrräntan har den nedre gränsen för räntekorridoren, dvs. den lägsta nivån för de korta penningmarknadsräntorna, sjunkit till en historiskt låg nivå, dvs. 0 % (diagram 5).

Bankerna måste lämna Eurosystemet tillräckliga säkerheter för sina lån. Säkerheterna måste uppfylla de fastställda urvalskriterierna, och de omfattas av fastslagna riskhanteringsmetoder. Till följd av bankernas ökade utnyttjande av centralbanksfinansiering under finanskrisen har också behovet av säkerheter ökat betydligt. Samtidigt har den säkerhetsmassa som uppfyller säkerhetskraven minskat då priserna på och kreditbetygen för värdepapper har sjunkit. Eurosystemet har bemött denna utveckling med att bredda urvalet av belåningsbara instrument för att garantera bankerna tillräckliga säkerheter. Dessutom har Eurosystemet finjusterat riskhanteringssystemet för säkerheter i syfte att skydda sig mot de risker som är förenade med beviljande av centralbanksfinansiering.

Urvalet av belåningsbara instrument har breddats genom att vissa urvalskriterier har lindrats (kravet på kreditbetyg har t.ex. sänkts från A- till BBB-) och nya värdepappersslag har blivit godtagbara. På grund

av krisen har bland annat ytterligare lånefordringar, inlåning med fast löptid i centralbanken via likviditetsindragande marknadsoperationer och säkerheter i valuta blivit godtagbara. Inga ändringar har gjorts i de grundläggande principerna för riskhantering av säkerheter, dvs. daglig värdering av säkerheter och tillämpning av värderingsavdrag vid beräkning av säkerhetens värde. Däremot har bland annat procentsatserna för värderingsavdragen setts över, nya limiter för användning av säkerheter införts och bankernas rapporteringskrav skärpts.

Dessutom har Eurosystemet under krisen aktivare använt sig av direkta köp av värdepapper, vilkas primära syfte varit att minska spänningarna på marknadssegment med allvarliga störningar och därigenom bidra till transmissionen av penningpolitiken. Bland annat genomfördes två köpprogram för säkerställda obligationer (Covered Bond Purchase Programmes, CBPP1 och CBPP2) i syfte att aktivera marknaden för säkerställda bankobligationer. Under 2010–2012 hade Eurosystemet också tillgång till ett program för värdepappersmarknaderna (Securities Markets Programme, SMP), som hösten 2012 ersattes med ett strängt villkorat nytt program för direkta monetära transaktioner (Outright Monetary Transactions, OMT) för köp av statsobligationer på andrahandsmarknaden. Inom ramen för detta program har hittills inga transaktioner genomförts.

Finlands Bank och den ekonomiska politiken i Finland

Under året medverkade Finlands Bank på många olika sätt i analysen av både den globala och den inhemska ekonomiska utvecklingen och deltog i den ekonomisk-politiska debatten. Bland annat gav banken ut två makroekonomiska prognoser för den finländska ekonomin: den första i juni och den andra i december. Därtill hördes chefdirektören och bankens experter flera gånger av riksdagen och andra inhemska institutioner.

Den ekonomiska debatten i Finland hade under tidigare år tydligt dominerats av den internationella finanskrisen och stats-skuldkrisen i Europa. Under 2013 lyfte Finlands Bank fram betydelsen av den inhemska ekonomiska utvecklingen och en kraftig strukturomvandling i Finland. Det behövs mer än en uppgång i den internationella ekonomin för att lösa de ekonomiska problemen i Finland.

Finlands Bank betonade i juni 2013 att en lösning av de ekonomiska problemen kräver strukturreformer som permanent höjer produktionspotentialen och därtill ökad kostnadskonkurrenskraft. Det skulle hållbart stärka utsikterna för ekonomisk tillväxt och för de offentliga finanserna.

Finlands Bank framhöll att produktionspotentialen i ekonomin kunde höjas bland annat genom sådana strukturreformer som inriktas på att utveckla arbetsmarknadsinstitutionerna, höja arbetsproduktiviteten inom offentligt finansierade tjänster, stärka konkurrensen inom tjänste- och byggsektorn, öka utbudet av tomtmark och bostäder och utveckla skattesystemet (se ruta 3).

Finlands Bank underströk under året att vissa ekonomiska problem som tidigare bedömts vara mer eller mindre övergående och cykliska hade visat sig vara av mer permanent och strukturell natur. Nedgången i exporten berodde till stor del på problem inom elektronik- och pappersindustrin och svagare kostnadskonkurrenskraft. Till den

svagare tillväxtpotentialen i ekonomin bidrog också den demografiska utvecklingen, dvs. minskningen av befolkningen i arbetsför ålder sedan 2010 i takt med att de stora efterkrigstida årsklasserna når pensionsåldern.

Enligt Finlands Banks bedömning kommer den åldrande befolkningen i allt högre grad att förmörka utsikterna för de offentliga finanserna från och med den senare hälften av 2010-talet. Banken ansåg att det förelåg risk för att Finland drabbas av svag ekonomisk tillväxt, bestående hög arbetslöshet och försämrade offentliga finanser.

Fortsatt svag ekonomisk utveckling

Den makroekonomiska utvecklingen i Finland var fortsatt svag 2013. Det gällde både exporten och den inhemska efterfrågan. Bruttonationalprodukten låg alltså jämt på en betydligt lägre nivå än före upp-trappningen av den internationella finanskrisen 2008.

BNP-fallet mellan 2008 och 2013 berodde framför allt på en exportminskning, då industriproduktionen krympte i takt med den vikande exporten. Avmattningen i exporten förklaras inte enbart av den internationella konjunkturutvecklingen utan också av problem inom den inhemska elektronik- och pappersindustrin. Dessutom tyngdes exporten av försämrade kostnads-konkurrenskraft särskilt på grund av den exceptionellt kraftiga löneökningen 2008 och 2009. Mellan 1999 och 2013 steg enhetsarbetskostnaderna i Finland med totalt ca 10 % i förhållande till genomsnittet i våra handelspartnerländer.

Den inhemska efterfrågan understöddes mellan 2008 och 2011 av en låg räntenivå och underskott i de offentliga finanserna och visade därför på det stora hela en gynnsammare utveckling än exporten. Ekonomin fick stöd av den stabila inhemska efterfrågan, men då exporten samtidigt krympte skapades ett underskott i bytesbalansen. De samlade utgifterna för ekonomin blev större än intäkterna.

År 2012 började också den inhemska efterfrågan avta och samma trend fortsatte 2013. Hushållens svagare realinkomstutveckling och de dystrare allmänna konjunkturutsikterna bromsade upp den privata konsumtionen och investeringarna 2012 och 2013. Bytesbalansen visade underskott under hela 2013, men underskottet var mindre än 2012.

Sysselsättningsläget i Finland försämrades 2013. Nedgången i antalet sysselsatta, som börjat under andra halvåret 2012, fortsatte och sysselsättningsgraden låg kvar på en betydligt lägre nivå än 2008.

Konjunkturutsikterna för Finland på kort sikt försämrades ytterligare under första halvåret 2013, men förändrades inte längre kännbart under andra halvåret. I sin prognos i juni 2013 reviderade Finlands Bank ned BNP-prognosen för 2013 och bedömde att nedgången i BNP kommer att vara ca 1 % jämfört med året innan. Den ekonomiska tillväxten förutspåddes åter ta fart 2014, men förbli svag. Dessa bedömningar var i stort sett oförändrade i Finlands Banks prognos i december 2013.

Ökningstakten i konsumentpriserna avtog i Finland 2013. Inflationen mätt med det harmoniserade konsumentprisindexet var 2,2 % 2013 jämfört med 3,2 % 2012. Framför allt prisökningen på energiprodukter och förädlade livsmedel mattades av under året, vilket speglade bland annat

utvecklingen av världsmarknadspriserna och apprecieringen av euron. På grund av den dämpade löneökningstakten lättade också det inhemska inflationstrycket något.

Trots avmattningen var inflationen i Finland 2013 alltså högre än i euroområdet, där den låg på 1,4 % i genomsnitt. I sin prognos i december 2013 förutspådde Finlands Bank att inflationen mätt som årlig förändring i det harmoniserade konsumentprisindexet skulle bromsa in ytterligare till 1,6 % under 2014.

På grund av den dämpade ekonomiska utvecklingen försvagades Finlands offentliga finanser 2012 och 2013. Trots anpassningsåtgärder växte underskottet i den offentliga sektorn då bruttonationalprodukten krympte under bägge åren.

Samtidigt försämrades utsikterna för den framtida utvecklingen av de offentliga finanserna. I sin prognos i december 2013 förutspådde Finlands Bank att underskottet i den offentliga sektorn inte kommer att minska i någon väsentlig grad under de närmaste åren om inte ytterligare åtgärder vidtas. Ingen minskning av statsskulden i % av BNP är då att vänta, och bruttoskulden i den offentliga sektorn skulle överstiga 60-procentströskeln 2014. Enligt Finlands Banks prognos i december 2013 utgjorde det långsiktiga hållbarhetsunderskottet i Finlands offentliga finanser 4,6 % av BNP.

Ruta 3.

Vad berättar den ekonomiska forskningen om effekten av strukturreformer?

Finlands Bank lade under året fram analyser om vilka strukturreformer som behövs för att åstadkomma en bestående ökning av produktionspotentialen i ekonomin. En grupp experter från Finlands Bank analyserade effekterna av eventuella strukturreformer mot bakgrund av nationalekonomiska forskningsresultat. Översikterna publicerades i sin helhet i Finlands Banks BoF Online-serie i november 2013.

De ekonomiska översikterna fokuserade på sådana effekter om vilka forskningen ger brett samstämmiga resultat. Tyngdpunkten låg således på åtgärder för att höja sysselsättningen, öka bostadsutbudet, stärka konkurrensen och utveckla beskattningen.

Utveckling av institutionerna på arbetsmarknaden är ett tänkbart område för strukturreformer. Även om de kortsiktiga fluktuationerna i sysselsättningen till stor del förklaras av efterfrågan på arbetskraft, visar forskningsresultat att det är förändringarna i arbetskraftsutbudet som är avgörande för sysselsättningen på lång sikt.

En hållbar sysselsättningsökning kan uppnås genom ett större utbud av arbetskraft framför allt från sådana befolkningsgrupper för vilka sysselsättningsgraden länge varit relativt låg i Finland. Den springande punkten är att arbetslivet måste förlängas genom både tidigare inträde och senare utträde. Forskningsresultat visar att

Chefdirektör Erkki Liikanen (t.v.), centralbankschef Mervyn King från Bank of England och statsminister Jyrki Katainen diskuterade i Myntmuseet i maj under temat "Vad har vi lärt oss av krisen?"

Foto: Jaakko Koskentola

ekonomiska incitament har stor betydelse för beslutet att stanna kvar eller lämna arbetslivet, bland annat för anställda som närmar sig pensionsåldern. Dessa ekonomiska incitament kan påverkas genom reform av pensionssystemet.

Sysselsättningsgraden kan också höjas genom åtgärder som förhindrar att arbetslöshet som beror på lågkonjunktur eller förskjutningar i näringsgrensstrukturen övergår i långvarig arbetslöshet. Här spelar utformningen av såväl systemet för utkomstskydd för arbetslösa som den aktiva arbetskraftspolitiken en viktig roll.

Produktionspotentialen i ekonomin kan också höjas genom en ökning av bostadsutbudet, vilket skulle motverka uppgången i bostadspriser och hyror och därmed öka hushållens realinkomster. Ett större utbud av bostäder framför allt i tillväxtorter skulle dessutom bidra till arbetskraftens rörlighet och därmed till sysselsättningen. Enligt forskningsresultat skulle sådana reformer av planeringen av markanvändning och av planläggningen som minskar begränsningarna för bostadsbyggande betydligt stimulera bostadsutbudet.

Vidare kan produktionspotentialen i ekonomin höjas genom konkurrensstimulerande strukturreformer. Forskningsresultat visar att ökad konkurrens leder till högre

arbetsproduktivitet och lägre prisnivåer. Framför allt inom tjänste- och byggsektorn kunde det finnas utrymme för ökad konkurrens, och lösningen ligger i bättre reglering eller avreglering.

Skattesystemet är ett annat tänkbart område för reformer. Beskattningen möjliggör visserligen verksamhet inom den offentliga sektorn, men medför alltid också kostnader som består av både direkta utgifter för skattebetalarna och s.k. dödviktsförlust. Denna dödviktsförlust är en följd av beskattningens beteendepåverkan. Till exempel skatten på arbetsinkomsterna minskar arbetsinsatsen och därmed produktionen jämfört med en situation där arbetsinkomsten inte beskattas. Forskningsresultat antyder att välfärdsförlusterna av beskattningen i många fall kan minskas om tyngdpunkten för beskattningen flyttas från beskattning av arbete till beskattning av fastigheter och särskilt mark. En liknande inverkan har också en utformning av skattesystemet som bygger på en bred skattebas och låga och enhetliga skattesatser.

Finanssystemet

Finlands Bank främjar finansiell stabilitet genom att identifiera och bedöma systemrisker som hotar stabiliteten och stödja åtgärder genom vilka sådana risker motverkas. Finlands Banks chefsdirektör deltar som beslutsfattare i Europeiska systemrisknämndens arbete, som består i att analysera riskerna i finanssystemet i EU och lämna rekommendationer om stabilitetsfrämjande åtgärder till de nationella myndigheterna. Frågor som gäller den finansiella stabiliteten tas också upp i ECB-rådet. Finlands Banks experter förbereder möten där dessa sakområden behandlas och deltar i annat bakgrundsarbete i kommittéer på internationell och nationell nivå. Arbetet utförs i nära samarbete med Finansinspektionen.

Under 2013 låg fokus för utvecklingen av EU:s finansiella regelverk på att upprätta bankunionen. Finlands Bank deltog i förberedelserna för införande av den gemensamma tillsynsmekanismen och i utvecklingen av metoder för rekonstruktion av banker. I Finland stödde Finlands Bank aktivt genomförandet av EU:s finansiella regelverk och utformningen av en nationell makrotillsynspolitik mot systemrisker och tog för makrotillsynsverktygen fram analysunderlag till stöd för beslutsfattandet.

Finansiell stabilitet

Den finansiella stabiliteten i euroområdet stärktes mot slutet av 2013

Under 2013 förbättrades finansmarknadens funktion i euroområdet och förtroendet på marknaden ökade. Samtidigt återvände investerarnas riskaptit och riskpremierna på räntemarknaden sjönk.

För att stabilisera den krisdrabbade banksektorn på Cypern beviljade IMF och EU landet ett stödpaket på 10 miljarder euro våren 2013. Syftet med paketet var att säkerställa banksystemets funktion i landet. I slutet av 2013 kunde Irland som första land som varit föremål för IMF:s och EU:s stödprogram frigöra sig från programmet och därpå framgångsrikt återvända till den internationella finansmarknaden.

Trots det förbättrade marknadsläget var ekonomin i euroområdet fortfarande skör. De strukturella problem som blottats av den ekonomiska krisen och skuldskrisen korrigeras långsamt, liksom även missförhållandena på finansmarknaden.

Upplåningsproblemen för bankerna i euroområdet minskade då upplåningskostnaderna för de flesta bankerna sjönk och tillgången på finansiering förbättrades. Den

låga räntenivån, de ökade nedskrivningarna och det svaga konjunkturläget i euroområdet tyngde dock allttjämt lönsamheten i banksektorn. I problemländerna förbättrades läget i banksektorn knappast alls och många banker var fortfarande beroende av Eurosystemets långfristiga penningpolitiska refinansieringstransaktioner. Svårigheterna och anpassningen av balansräkningarna speglades särskilt i bankernas möjligheter att finansiera framför allt små högriskföretag. Som ett led i anpassningen av balansräkningarna minskade många banker sin inlåning från andra banker, sina obligationsinnehav och sina gränsöverskridande investeringar.

Den låga räntenivån medförde lönsamhetsutmaningar för bankverksamheten då räntemarginalerna krympte. Bankerna försökte höja sin lönsamhet genom att öka marginalerna på nya lån. Den resulterande relativa kostnadsökningen för nya lån drabbade särskilt små högriskföretag. Kopplingarna mellan stater och banker minskade inte nämnvärt under året. I en del krisdrabbade euroländer ökade rent av bankernas köp av hemlandets statsobligationer.

Regeländringar medför också nya utmaningar för bankernas verksamhet, när

strukturerna på finansmarknaden läggs om. För att höja förtroendet för bankerna går Europeiska centralbanken under 2014 igenom balansräkningarna i de största bankerna i euroområdet samtidigt som stresstester av bankerna genomförs i syfte att säkerställa harmoniserade värderingsprinciper för balansposterna och analysera bankernas kapitaltäckning (se ruta 5).

Fragmenteringen av finansmarknaden i de olika euroländerna kvarstår, och svårigheterna i banksektorn leder till att nya kanaler för finansförmedling uppstår vid sidan av bankerna, som tvingas ändra sina verksamhetsmodeller. Detta kan leda till att finansförmedlingen faller utanför reglering och tillsyn och kan ge upphov till nya, oförutsedda risker på finansmarknaden.

Banksektorn i Finland lönsam och solid

Enligt Finlands Banks stabilitetsanalyser under 2013 härrörde de största riskerna i den finländska banksektorn ännu från utvecklingen av ekonomin och skuldsättningen i Europa. Den inhemska banksektorn var alltjämt lönsam och solid trots den dämpade ekonomiska tillväxten och den låga räntenivån. Lönsamheten sjönk visserligen under 2013, men avkastningen på eget kapital var trots det 8,1 % under första halvåret. Minskningen av räntenettet stannade av på våren, men räntenettet för hela året blev lägre än 2012. Bankerna höjde marginalerna på nya lån och räntenettet från derivat ökade det totala räntenettet i vissa banker. Till resultatet bidrog försäkringsverksamhetens växande lönsamhet och minskade kreditförluster. Lönsamheten av den grundläggande bankverksamheten sattes på prov och skillnaderna i lönsamheten var rätt stora mellan bankerna.

Banksektorns oreglerade fordringar och nedskrivningar var alltjämt obetydliga i förhållande till utlåningen. Betalningsanmärkningarna, som indikerar kommande nedskrivningar, och antalet anhängiggjorda konkurser ökade, vilket krävde noggrann bevakning av kreditriskerna. Enligt de

ekonomiska prognoserna väntas dock ingen alarmerande ökning av kreditriskerna.

Den finländska banksektorns kapitaltäckning var fortsatt stark: vid slutet av september 2013 var den genomsnittliga kapitaltäckningsgraden 15,6 % och den noggrant övervakade kärnkaptaltäckningsgraden 14,4 %. Banksektorn uppfyllde således kapitalkraven enligt de kommande Basel III-bestämmelserna. Bankernas eget kapital i relation till balansomslutningen, dvs. det grova måttet på den icke-riskvägda kapitaltäckningen, började öka under 2013, när framför allt det minskade balansvärdet för derivat fick balansomslutningen i sektorn att krympa. Trots det var bankernas eget kapitalandel av balansomslutningen i den finländska banksektorn ännu en av de minsta i EU.

Inlåningsvolymen var i stort sett oförändrad, men mellan typerna av inlåning skedde en förskjutning från tidsbundna konton till transaktionskonton. Bankernas tillgång till upplåning på marknaden var god och priset förmånligt. Den genomsnittliga löptiden för upplåningen ökade i takt med antalet långfristiga bankobligationer. Detta berodde i sin tur på bankernas förberedelser för de nya bestämmelserna med krav på ännu beständigare finansieringsformer. De utestående säkerställda obligationerna ökade ytterligare men långsammare än förr.

De största riskerna i banksektorn gällde de stora utmaningarna i omvärlden. Finansinspektionens och Finlands Banks gemensamma stresstest våren 2013 visade att kapitaltäckningen i banksektorn skulle klara en synnerligen svag omvärld men att stressscenariots inverkan på enskilda aktörer skulle variera betydligt.

Flera omstruktureringar av banksektorn genomfördes under 2013. S-Banken köpte FIM och meddelade om samgång med Tapiola Bank till en ny S-Bank under 2014. Aktia Bank meddelade om nedläggning av centralkreditinstitutstjänsterna för lokalbanker 2015, och sparbankerna och POP Bank-gruppen inledde förberedelser

för att grunda egna centralkreditinstitut. Sparbankerna förberedde också en omstrukturering av gruppen till en sammanlutning, och fusioner inträffade både inom sparbanksguppen och OP-Pohjola-gruppen.

Långsam ökning av skuldsättningen inom den privata sektorn

Finländska företag drabbades under 2013 av den svaga utvecklingen och osäkerheten både globalt och nationellt. Företagen anpassade sin verksamhet, avstod från utvidgningsinvesteringar och avpassade sin arbetsstyrka efter den svaga efterfrågan. Den dämpade efterfrågan tärde på företagens lönsamhet. Företagens behov av extern finansiering växte knappast alls, eftersom företagssektorn bevarat sitt finansiella överskott på makronivå.

Tillgången till finansiering var under 2013 fortfarande bättre för finländska företag än i euroområdet i genomsnitt. En åtstramning kunde dock observeras, vilket tog sig uttryck i ökade räntemarginaler på lån och skärpta säkerhetskrav.

De kommande förändringarna i bankregleringen speglades i prissättningen av företagsfinansieringen, då bankerna räknade med det uppbundna kapitalet i företagslån i sin prissättning av utlåningen till företag. Särskilt räntemarginalerna på lån till små och medelstora företag med högre risk blev under året bredare än räntemarginalerna på lån till stora företag.

Finansieringsstrukturen i finländska företag diversifierades. Stora företag ökade emissionerna av obligationer, medan små och medelstora företag breddade sina finansieringskällor från bankfinansiering till att omfatta även andra aktörer som tillhandahåller finansiering. Ökningstakten i de monetära finansinstitutens utlåning till företag var fortsatt dämpad. Den snabbt växande utlåningen till bostadsbolag, som räknas till företagssektorn, stod i statistiken för nästan hela ökningen av utlåningen till företag.

Den årliga uppgången i bostadslån till hushållen minskade tydligt under 2013.

Årsökningstakten i november stannade på 2,6 %, då den ännu ett år tidigare hade varit 5,9 %. Avmattningen speglades också i hushållens skuldsättningsgrad, då ca 70 % av hushållens skulder bestod av bostadslån från monetära finansinstitut. De finländska hushållens skuldsättningsgrad var oförändrad på ca 117,5 %, då de utestående lånen växte i samma takt som de disponibla inkomsterna. Före det hade skuldsättningsgraden ökat under 15 års tid. Stabiliseringen av hushållens långvariga skuldsättningsökning kan ses som en positiv utveckling.

Finanssystempolitik

Under 2013 deltog Finlands Bank i utformningen av det finansiella regelverket på EU-nivå främst inom Europeiska centralbankssystemet men också i Europeiska systemrisknämnden. Dessutom medverkade banken i förberedelserna för det nationella genomförandet tillsammans med finansministeriet och Finansinspektionen.

Arbetet för att bilda en bankunion, som hade inletts 2012, fortsatte under året. Finlands Bank deltog tillsammans med Finansinspektionen i förberedelserna för den gemensamma tillsynsmekanismen i en högnivågrupp inom Europeiska centralbanken (ECB) och främjade bland annat separation av penningpolitiken och tillsynen och för övrigt tillämpning av bästa tillsynspraxis i den gemensamma tillsynen (se ruta 4). Som ett led i förberedelserna inledde ECB i oktober 2013 en samlad bedömning av läget i storbankerna. Den samlade bedömningen består av tre delar, dvs. riskbedömning, bedömning av kvaliteten på tillgångarna och stresstestning i samarbete med Europeiska bankmyndigheten (European Banking Authority, EBA) (se ruta 5).

Finlands Bank stödde i EU utvecklingen av metoder för rekonstruktion av banker och betonade i sina ställningstaganden bankernas ägares och borgenärs ansvar för rekonstruktionen. Banken betonade vikten av att inrätta en gemensam rekonstruktionsmekanism inom bankunionen för att sörja

för en effektiv rekonstruktion av banker med gränsöverskridande verksamhet (se ruta 4).

I Finland medverkade Finlands Bank i en arbetsgrupp som tillsattes av finansministeriet i februari 2013 för att utgående från aktuella europeiska lagstiftningsprojekt bereda ändringar av den nationella lagstiftningen om hantering och lösning av finansiella kriser och om insättningsgarantin. Europaparlamentet, kommissionen och rådet enades i december 2013 om ett direktiv om inrättande av en ram för återhämtning och rekonstruktion av kreditinstitut och värdepappersföretag. Den nationella lagstiftning som kommer att utarbetas utgående från direktivet möjliggör kontrollerad avveckling av banker utan störningar på finansmarknaden och innehåller bland annat bestämmelser om hur aktieägares och investerares ansvar ska genomföras.

Under 2013 gjorde Finlands Bank aktiva förberedelser för att införa makrotillsynsverktyg i Finland. I sina stabilitetsanaly-

ser framhöll banken behovet av att säkerställa att myndigheterna har tillräckliga verktyg för att motverka skadliga händelseförlopp i finanssystemet. Makrotillsynsverktygen kan förbättra förlusttäckningsförmågan i banksektorn och motverka uppkomsten av risker som kan hota stabiliteten i hela finanssystemet. Finlands Bank ansåg särskilt att Finland måste se till att det vid behov finns lämpliga verktyg att tillgå för att motverka risker på bostadsmarknaden och i bostadsutlåningen och i likhet med de övriga nordiska länderna överväga ökad reglering av systemviktiga banker.

Finlands Bank lyfte också fram Europeiska systemrisknämndens rekommendation från april 2013 om mellanliggande mål och instrument för och genomförande av en makrotillsynspolitik till stöd för finansiell stabilitet. Finlands Banks experter har under 2013 bidragit till utvecklingen av makrotillsynspolitiken och den makrofinansiella analysen både inom EU och nationellt.

Framsteg mot gemensam tillsyn och rekonstruktion av banker

Gemensam banktillsyn

I juni 2012 fattade Europeiska rådet beslutet att flytta ansvaret för banktillsynen till Europeiska centralbanken (ECB). Förordningen om en gemensam tillsynsmekanism (Single Supervisory Mechanism, SSM), som gav ECB befogenheterna till detta, trädde i kraft i november 2013. ECB inleder tillsynen av bankerna i november 2014 efter en ettårig övergångsperiod. EU-länder utanför euroområdet kan också delta i den gemensamma tillsynsmekanismen.

Den gemensamma tillsynsmekanismen består av ECB och de nationella behöriga myndigheterna. ECB svarar för den gemensamma tillsynsmekanismens allmänna funktion och övervakar bankerna i euroområdet i samarbete med de nationella myndigheterna. ECB utövar direkt tillsyn över de mest betydande bankerna i euroområdet, som är totalt ca 130 till antalet. Med balansräkningarna som måttstock täcker ECB:s tillsyn ca 85 % av alla bankerna i euroområdet. I Finland ställs Nordea Bank Finland Abp, OP-Pohjola-gruppen och Danske Bank Abp under ECB:s direkta tillsyn.

I ECB inleddes förberedelserna redan under sommaren 2012. Förberedelserna har letts av en högnivågrupp med ECB:s ordförande Mario Draghi som ordförande. I arbetsgruppen ingick medlemmar från centralbankerna och tillsynsmyndigheterna i euroområdet. Finland representerades av direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen från Finlands Bank och biträdande direktör Jukka Vesala från Finansinspektionen. Förberedelsearbetet fördelades på fem olika områden, dvs. 1) kartläggning av de banker som ställs under direkt tillsyn, 2) beredning av juridiska frågor och ECB:s förordningar, 3) utarbetning av en operativ tillsynsmall och en tillsynshandbok, 4) förberedelse av rapporteringskrav för bankerna och 5) planering av en samlad bedömning.

Innan den egentliga tillsynen inleds genomför ECB i samarbete med de nationella banktillsynsmyndigheterna en samlad bedömning av alla banker som ställs under ECB:s direkta tillsyn (se ruta 5).

Rekonstruktion av banker

I Europeiska unionen förbereds två betydande projekt för utveckling av metoder för rekonstruktion av banker. Det första steget var kommissionens förslag i juni 2012 till direktiv om inrättande av en ram för återhämtning och rekonstruktion av kreditinstitut och värdepappersföretag. Europaparlamentet, kommissionen och rådet enades i december 2013 om innehållet i direktivet. Bestämmelserna i direktivet harmoniserar och reviderar medlemsländernas rekonstruktionslagstiftning och ger många medlemsländer för första gången möjlighet till kontrollerad avveckling av till och med stora banker utan störningar på finansmarknaden. Detta är ett framsteg jämfört med nuvarande praxis, där problemen i en bank kan åtgärdas endast genom att antingen försätta banken i konkurs eller rädda den med statsmedel.

Det centrala i metoderna för rekonstruktion av banker är att de nödvändiga tillgångarna främst tillhandahålls av ägare och borgenärer på samma sätt som i ett normalt konkursförfarande. Investeraransvaret tar sig uttryck i att bankens förluster först täcks med eget kapital (och efterställda skulder), varpå en tillräckligt stor andel av borgenärernas fordringar omvandlas till (nytt) eget kapital så att den rekonstruerade bankens kapitaltäckning återställs. Vid behov används också bankernas rekonstruktionsfonder för finansiering av rekonstruktionsåtgärderna. Direktivet ska huvudsakligen träda i kraft vid början av 2015, medan bestämmelserna om investeraransvaret ska träda i kraft vid början av 2016.

Som ett led i bildandet av bankunionen gav EU-kommissionen sommaren 2013 ett förslag till förordning om en gemensam rekonstruktionsmekanism. Enligt förslaget skulle ett nytt gemensamt och centraliserat rekonstruktionsförfarande tillämpas på de banker som omfattas av bankunionen. Ett centraliserat organ skulle fatta viktiga rekonstruktionsbeslut och utarbeta ett rekonstruktionsprogram med nödvändiga åtgärder för problemdrabbade banker. Jämfört med nationella system möjliggör en gemensam centraliserad mekanism definitivt en effektivare avveckling av banker med

gränsöverskridande verksamhet. Dessutom medför den likabehandling av bankverksamhet i olika medlemsländer.

EU-rådet enades i december 2013 om en gemensam rekonstruktionsmekanism. Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor nådde också ett förhandlingsresultat om förslaget. Härfter inleddes lagstiftningsförhandlingar mellan rådet, Europaparlamentet och kommissionen. Målet är att få förordningen om en gemensam rekonstruktionsmekanism godkänd före europaparlamentsvalet våren 2014.

Den gemensamma europeiska banktillsynen kommer ytterligare att fördjupa samarbetet mellan Finansinspektionen (i.v.) och Finlands Bank.

Foto: Peter Mickelsson.

Bedömning av läget i de europeiska bankerna

ECB inledde en s.k. samlad bedömning av de europeiska storbankerna i november 2013. Den samlade bedömningen utgör ett viktigt led i förberedelserna för den gemensamma tillsynsmekanismen (Single Supervisory Mechanism, SSM), för den ger en tydlig bild av de banker som ställs under ECB:s direkta tillsyn. Bedömningen gäller totalt ca 130 kreditinstitut i 18 medlemsländer, vilket täcker ca 85 % av banksektorn i euroområdet mätt enligt tillgångarna i balansräkningarna. Bedömningen, som tar ett år i anspråk, blir färdig senast i oktober 2014, dvs. innan ECB tar över sina nya tillsynsuppgifter i november 2014.

Syftet med bedömningen är att skingra osäkerheten kring bankerna. Även om de europeiska bankerna har stärkt sina balansräkningar genom att ta in nytt kapital, sett över sina affärsmodeller och minskat sina riskvägda fordringar, har den svaga ekonomiska tillväxten under de senaste åren i förening med spänningarna på finansmarknaden försvagat kvaliteten på de europeiska bankernas balansräkningar. Särskilt de ökade problemkrediterna har gett näring åt oron för bankernas kapitaltäckning.

För att återställa förtroendet genomlysas de mest betydande europeiska bankernas balansräkningar och stresstester av bankerna genomförs under ECB:s ledning. Målet är att fastställa en praxis för värdering av bankernas balansräkningsposter och analysera kapitaltäckningen. ECB utför bedömningen i samarbete med de nationella tillsynsmyndigheterna. De nationella myndigheterna genomför bedömningen nationellt utgående från gemensamt utarbetade informationskrav och metoder, men drar nytta av lokal sakkunskap. Till stöd för

bedömningen anlitas också oberoende externa aktörer.

Den samlade bedömningen består av tre delar. För det första utförs en riskbedömning av bankerna, dvs. en analys av de viktigaste riskerna i balansräkningarna, såsom likviditets-, finansierings- och brutto-soliditetsriskerna. För det andra bedöms kvaliteten på tillgångarna i bankernas balansräkningar. Denna bedömning omfattar både kredit- och marknadsexponeringar. Även svärvärderade tillgångsposter bedöms. Med dem avses fordringar vars värde inte kan fastställas direkt på basis av marknadspriser utan måste bestämmas med hjälp av modeller. På basis av resultaten av bedömningen kan ändringar vid behov göras i de riskvikter som tillämpas av bankerna. Den tredje delen av den samlade bedömningen består av ett stresstest som genomförs i samarbete mellan ECB och Europeiska bankmyndigheten (European Banking Authority, EBA).

Om den samlade bedömningen leder till ett krav på kapitaltillskott, är det synnerligen viktigt att beredskap för korrigerande åtgärder har skapats i förväg. Enligt Ekonfinrådets uttalande i november 2013 ska bankerna i första hand kunna uppbringa tilläggs kapital från den privata sektorn. Om bankernas egna åtgärder inte är tillräckliga kan det bli nödvändigt att tillgripa reservarrangemang inom den offentliga sektorn. Den primära finansiären är då den aktuella bankens hemland enligt de nya bestämmelserna om statligt stöd. Om hemlandet inte ensamt går i land med detta utan att äventyra sin skuldållbarhet, kan banker som en sista utväg rekapitaliseras i enlighet med gemensamma europeiska bestämmelser.

Finansiell infrastruktur

Som Finlands monetära myndighet ska Finlands Bank enligt lag för sin del sörja för betalningssystemets och det övriga finansiella systemets tillförlitlighet och effektivitet och delta i utvecklingen av systemen. Genom sina åtgärder söker Finlands Bank förutse och förebygga hoten mot det finansiella systemet. En klanderfritt fungerande infrastruktur – betalningssystemen och systemen för handel, clearing och avveckling av värdepapper – lägger grunden för finansiell stabilitet och en effektiv ekonomi. Målet för Finlands Bank är att säkerställa en effektiv och tillförlitlig finansiell infrastruktur för hela samhället.

På grund av sin kritiska betydelse är betalnings- och avvecklingssystemen föremål för övervakning och många krav ställs på deras funktion. Inom Europeiska centralbankssystemet inleddes 2013 förberedelser för tillämpning av de globala principerna för övervakning av den finansiella infrastrukturen (de s.k. CPSS–IOSCO-principerna). Principerna ställer krav inte bara på infrastrukturen utan också på myndigheterna med tanke på bland annat insyn i verksamheten och internationellt samarbete. I oktober 2013 fastställde Finlands Bank riktlinjerna för sin policy för övervakning av den finansiella infrastrukturen och godkände att de offentliggörs.

Finlands Bank godkände en övervakningsbedömning av den finländska värdepapperscentralen Euroclear Finland Ab i augusti 2013. Bedömningen var positiv och bolaget kan därmed ansluta sig till IT-plattformen TARGET2-Securities (T2S) för avveckling av värdepapper, som tillhandahålls av centralbankerna i euroområdet. Införandet av den gemensamma plattformen vid början av 2017, de europeiska bestämmelserna om värdepapperscentralers verksamhet och införandet av internationella harmoniserade standarder medför omfattande förändringar för den finländska värdepappersmarknaden.

Internationaliseringen av betalnings- och avvecklingssystemen och utnyttjandet

av skalfördelar fortsatte i intensiv takt i Finland under 2013. Detta återspeglas framför allt i utlokaliseringen av många verksamheter till internationella partners. I sin stabilitetsanalys i maj 2013 anmärkte Finlands Bank att strukturella förändringar av den finansiella infrastrukturen och effektivisering av verksamheterna inte får ske på bekostnad av funktions säkerheten och servicenivån.

Övergången till ett gemensamt eurobetalningsområde (Single Euro Payments Area, SEPA) har i Finland framskridit på ett kontrollerat sätt och enligt uppgjord tidsplan. I Finland infördes SEPA-girering redan under första hälften av 2011 och de nationella betalningslösningarna ersätts av europeiska före slutet av januari 2014. Då ersätts den inhemska direktdebiteringen av e-fakturor och direktbetalningar. Ett gemensamt europeiskt betalningssystem effektiviserar den inre marknaden och framför allt verksamheten inom den europeiska företagssektorn.

Rekommendationerna om säkra nätbetalningar, som getts ut av den nya samarbetsgruppen för säkra massbetalningar (European Forum on the Security of Retail Payments, SecuRe Pay), har under 2013 integrerats i Finlands Banks och Finansinspektionens bedömnings- och inspektionsarbete. Under året har också Finlands Banks observationer och rekommendationer om kontinuitet och beredskap i betalnings- och avvecklingssystemen integrerats med det arbete som utförs i den nationella försörjningsberedskapsorganisationen. Statsrådet har fattat ett principbeslut om uppdatering av beredskapsanvisningen och banken deltar i arbetet.

Förberedelserna för att grunda ett betalningsråd fortsatte i banken under året i samarbete med centrala parter. Betalningsrådet är ett nationellt samarbetsorgan för olika intressegrupper för öppen diskussion och tankeutbyte om betalningar. Rådet stöder moderna, internationellt kompatibla och samhällsligt effektiva betalningssätt för ökad konkurrens. Planerna för att grunda

ett betalningsråd och Finlands Banks riktlinjer om målen för utveckling av betalningssystemet (se ruta 6) offentliggjordes i maj 2013 i samband med det årliga betalningsforumet och i rapporten om den finansiella stabiliteten i Finland.

TARGET2-simulatorn, som har utvecklats utgående från Finlands Banks betalnings- och avvecklingssystemsimulator, blev under 2013 ett vedertaget övervakningsverktyg inom Europeiska centralbankssystemet. Verktöget tillämpas bland annat i analyser av tillgången på likviditet och i stresstestanalyser. Simulatorns internationella användare samlades redan för elfte gången till bankens seminarium i Helsingfors.

Betalsystemtjänster

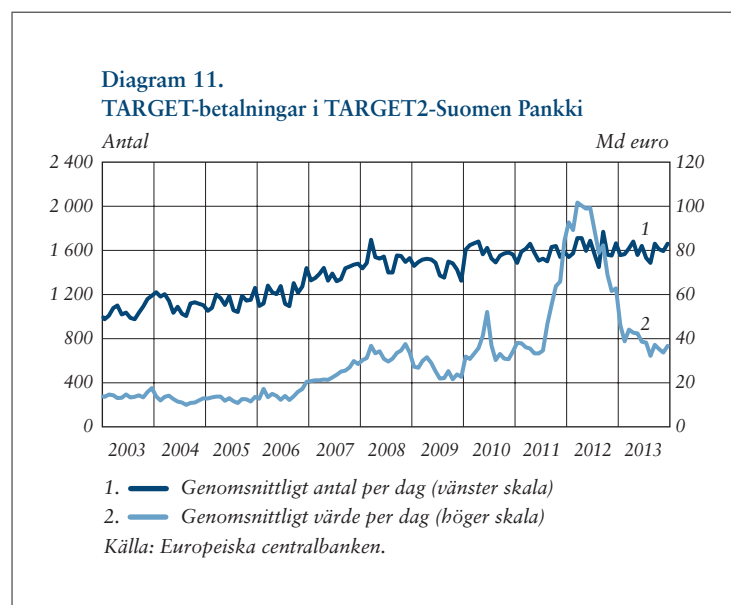
TARGET2-systemet (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system) är hörnstenen i betalsystemtjänsterna. Det är ett system för stora betalningar med bruttoavveckling i realtid. Systemet ägs och drivs av Eurosystemet. Via TARGET2-systemet genomförs också Eurosystemets penningpolitiska transaktioner, och viktiga betalnings-, clearing- och avvecklingssystem överför sina eurobetalningar via systemet.

TARGET2-systemet har fungerat tillförlitligt sedan driftsättningen 2007. Systemets tillgänglighet under 2013 uppfyllde åter de uppställda målen. I TARGET2-systemet registrerades under 2013 i genomsnitt ca 364 000 betalningar per dag till ett sammanlagt värde av ca 1 900 miljarder euro. Jämfört med föregående år ökade betalningarna i hela systemet i antal men minskade något i värde. Antalet betalningar som registrerades i Finlands Banks delsystem förblev oförändrat och uppgick i genomsnitt till 1 600 betalningar per dag. Det sammanlagda värdet av dessa betalningar minskade dock till 39 miljarder euro (diagram 11). I december 2013 hade TARGET2-systemet ca 1 000 direkta deltagare, som hade anslutit sig till systemet via 24 centralbankers delsystem. Vid slutet av

2013 hade Finlands Banks TARGET2-delsystem 24 deltagare, varav tre var anslutna system.

Finlands Banks operativa roll i utvecklingen av fordringar och skulder i bankernas betalningssystem (PMJ) upphörde i november 2013. De betalningar som registreras i PMJ-systemet hade redan under några år sjunkit betydligt i antal och värde allteftersom betalningarna flyttade till det europeiska STEP2-systemet, som upprätthålls av EBA Clearing. Detta händelseförlopp fullbordade en fas i utvecklingen mot det gemensamma eurobetalningsområdet (Single Euro Payments Area, SEPA).

Finlands Banks pågående stora operativa projekt gjorde goda framsteg under 2013. Det nya effektiviserade säkerhets- och hanteringssystemet (BoF-CMS-Cola) kunde under året funktionstestas för att sättas i produktion hösten 2014. I Finlands Banks eget BoF-T2S-projekt, som utgör en fortsättning på Eurosystemets projekt TARGET2-Securities (T2S), fortsatte förberedelserna för de likviditetshandlingskrav som projektet ställer på centralbankerna.

Ruta 6.

Kännetecknen för ett effektivt betalningssystem

Samarbete mellan de olika parterna i betalningskedjan är väsentligt för att garantera säkerheten och effektiviteten i betalningssystemen. För att ett betalningssystem ska vara effektivt med tanke på hela samhället ska det uppfylla följande fem kriterier.

Det första kriteriet är **teknisk effektivitet**. Med hjälp av modern teknik kan betalningarna göras billigare, snabbare och säkrare för såväl betaltjänstanvändare som -producenter.

Det andra viktiga kriteriet är att betalningssystemtjänsterna måste vara **tillgängliga och icke-diskriminerande**. Olika kundgrupper ska kunna använda lämpliga betalningsmedel och betaltjänster utan oskäliga olägenheter eller kostnader.

Det tredje kriteriet gäller prissättningen. För att ekonomin ska kunna dra full nytta av ett sofistikerat betalningssystem ska **prissättningen av betalningarna vara effektiv och kostnadsbaserad**. Prissättningen av betaltjänster har i stor utsträckning varit

indirekt, och när tjänsterna buntas ihop med andra tjänster till kunderna kan det vara svårt för användarna att få grepp om de verkliga kostnaderna för tjänsterna.

Det fjärde kriteriet gäller **kontinuitets- och beredskapsplanering**. Betalningssystemet är näringslivets nervsystem, som måste fungera störningsfritt och effektivt för att verksamheten på marknaden och medborgarnas vardag ska löpa smidigt. Det ska därför ha tillräcklig immunitet mot tekniska störningar och tillfredsställande kontinuitets- och beredskapsegenskaper.

Det femte kriteriet handlar om **internationell kompatibilitet**. Gemensamma standarder och regler för betalningssystemen främjar verksamheten på den inre marknaden och stöder särskilt företagssektorn, som bedriver internationell verksamhet. Det gemensamma eurobetalningsområdet (Single Euro Payments Area, SEPA) är den första etappen mot detta mål.

Tillgångsförvaltning

Finlands Bank förvaltar tillgångar till ett värde av totalt ca 15 616 miljoner euro. Dessa tillgångar består av bankens egna valuta- och eurotillgångar, en del av ECB:s valutareserv och tillgångarna i Finlands Banks pensionsfond. Vid slutet av 2013 uppgick värdet av Finlands Banks euro- och valutatillgångar till 14 149 miljoner euro, andelen av ECB:s valutareserv till 851 miljoner euro och pensionsfondens tillgångar till 616 miljoner euro.

Finlands Banks finansiella tillgångar och tillgångsförvaltning

I Finlands Banks valutareserv ingår amerikanska dollar, brittiska pund, japanska yen, guld och IMF:s särskilda dragningsrätter (Special Drawing Rights, SDR). Tillgångarna i amerikanska dollar är fördelade på en investeringsportfölj och en likviditetsportfölj (tabell 1). Under hösten 2013 genomfördes en modifiering av valutareserven enligt beslut av Finlands Banks direktion, så att beloppet av amerikanska dollar i reserven ökade. Storleken på eurotillgångarna reducerades i motsvarande grad (tabell 2). Under 2013 försvagades guldets värde mot euron, när efterfrågan på guld som ett säkert investeringsobjekt minskade i takt med uppsvinget i den ekonomiska utvecklingen.

Mål och avkastning för investeringsverksamheten

Med Finlands Banks investeringar av finansiella tillgångar avses investering av bankens likviditetsportfölj och valuta- och eurotillgångar på den internationella finansmarknaden. Målet för investeringsverksamheten är att förena de krav på likvida, säkra och högavkastande tillgångar som ställs på centralbanken. Genom sin investeringsverksamhet säkrar Finlands Bank värdet på sina finansiella tillgångar och sin förmåga att vid behov stödja likviditeten i banksystemet och i ekonomin.

Tabell 1.

Finlands Banks finansiella tillgångar

	31.12.2013 Mn euro	31.12.2012 Mn euro
Guld	1 373	1 988
Valutareserv	5 226	4 773
SDR	625	711
Likviditetsportfölj	1 151	1 200
Investeringsportfölj i utländsk valuta	3 450	2 862
Finansiella tillgångar i euro	7 550	8 312
Summa	14 149	15 073

Effekten av SDR-säkringstransaktioner har beaktats så att SDR-komponentvalutorna i investeringsportföljen i utländsk valuta har minskats och de finansiella tillgångarna i euro ökats.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 2.

Valutafördelningen av Finlands Banks finansiella tillgångar

Valuta	31.12.2013 %	31.12.2012 %
Euro (EUR)	53,4	55,1
US-dollar (USD)	24,3	18,5
Brittiska pund (GBP)	5,5	5,2
Japanska yen (JPY)	2,7	3,3
Guld (XAU)	9,7	13,2
SDR	4,4	4,7
Summa finansiella tillgångar	100	100

Effekten av SDR-säkringstransaktioner har beaktats så att SDR-komponentvalutorna i (USD, GBP, JPY) har minskats och tillgångarna i euro ökats.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 3.

Avkastning* på Finlands Banks egna finansiella tillgångar 2012 och 2013

	2013 %	2013 Mn euro	2012 %	2012 Mn euro
Ränteavkastning	0,26	31,3	2,59	380,3
Valutakursintäkter	-2,06	-255,4	-0,84	-100,4
Total avkastning	-1,81	-224,1	1,73	279,8

* Exkl. guld och särskilda dragningsrätter.

Källa: Finlands Bank.

För att svara på de likviditets- och policykrav som ställs på centralbanken har Finlands Bank allokerat en del av sina tillgångar till en särskild likviditetsportfölj. Tillgångarna utanför likviditetsportföljen ska åter upprätthålla värdet på de finansiella tillgångarna och täcka Finlands Banks framtida centralbanksförpliktelser. Ett s.k. strategiskt allokeringsmål har ställts upp för investeringarna, och kreditrisken följs upp och begränsas av strikta limiter. På detta sätt garanteras att de finansiella tillgångarna är säkert investerade.

Finlands Banks finansiella tillgångar exklusive guld och särskilda dragningsrätter gav under året en total avkastning på -1,81 %, dvs. ca -224,1 miljoner euro. Den totala avkastningen består av ränteavkastning och valutakurseffekt (tabell 3). Valutakurseffekten på likviditetsportföljen var -4,33 %, dvs. ca -52 miljoner euro, medan ränteavkastningen var 0,21 %, dvs. ca 2,5 miljoner euro. Valutakurseffekten på övriga tillgångar var -1,82 % (-203,5 miljoner euro) och ränteavkastningen 0,26 % (28,8 miljoner euro). År 2013 var valutakurseffekten negativ, eftersom euron stärktes mot alla valutor i Finlands Banks valuta-reserv. Låga centralbanksräntor och extraordinära stimulansåtgärder fortsatte att diktera ränteutvecklingen under 2013. Ränteavkastningen blev låg, vilket speglar den historiskt låga allmänna räntenivån. På grund av de exceptionella förhållandena följde marknaden särskilt noga centralbankernas kommentarer och offentliggörandet av konjunktursiffror. (Läs mer om marknadsutvecklingen på sida 11.)

Med hjälp av sina tillgångar försöker Finlands Bank förbereda sig för eventuella centralbanksbehov. De finansiella tillgångarna utvärderas ur tre synvinklar, dvs. säkerheten, likviditeten och avkastningen på investeringarna. De totala finansiella tillgångarna analyseras med hjälp av ett säkerhets- och likviditetsmått och de uppmätta värdena ska ligga på hög nivå.

I förvaltningen av Finlands Banks tillgångar begränsas avkastningsmålet av kra-

ven på likviditet och säkerhet. Målet är att Finlands Banks finansiella tillgångar ska ge en avkastning i nivå med centralbanksräntan för varje enskild placeringsvaluta. År 2013 var avkastningen på finansiella tillgångar i genomsnitt 0,16 % lägre än centralbanksräntan. Det glidande medelvärdet för avkastningen under 5 år låg 1,73 % högre än centralbanksräntan.

I investeringsverksamheten upprättas placeringsportföljerna på basis av tillåtna investeringsobjekt och uppställda risklimiter. Ett strategiskt allokeringsmål (tabell 4) har ställts upp för investeringsverksamheten och kring det målet upprättas placeringsportföljerna. Avkastningen på placeringsportföljerna jämförs mot offentliga index som skraddarsyfts för centralbanksbehov. Till grund för bedömningen ligger ett proportionellt avkastningsmål, som beräknas som ett glidande medelvärde för avkastningen under de 3 senaste åren. Under 2013 gav investeringarna ett positivt resultat på ca 16,2 miljoner euro över jämförelseindexen (0,15 %). Det 3-åriga glidande medelvärdet för meravkastningen var 0,15 %.

Investeringsobjekt

Finlands Banks valuta-reserv och euro-tillgångar har investerats i statsobligationer, obligationer utgivna av statsbundna institutioner, säkerställda obligationer och företagsobligationer (tabell 4). En liten del av statsobligationerna i euro-tillgångarna är lån till krisdrabbade euroländer. Likviditetsportföljen består endast av statsobligationer i amerikanska dollar för att säkerställa Finlands Banks förmåga att vid behov tillhandahålla nödkrediter i utländsk valuta. Den strategiska durationen för de finansiella tillgångarna är 2 med undantag för investeringarna i japanska yen, vars strategiska duration är 1,5. Av Finlands Banks guld förvaras 51 % i Storbritannien (brittiska centralbanken), 20 % i Sverige (Sveriges riksbank), 18 % i USA (amerikanska centralbanken), 7 % i Schweiz (schweiziska centralbanken) och 4 % i Finland (Finlands Bank).

Alla tillåtna investeringskategorier har utnyttjats för att uppnå den strategiska allokeringen av investeringsportföljen (tabell 4). Finlands Banks investeringar har spridits ut för att förbättra förhållandet mellan avkastning och risk och här är de viktigaste principerna effektiv spridning geografiskt och över sektorer och kreditbetyg. Dessutom har en lägsta gräns satts för emittenternas kreditbetyg. (Mer detaljerade uppgifter om investeringarnas geografiska fördelning och fördelning efter kreditbetyg framgår av bilagorna till bokslutet.)

Omläggning och genomförande av investeringsverksamheten

Vid utgången av 2012 slutförde Finlands Bank omläggningen av sin investeringsverksamhet. En stor del av omläggningen bestod av en övergång till offentliga index i styrningen av investeringsverksamheten. De nya indexen är skräddarsydda för centralbanksbehov. År 2013 var det första hela året då offentliga index användes som jämförelsetal i bankens investeringsverksamhet. Under 2013 genomfördes inga penningpolitiska köpprogram inom investeringsverksamheten, men Finlands Bank har upprätthållit beredskapen att aktivera det penningpolitiska köpprogrammet för direkta monetära transaktioner (Outright Monetary Transactions, OMT).

Andel av ECB:s valutareserv

Europeiska centralbankens valutareserv förvaltas av de nationella centralbankerna i Eurosystemet i proportion till deras andelar enligt den s.k. kapitalfördelningsnyckeln. Reserverna som förvaltas för ECB:s räkning består av fordringar i amerikanska dollar och japanska yen, guld och IMF:s särskilda dragningsrätter. I investeringen av ECB:s valutareserv betonas säkerhet och likviditet, eftersom reserven ska garantera Eurosystemet tillräckliga resurser för eventuella valutainterventioner. Värdet av Europeiska centralbankens valutareserv uppgick vid utgången av 2013 till 54,9 miljarder euro. Finlands Bank förvaltar en del av ECB:s

Tabell 4.

Finlands Banks likviditetsportfölj och investeringsportfölj, strategisk allokering och allokering vid årets slut

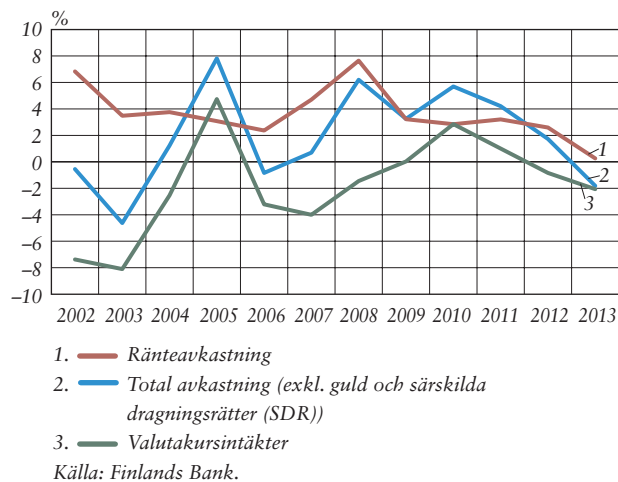
Likviditetsportfölj	Strategisk allokering (%)	Allokering vid årets slut (%)
Statsobligationer	100	100
Investeringsportfölj	Strategisk allokering (%)	Allokering vid årets slut (%)
Statsobligationer	68	56
Obligationer utgivna av statsbundna institutioner	20	25
Säkerställda obligationer	6	9
Företagsobligationer	6	8
Kassatillgångar	0	3
Summa	100	100

Källa: Finlands Bank.

dollarreserv i samarbete med Estlands centralbank. Den gemensamt förvaltade andelen av valutareserven består av Finlands och Estlands sammanslagna andelar enligt

Diagram 12.

Avkastning på Finlands Banks egna finansiella tillgångar

kapitalfördelningsnyckeln och värdet av andelen uppgick vid slutet av 2013 till 851 miljoner euro. Mer information om förvaltningen av ECB:s valutareserv finns i ECB:s årsrapport.

Finlands Banks pensionsfond

Målet för Finlands Banks pensionsfond är att utveckla förvaltningen av tillgångarna för täckning av pensionsåtagandet enligt allmänna principer för förvaltning av pensionsmedel. Dessa principer kan skilja sig från principerna för förvaltning av centralbankens finansiella tillgångar. Värdet av pensionsfondens tillgångar uppgick den 31 december 2013 till 616 miljoner euro och pensionsavsättningen till 582 miljoner euro. Tillgångarna gav 2013 en total avkastning på 9,0 %. Mer information om pensionsfondens investeringsverksamhet finns i pensionsfondens egen årsredovisning.

Risker och riskhantering i investeringsverksamheten

Riskerna i Finlands Banks investeringsverksamhet kan indelas i marknadsrisk, kreditrisk, likviditetsrisk och operativa risker (se definitionerna av risker, s. 115). Marknadsriskerna är valutakursrisk, ränterisk och guldpriserisk. Storleken på likviditetsportföljen och investeringsportföljen och de investeringskategorier och kategoriandelar som används vid investeringen av tillgångarna är viktiga med tanke på riskerna i Finlands Banks investeringsverksamhet. Huvudprincipen är att Finlands Banks direktion årligen fastställer den strategiska allokeringen enligt investeringskategori och det tillåtna variationsintervallet för kategoriandelarna.

För att täcka de valutaexponeringar som centralbanksuppgifterna medför är alla tillgångar i likviditetsportföljen och en del av tillgångarna i investeringsportföljen valutatillgångar. Valutainvesteringar och -fordringar utan säkerhet – valutareserven – exponerar Finlands Bank för valutakursrisk. Målstorleken och valutafördelningen

av valutareserven ses över i Finlands Bank vart tredje år. Den senaste bedömningen gjordes 2013, då Finlands Banks direktion beslutade öka beloppet av amerikanska dollar i de finansiella tillgångarna. Valutareserven byggdes på mot slutet av 2013 och därigenom ökade andelen tillgångar i amerikanska dollar medan tillgångarna i euro minskade. Även om investeringar och fordringar i utländsk valuta i regel inte skyddas mot valutakursrisk, fortsatte banken 2013 i likhet med tidigare år att delvis gardera sig mot SDR-valutakursrisken genom att sälja andra SDR-komponentvalutor (amerikanska dollar, brittiska pund och japanska yen) mot euro.

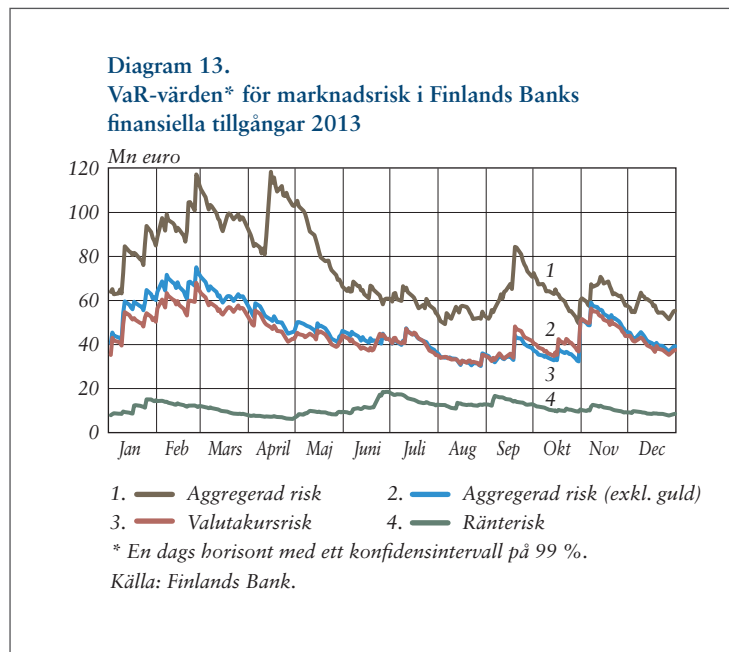
Investeringskategorierna i Finlands Banks investeringsverksamhet 2013 var statsobligationer, obligationer utgivna av statsbundna institutioner, säkerställda obligationer, företagsobligationer och kontanter, vilka alla är ränteinvesteringar som exponeras för ränterisk. I hanteringen av ränterisk använder sig Finlands Bank främst av s.k. modifierad duration, som anger förändringen i investeringarnas värde då räntenivån på marknaden förändras. Den modifierade durationen för Finlands Banks investeringar var vid slutet av året ca 2 liksom året förut. Direktionen ställer upp en målnivå för likviditetsportföljens duration och en målnivå per valuta för investeringsportföljens duration. Den modifierade durationen för yentillgångarna i investeringsportföljen sänktes 2013 till 1,5 från tidigare 2. Ränterisken i Finlands Banks finansiella tillgångar hanteras dessutom genom spridning av investeringarna på flera obligationer med olika löptid. I Finlands Banks finansiella tillgångar ingår utöver valutareserven och ränteinvesteringar i euro också ca 49 ton guld (se ruta 7). Detta exponerar Finlands Bank för volatilitetsrisken i guldpriset.

Den aggregerade marknadsrisken, valutakursrisken och ränterisken mäts dagligen med hjälp av VaR-värdet (diagram 13). På basis av VaR-värdet begränsas dessutom ränterisken i investeringsportföljen i relation till ett jämförelseindex.

Kreditrisken i värdepappersinvesteringar och investeringar av inlånade medel hanteras genom att tillräckligt goda kreditbetyg krävs av värdepappersemittenter och Finlands Banks motparter. Detta försöker banken säkerställa genom att endast godkända emittenter och motparter med ett offentligt kreditbetyg som överskrider en viss miniminivå. Utöver ett lägsta offentligt kreditbetyg har också andra kriterier uppställts för emittenterna och motparterna. Betydelsen av de andra kriterierna betonas särskilt i fråga om emittenter och motparter som saknar offentligt kreditbetyg. Det gäller till exempel vissa inhemska emittenter. Investeringarna i inhemska emittenter utan offentligt kreditbetyg har begränsats och står endast för en liten del av de totala finansiella tillgångarna.

Emittenter och motparter övervakas också med hjälp av marknadsbaserade indikatorer. Kreditrisken hanteras genom spridning av investeringarna på flera emittenter och motparter enligt fastställda limiter. Limitstorleken påverkas bland annat av investeringskategorin, kreditbetyget, valutan och löptiden för investeringsinstrumentet. Den (totala) kreditrisken i investeringarna mäts och begränsas dagligen på tre olika konfidensnivåer med en separat VaR-modell för kreditrisk. Under 2013 utvecklades och uppgraderades beräkningen enligt VaR-modellen för kreditrisk.

Likviditetsrisken hanteras genom att Finlands Bank fastställer vilken andel av de finansiella tillgångarna som måste uppfylla höga likviditetskrav och kunna säljas med kort varsel och till låga kostnader. Finlands Banks direktion fastställer storleken på denna likviditetsportfölj. Inte bara i likviditetsportföljen utan också i investeringsportföljen fästs uppmärksamhet vid investering-

arnas likviditetsegenskaper och bland annat vid investeringsinstrumentens löptid. Finlands Banks andel av emissioner eller av emittentens totala skulder begränsas. Begränsningar gäller likaså för värdepapperslån och s.k. blankning.

Hantering av operativa risker innebär bland annat övervakning av personrisk och IT-risker. Dessa risker hanteras till exempel med hjälp av regelbundet testade och tillräckliga reservsystem och tillförlitliga och väldokumenterade arbetsprocesser och arbetsinstruktioner.

Ytterligare information om riskhanteringen, organiseringen och beslutsstrukturen vid investering av finansiella tillgångar framgår av noterna till bokslutet (s. 115). På samma plats lämnas också information om fördelningen av och riskmått för Finlands Banks investeringar.

Ruta 7.

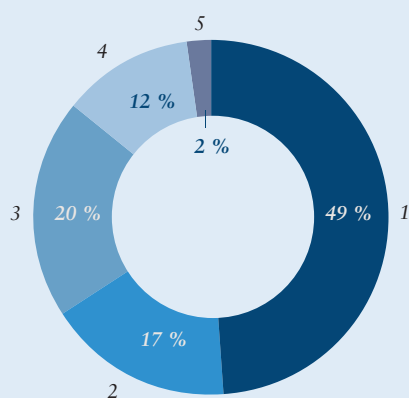
Centralbankens tillgångar i guld

Globalt utgör guld det tredje största tillgångsposten i den offentliga sektorns valutareserver efter dollarn och euron. I Finlands Banks valutareserv är guld det näst största posten i reserven efter den amerikanska dollarn. Guldets andel av bankens finansiella tillgångar var 10 % vid slutet av 2013.

Centralbanker och övrig offentlig sektor äger 17 % av världens guldreserver (diagram A). Som störst var centralbankernas guldinnehav på 1960-talet, då centralbankernas andel av världens dåvarande guldreserver utgjorde 50 %.

Diagram A.
Världens guldreserver 31.12.2012

Totalt 174 100 tn

1. Smyckesindustrin (84 600 tn)
2. Offentlig sektor (30 100 tn)
3. Investeringsverksamhet (34 700 tn)
4. Teknologiindustrin (21 200 tn)
5. Ej specificerad (3 600 tn)

Källa: Thomson Reuters.

Guld tryggar centralbankernas reserver under alla förhållanden

Guld har bevarat sin ställning som en viktig del av centralbankernas reserver bland annat av säkerhetsskäl. Guld har inget fosterland och ingen regering och guld är således inte en skuld som ska betalas av någon. Guldpriset manipuleras därför inte heller politiskt. Guld bevarar sitt värde väl under extrema politiska och ekonomiska förhållanden. Guldets användbarhet för diversifiering av risker är också god, eftersom guldpriset tenderar att utvecklas i motsatt riktning till priserna på andra viktiga investeringsobjekt, såsom till exempel obligationer.

Under finans- och statsskuldskrisen har värdebevarande åtgärder lyfts fram i hanteringen av valutareserven på bekostnad av avkastningsbaserade åtgärder. Guldets status i reserven stärktes 2008–2009 under den osäkerhet som spred sig i finans- och statsskuldskrisens spår. Till skillnad från många andra marknadssegment har guldmarknaden varit mycket likvid under hela krisen. Till och med under krisförhållanden kunde guldmarknaden tillhandahålla investerarna likviditet.

Guldreservernas historia i centralbankerna

Centralbankerna började bygga upp omfattande guldreserver på 1870-talet under perioden med guldmyntfot som monetärt system, då penningvärdet i de deltagande länderna var bundet till landets guldreserv och papperspengar kunde konverteras till guld till en fast kurs.

Före första världskriget var guldmyntfoten det rådande monetära systemet och guld dess viktigaste valuta. Under mellankrigstiden växte centralbankernas guldreserver snabbt. År 1934 under president Roosevelts tid genomfördes en devalvering av dollarn mot guld, vilket stärkte guldets dollarpris från 20,67 dollar till 35 dollar

per uns och fick guldströmmarna att vända till USA.

Bretton Woods-systemet var det rådande ekonomiska systemet från andra världskriget ända fram till 1971. I detta s.k. urvattnade system med guldmyntfot var den amerikanska dollarn reservvaluta och konverterbar till guld.

Särskilt 1960-talet var en stark period för den offentliga sektorns guldreserver. Reserverna ökade till rekordnoteringen 38 000 ton, vilket motsvarade hälften av världens guldreserver. Guld var fortfarande den primära reserv- och ankarvalutan till vilken de övriga valutorna i systemet var kopplade direkt eller indirekt.

Bland annat obalansen i bytesbalansen och delvis de växande offentliga utgifterna på grund av Vietnamkriget försvagade dollarn under 1960-talet och början av 1970-talet. I augusti 1971 bröt president Nixon kopplingen mellan guldet och den amerikanska dollarn, vilket fick Bretton Woods-systemet på fall. Det blev början till en period med flytande valutor och guldet blev endast en av posterna bland valutorna i reserven.

Under 1980- och 1990-talen omvärderade centralbankerna sin reservpolitik. Från slutet av 1980-talet var centralbankerna nettosäljare av guld under närapå två decennier. I takt med denna utveckling minskade centralbankernas guldreserver med 10 procentenheter.

En ny kursändring i uppbyggnaden av centralbankernas guldreserver upplevdes mot slutet av 2010, då centralbankerna förvandlades från nettosäljare till nettoköpare av guld. Centralbankerna i tillväxtekonomierna var de största köparna.

Guldavtal mellan centralbankerna ökade genomskinligheten

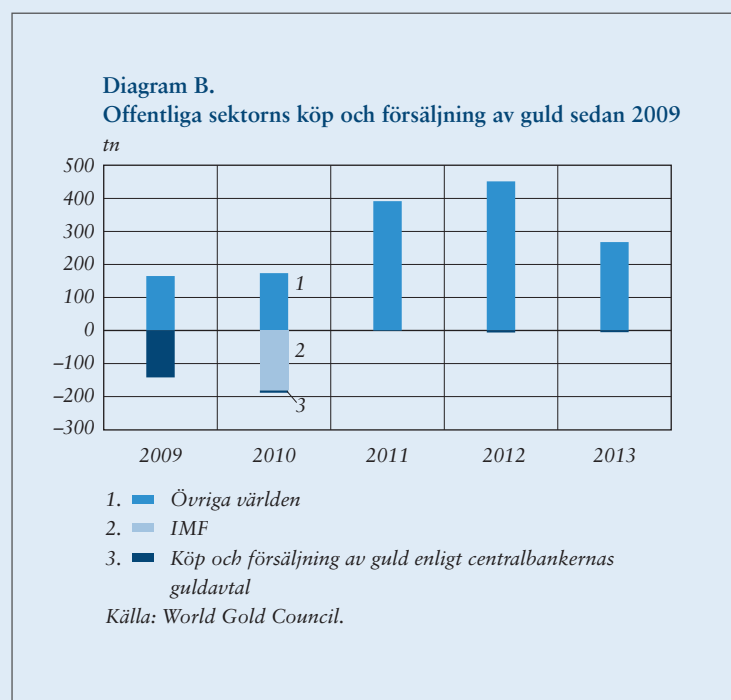
Ett viktigt kapitel i centralbankernas guldpolitik inleddes den 26 september 1999, då en grupp europeiska centralbanker ingick det första guldavtalet (Central Bank Gold Agreement, CBGA). Syftet med avtalet var att öka genomskinligheten i centralbanker-

nas guldrelaterade åtgärder och stabilisera guldmarknaden. Finlands Bank är en av de ursprungliga undertecknarna.

Guldavtalet har förnyats två gånger sedan dess. Det nuvarande tredje avtalet gäller till den 26 september 2014. Guldinnehaven i de deltagande centralbankerna är ännu betydande, ca 12 000 ton.

De årliga försäljningskvoterna enligt guldavtalet har varierat från 400 ton i det första och tredje avtalet till 500 ton i det andra avtalet. I de två första avtalen ingick också bestämmelser som begränsade placeringen av guldet.

Guldförsäljningen enligt avtalet har stagnerat nästan helt under den tredje avtalsperioden. Internationella valutafondens (IMF) försäljning av guld har däremot skett enligt avtalet, även om valutafonden inte hör till undertecknarna av avtalet (diagram B).

Av de centralbanker som deltar i guldavtalet sålde endast tyska centralbanken guld från sina reserver under första halvåret 2013 för att uppfylla kraven i sitt myntprogram.

Guld i Eurosystemet

Guldandelarna i valutareserverna uppvisar stora skillnader mellan olika länder och centralbanker. Ca 80 % av den offentliga sektorns guld innehas av 10 centralbanker. Uttryckt i valuta äger dessa centralbanker över 70 % av de globala guldreserverna.

Centralbankernas guld står i genomsnitt för 10 % av valutareserven, men av historiska skäl är guldets andel av reserven betydligt större i euroländernas centralbanker (tabell).

Tabell.

Guldreserver i Eurosystemets centralbanker och guldets procentuella andel av valutareserverna, centralbankernas balansräkningar och ländernas BNP vid början av 2013

	Guldreserv (tn)	Guld/valutareserv (%)	Guld/balansräkning (%)	Guld/BNP (%)
Tyskland	3 391	67	13	4
Italien	2 452	66	14	5
Frankrike	2 435	66	14	4
Nederländerna	613	56	11	3
Europeiska centralbanken	502	26	9	0,2
Portugal	382	80	10	7
Spanien	282	36	2	1
Österrike	280	54	9	3
Belgien	227	34	9	2
Grekland	112	77	4	3
Finland	49	18	3	1
Slovakien	33	63	4	1
Cypern	14	45	3	3
Irland	6	10,4	0,18	0,12
Slovenien	3	11,3	0,85	0,3
Luxemburg	2	10,8	0,06	0,02
Estland	0,02		0,22	0,04
Malta	0,00		0,35	0,2

Källor: IMF, Europeiska centralbanken, Europeiska kommissionen och Finlands Banks beräkningar.

Kahvila Café

Sedlar och mynt

Finlands Bank har som uppgift att för sin del sörja för kontantförsörjningen och för utgivningen av eurosedlar i Finland. Tillsammans med de övriga kontantförsörjningsparterna svarar Finlands Bank för att tillgången på kontanter motsvarar efterfrågan i hela landet och sörjer för sedlarnas kvalitet. Centralbankens ambition är också att bidra till en högklassig och kostnadseffektiv kontantförsörjning i hela ekonomin. De privata kontanthanterarna bereds lika konkurrensvillkor. Finlands Banks andel av den operativa kontanthanteringen bygger på servicenivåmål som uppställts inom Eurosystemet och kontantförsörjningsavtal med kontanthanterarna.

Fördelar med användningen av kontanter

Användningen av kontanter som betalningsmedel sträcker sig långt tillbaka i tiden. Även om kortbetalningar har blivit allt vanligare, har de endast långsamt trängt undan kontantbetalningar till och med i länder som kommit långt i utvecklingen av elektroniska betalningar.

För konsumenterna har kontanter flera egenskaper som de nya betalningssätten inte har ersatt fullt ut. Att använda kontanter är lätt och kräver ingen inloggning i elektroniska system. Framför allt den äldre befolkningen upplever ofta att kontanter är det enklaste betalningssättet. Kontantbetalningar är anonyma och kan kännas säkrare än kortbetalningar, eftersom kontanter vanligen används endast i små belopp. Att ha kontanter i plånboken hjälper också vissa konsumenter att bättre hålla ekonomin i balans. En annan orsak till att många konsumenter föredrar kontanter är att användningen av kontanter uppfattas som gratis.

Användningen av kontanter för dagligvaruköp har minskat

Trots fördelarna med kontantbetalningar har användningen av kontanter som betalningsmedel tydligt minskat under de senaste knappt tio åren i Finland. Finlands Banks enkät visar att andelen personer som huvudsakligen betalar med kontanter minskade från 34 % till 19 % mellan 2006 och 2013. Enkäten mätte också andelen konsumenter med ungefär lika stor kort- och kontantanvändning. Deras andel var 12 % under 2013.

Enligt kundenkäter som utförts av Finansbranschens Centralförbund har andelen personer som vanligen använder kontanter för sina dagligvaruköp minskat från 65 % till 26 % mellan 2001 och 2013. Undersökningen visar att ca 72 % av finländarna använde något slags betalkort för att betala för sina inköp 2013.

Bägge undersökningarna ger samstämmiga resultat och visar att användningen av kontanter har minskat tydligt inom massbetalningar i Finland (diagram 14). Den fortsatt starka kontantutgivningen förklaras av att kontanter alltså i stora mängder tas med på utlandsresor.

Förändringar i kontanttillgången och begränsning av kontantbetalningar

Den minskade användningen av kontanter för inhemska massbetalningar återspeglas också i att både antalet uttag i automater och det totala värdet av kontantuttagen har minskat. Av dessa minskade antalet uttag snabbast, vilket resulterade i en ökning av det genomsnittliga kontantuttaget till nästan 100 euro.

Utglesningen av bankautomatnätet saktade in något under 2013. Antalet Otto-automater som upprätthålls av Automatia och anlitas av alla bankerna i Finland minskade med 22 automater. För att öka den lokala cirkulationen av kontanter lade Automatia i oktober–november 2013 ut 18 nya TalletusOtto-automater för insättning av sedlar. Dessa bidrar till återcirkuleringen av sedlar, då de insatta sedlarna kan tas ut

av kunder. Automaterna behöver då inte fyllas på lika ofta, vilket minskar penningtransporterna. TalletusOtto-automaterna ersätter också näringsidkarnas nattfack.

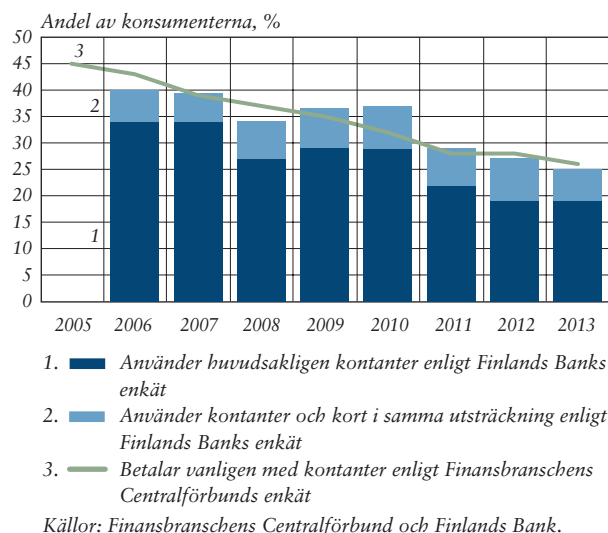
Antalet bankkontor som tillhandahåller kontantjänster minskade 2013 med 54 kontor till 951 kontor vid slutet av 2013. De största bankgrupperna koncentrerade sina kontantjänster till allt färre kontor, framför allt i de största städerna. Det glesare bankkontorsnätet är också en följd av övergången till nätbaserade tjänster.

Som ett led i kampen mot grå ekonomi och penningtvätt har flera euroländer börjat begränsa användningen av kontanter i stora betalningar. Av euroländerna tillämpar Italien och Portugal de strängaste maximigränserna för kontantbetalningar, dvs. 1 000 euro. Maximigränser har också satts ut av Spanien, Grekland, Frankrike och Belgien. Målet har varit att öka skatteutfallet, som minskat på grund av finanskrisen, genom övergång från kontantbetalningar till elektroniska betalningar och därigenom minska möjligheterna till försäljning utanför bokföringen. Saken undersöktes också i Finland, men den arbetsgrupp som tillsatts för att bedöma möjligheterna att begränsa kontantanvändningen i näringsverksamheten kom fram till att det inte är ändamålsenligt att förbjuda stora kontantbetalningar i Finland.

Turismen har allt större inverkan på utgivningen av kontanter

Samtidigt som finländska konsumenters användning av kontanter i hemlandet minskar stadigt, förefaller kontantanvändningen att öka bland turister. Finländare som åker utomlands tar med sig stora mängder 50-eurosedlar som de tagit ut i en bankautomat, medan utländska turister för in främst 100- och 500-eurosedlar i Finland. I fråga om de största sedelvalörerna är antalet sedlar som återlämnas till Finlands Bank större än antalet utgivna sedlar. Det beror huvudsakligen på den stora mängden ryska turister. I Ryssland utgör kontantbetalningar 90 % av massbetalningarna och

Diagram 14.
Huvudsaklig kontantanvändning enligt Finlands Banks och Finansbranschens Centralförbunds kundenkäter

ryska turister tar med sig stora mängder eurosedlar på sina resor.

Under 2013 vände den årliga förändringen i sedelutgivningen i Finland nedåt och blev negativ inte bara för 100- och 500-eurosedlar utan också för 10-eurosedlar (diagram 15), då också antalet återlämnade 10-eurosedlar var större än antalet utgivna 10-eurosedlar.

Utbytet av femeurosedeln går långsamt

Utgivningen av den nya eurosedelserien inleddes med femeurosedeln i maj 2013. För att vänja konsumenterna vid den nya sedeln satte Finlands Bank i omlopp endast sedlar i den nya Europaserien under den första utgivningsmånaden. Numera är utgivningsmängderna ungefär lika stora för den gamla och den nya sedeln. Vid slutet av 2013 hade ca en femtedel av de gamla femeurosedlarna bytts ut mot nya.

Diagram 15.
Utgivning av eurosedlar, årlig förändring i Finland

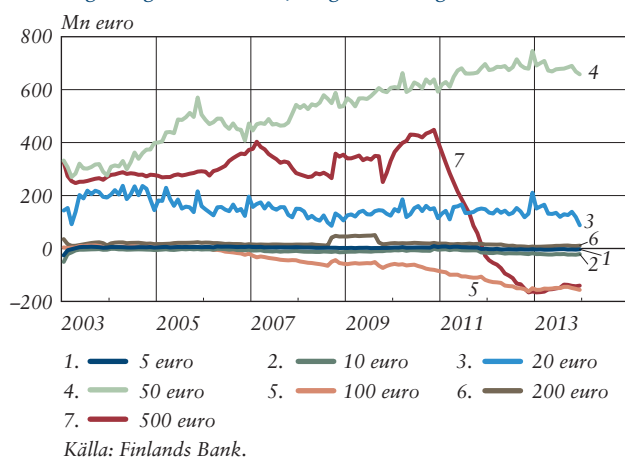
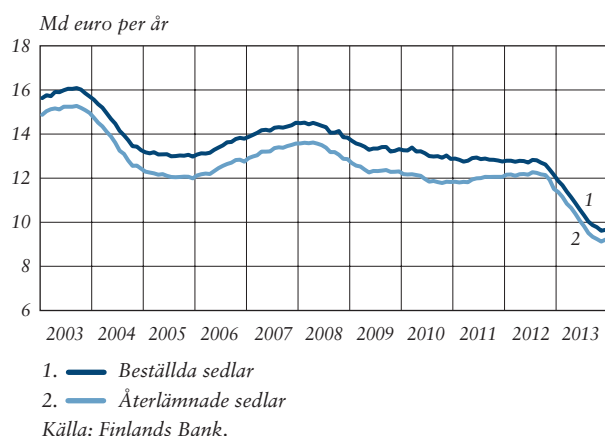

Diagram 16.
Sedlar beställda av eller återlämnade till Finlands Bank

Nedläggningen av två regionkontor har ökat den lokala cirkulationen av kontanter

Finlands Bank stängde två regionkontor för att öka effektiviteten i kontanthantering och minska överlappande sedelsortering i de privata kontanthanternas uppräkningscentraler och i Finlands Bank. Regionkontoren i Vanda och Uleåborg tog över en del av Tammerfors- och Kuopiokontorens kontanthantering. Samtidigt har cirkulationen av kontanter i de privata uppräkningscentralerna ökat betydligt under 2013.

Ökningen avspeglas både i uppräkningscentralernas statistik och i minskade sedelbeställningar och återlämningar till Finlands Bank. Beställningarna och återlämningarna från Finlands Banks kontor minskade med över 2 miljarder euro på årsnivå, dvs. till under 10 miljarder euro (diagram 16). Ökningen i utgivningen av mynt har stadigt sinat sedan övergången till euro. Den årliga värdeökningen uppgick 2013 till ca 20 miljarder euro, varav drygt hälften kan tillskrivas den ökade utgivningen av 2-eurosmynt.

En ny och större kontantförsörjningsavdelning bildades

I början av 2013 genomfördes en omorganisering där betalningsmedelsavdelningen, som tidigare hade ansvarat för den operativa kontanthantering, slogs ihop med säkerhets- och fastighetsenheten. Den nya avdelningen fick namnet kontantförsörjningsavdelningen. Avdelningen hade 67 anställda vid slutet av 2013. Sammanläggningen av säkerhets- och fastighetsenheten med kontantförsörjningen framstod som naturligt, då bankens säkerhetsutgifter till största delen gäller kontantförsörjningen.

Spridningen av falska sedlar fortsatte att minska i Finland

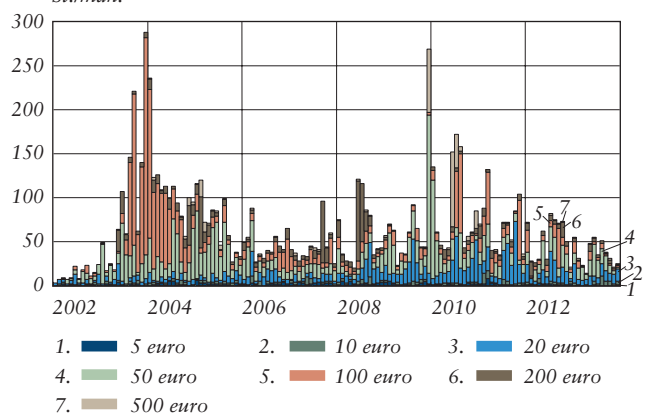
Antalet påträffade sedelförfalskningar minskade redan för tredje året i rad i Finland i motsats till euroområdet, där förfalskningarna började öka på nytt 2013 efter att ha minskat i ett par års tid. De högklassiga sedelförfalskningar som påträffats i Finland

är till största delen av samma slag som de som upptäckts i andra euroländer.

I Finland påträffades allt som allt 427 förfalskade sedlar 2013. Största delen var 50-eurosedlar och näst största delen 20-eurosedlar. Mängden förfalskade sedlar som påträffas i Finland är synnerligen liten i jämförelse med nästan alla andra europeiska länder (diagram 17).

Diagram 17.
Falska eurosedlar per valör i Finland 2002–2013

St./mån.

Källa: Centralkriminalpolisen i Finland.

Ruta 8.

Ny eurosedelserie

Den nya femeurosedeln gavs ut i Finland och de övriga euroländerna i maj 2013. Femeurosedeln är den första sedeln i den nya eurosedelserien. Sedelns utseende offentliggjordes redan i januari 2013.

Den främsta anledningen till utbytet av sedelserien är att försvåra förfalskning av sedlar i framtiden. Säkerhetsdetaljerna förnyas med cirka tio års mellanrum och den nya eurosedelserien utgör inget undantag i detta avseende, även om någon betydande ökning i antalet förfalskade sedlar inte har konstaterats i euroområdet.

Utformningen av den nya eurosedelserien har pågått i flera år. Eftersom sedlarna byts ut i omgångar, kan den senaste tekniska utvecklingen av säkerhetsdetaljerna beaktas i de sedlar som ges ut senare. Till exempel färgkopiatorer med högre utskrifts-upplösning och bättre utskriftskvalitet har ökat pressen på att förbättra eurosedlarnas synliga säkerhetsdetaljer. De synliga säkerhetsdetaljerna är de viktigaste egenskaperna för bekämpning av förfalskningar när det gäller kontantanvändarnas möjligheter att känna igen falska sedlar. I Finland tillverkas falska sedlar oftast med kopiatorer och skrivare och är därför vanligen av dålig kvalitet och lätta att känna igen.

Den viktigaste synliga säkerhetsdetaljen på den nya femeurosedeln är en färgskiftande, skimrande grön valörsiffra, som ger bättre skydd mot förfalskningar. Den mest kända säkerhetsdetaljen, vattenstämpelein, har bytts ut och utgörs nu av ett porträtt på den mytologiska prinsessan Europa. Det underlättar för sin del äkthetskontrollen, då ansiktsdrag i regel lätt kan identifieras med ögat. För ytterligare säkerhet går porträttet av prinsessan Europa igen i det breda hologrambandet.

Förutom de synliga säkerhetsdetaljerna förnyas och uppdateras också de säkerhetsdetaljer som används inom den maskinella sorteringen och centralbankernas äkthetskontroll valör för valör. Eurosedlarna är försedda med flera olika tekniskt komplicerade säkerhetsdetaljer som är ytterst svåra att tillverka och kopiera. Bland annat används ett flertal trycktekniker, vilket försvårar sedeltryckningen och därigenom effektiviserar skyddet mot förfalskningar.

Motiven på de nya sedlarna, dvs. epoker och arkitektoniska stilar i Europa, är desamma som tidigare. Syftet var också att skapa en ny sedelserie som till utseendet påminner tillräckligt mycket om den tidigare för att de nya sedlarna lätt ska gå att identifiera som eurosedlar.

Enligt gemensam överenskommelse sattes stora mängder av den nya femeurosedeln i omlopp under de första utgivningsmånaderna för att konsumenterna snabbt skulle vänja sig vid den. Också i Finland sattes till en början enbart nya femeurosedlar i omlopp. Eftersom Finlands Bank hade kvar användbara femeurosedlar i den gamla serien, kommer de att återcirkuleras till dess att de blir utslitna och dras ur cirkulation.

Enligt en preliminär överenskommelse inom Eurosystemet upphör utgivningen av gamla femeurosedlar senast när den andra sedeln i den nya serien, tioeurosedeln, sätts i omlopp. Slutligen upphör de gamla sedlarna att gälla som lagliga betalningsmedel. Information om detta lämnas i god tid i förväg. Inte heller då förlorar sedlarna i den första serien sitt värde, utan Finlands Bank och de övriga nationella centralbankerna i euroländerna löser in dem under en obegränsad tid.

Övrig verksamhet

Forskning

Den ekonomiska forskningen vid Finlands Bank tjänar till att bistå den penningpolitiska beredningen, utveckla bankens egen verksamhet och öka bankens externa inflytande. Målet är att uppnå internationell toppnivå inom vissa för banken centrala forskningsområden. På så sätt kan banken aktivt bidra till debatten om den monetära politiken och den finansiella utvecklingen både i Finland och internationellt. Forskningsenhetens medverkan i bankens policyarbete ökade klart 2013 jämfört med tidigare år. Policyarbetet, särskilt arbetet med att lyfta fram chefsdirektör Liikanens rapport om omstrukturering av bankernas verksamhet, ökade ekonomiforskarnas synlighet som offentliga experter.

Monetär forskning

Finanskriser, recessioner i den internationella ekonomin, extraordinära penningpolitiska åtgärder och statsskuldskrisen var viktiga teman inom den ekonomiska forskningen 2013. Därutöver ägnade sig det internationella forskarsamfundet särskilt åt indikationerna om den framtida penningpolitiska inriktningen, stabilitetstillsynen av finansmarknaden och de makroekonomiska effekterna av dessa. Forskarna har även aktivt fortsatt att diskutera utmaningarna inom den makroekonomiska forskningen och alternativa forskningsgrepp. Det internationella modelleringsarbete som utfördes under 2013 och som syftar till att integrera forskningen om finanssystemets funktion med den makroekonomiska analysen präglades alltså av experiment med alternativa modelleringslösningar.

Finlands Banks forskningspolitiska riktlinjer betonar den finansiella och realekonomiska stabiliteten och samspelet mellan finansmarknad och realekonomi. Bankens forskningsprojekt och -publikationer fokuserade under 2013 på ett flertal aktuel-

la teman, såsom centralbankers extraordinära köp av långfristiga offentliga obligationer, skuggbankssystemet och långa lågränteperioder, förändringar i inflationsdynamiken i euroområdet och USA, spridningen av smittorisker på interbankmarknaden och innovation, omfördelning av resurser och ekonomisk tillväxt. Vidare behandlades betydelsen av den politiska osäkerheten för företagens investeringar och informationskostnadernas inverkan på investeringsdynamiken i ekonomin. Forskningsprojekten gav upphov till 35 diskussionsunderlag.

Resultaten av forskningsprojekten visar till exempel att effekten av den penningpolitiska styrningen ökar om centralbanken på ett ändamålsenligt sätt lyckas kombinera sin räntepolitik med köp av offentliga obligationer med sådana löptider som investerarna gillar. Långa lågränteperioder, överoptimism bland investerarna och de ekonomiska aktörernas oförmåga att förutsäga omfattningen av en ovanligt gynnsam ekonomisk utveckling förklarar å sin sida de långvariga konjunkturuppgångarna och de därpå följande djupa recessionerna.

Inflationsförväntningarnas betydelse för inflationsdynamiken i euroområdet och USA har enligt empirisk bevisning ökat med tiden. Resultaten framhäver betydelsen av en trovärdig penningpolitik med tanke på inflationsdynamiken.

När det gäller smittorisker som förorsakats av en enskild banks betalnings-svårigheter tyder forskningsresultaten på att grubbildningen inom bankvärlden, stora lån på interbankmarknaden och bankens ställning som förmedlare inom banknätverket förklarar smittorisken bättre än bankens storlek eller skuldsättning.

Med tanke på innovationsstöden till företag är det viktigt att identifiera de tillväxtföretag som utnyttjar stöden effektivt. Välfärdseffekterna av ett framgångsrikt stöd kan vara stora. Den politiska osäkerheten under valår påverkar i betydande grad institutionella investerares investeringsberedskap i USA. På grund av informationskost-

naderna är det idealiskt för företagen att låta bli att samla in och förädla information under största delen av tiden, och därför investerar de sällan och i stora poster.

Vetenskapliga sammankomster

Finlands Bank var 2013 medarrangör i internationella vetenskapliga sammankomster inom områden som rör dess egen forskningsverksamhet. I juni organiserade banken tillsammans med SUERF, dvs. The European Money and Finance Forum, ett möte i Helsingfors under temat *Banking after regulatory reforms – business as usual?*. Huvudtalarna var Finlands Banks chefdirektör Erkki Liikanen samt dåvarande vice centralbankschefen för Bank of England Paul Tucker och professor Alan Blinder vid Princeton University. Akademiska anförenden hölls av professor Jean-Charlet Rochet (Universität Zurich) och professor Steven Ongena (Universität Zurich). Regleringen av finansmarknaden och förslagen till omstrukturering av bankernas verksamhet framhölls återkommande vid anförandena under mötet.

I september var banken medarrangör av ett internationellt möte på Bali, som organiserades av Universitat Sebelas Maret och Journal of Financial Stability. Temat för mötet var *Risk, Banking and Financial Stability*. Utöver finansmarknadssituationen och reglerings- och tillsynssystemet i Indonesien behandlades dimensionerna av bankverksamhet mångsidigt under mötet. I november arrangerade banken tillsammans med universitetet i Bordeaux en tvådagars verkstad om s.k. agentbaserad modellering (Agent Based Modelling, ABM). Centre of Economic Policy Reserach (CEPR) bistod med motesarrangemangen. ABM-modellering erbjuder verktyg för att förklara den komplexa dynamik som ofta hör samman med bland annat kriser.

Forskningsinstitutet för transitionsekonomier

Finlands Banks forskningsinstitut för transitionsekonomier (BOFIT) fokuserar främst på tillämpad forskning med tonvikt på monetära och valutapolitiska frågor och finanssystemens funktion. Primära mallander ar Ryssland och Kina, även om det i många fall är naturligt att använda ett större jämförande material. Samverkan mellan forskning, analys och prognosarbete bildar grunden för institutets expertis.

Ar 2013 fortsatte institutet att ge ut sin populära veckoöversikt både på finska och engelska. Veckooversikten har omkring 2 000 prenumeranter världen över. Vidare ordnades informationsinslag om aktuella teman i Rysslands och Kinas ekonomier. Dessa gavs också ut i rapportform.

Forskningsresultaten publiceras initialt i institutets egen Discussion Paper-serie. I serien utkom 31 diskussionsunderlag 2013. Dessutom publicerades 11 kortare rapporter i serien BOFIT Online. I samband med Finlands Banks prognos för den internationella ekonomin i mars och september publicerade forskningsinstitutet särskilda prognoser för de ekonomiska utsikterna i Ryssland och Kina under de närmaste åren. Utöver artiklar av institutets egna forskare publiceras också diskussionsunderlag i form av artiklar av institutets gästforskare och undersökningar som redovisats vid institutets seminarier och workshopar. Under 2013 tog Finlands Banks forskningsinstitut för transitionsekonomier emot sammanlagt 20 gästforskare från elva olika länder.

Forskningen 2013 fokuserade på finanssystemens funktion i olika länder. Andra forskningsteman var penningpolitiken och penningpolitiska förändringar i tillväxtekonomierna.

I maj 2013 deltog forskningsinstitutet i arrangemangen av konferensen *Renminbi and the Global Economy*, som behandlade internationaliseringen av den kinesiska valutan och avregleringen av kapitalrörelserna i landet. Medarrangör var City Uni-

Foto: Peter Mickelsson.

iversity of Hong Kong. Användningen av den kinesiska valutan utanför landets gränser och i den internationella handeln ökar kraftigt, och nya beslut om avregleringen av kapitalrörelserna innebär att utvecklingen kommer att förstärkas ytterligare. Huvudtalare vid konferensen var Charles Engel (University of Wisconsin), som betonade att valutakurserna ofta under längre perioder kommer att ligga långt ifrån balans, vilket kan kräva gemensamma åtgärder av centralbanker i olika länder. I november arrangerades i Moskva workshopen *Banking in Emerging Markets: Challenges and Opportunities*. Medarrangör var Higher School of Economics. Vid sammankomsten behandlades särskilt utmaningarna för banksystemet i Ryssland.

Statistik

Finlands Bank svarade 2013 för Finlandsstatistiken över monetära finansinstitut, annan finansverksamhet och betalningsbalansen i euroområdet samt för motsvarande nationell statistik. I juni 2013 undertecknade Finlands Bank och Statistikcentralen ett avtal om överföring av betalningsbalansstatistiken från Finlands Bank till Statistikcentralen. Statistikcentralen tar över huvudansvaret för sammanställningen av betalningsbalansstatistik och tillhörande arbetsuppgifter vid början av 2014. Överföringen möjliggör en närmare integration av betalningsbalansstatistiken med nationalräkenskaperna. Centraliseringen av statistikföringen till Statistikcentralen är ett av projekten inom statens effektivitets- och resultatprogram.

Framöver svarar Statistikcentralen för insamling, hantering och utgivning av uppgifter för betalningsbalansstatistiken. Finlands Bank fortsätter att samla in uppgifter om monetära finansinstitut, investeringsfonder och portföljinvesteringar för att uppfylla Europeiska centralbankssystemets övriga statistikkraav och överlämnar samtidigt de uppgifter till Statistikcentralen som behövs för betalningsbalansstatistiken. Uppgifter för betalningsbalansen och nationalräkenskaperna enligt de nya internationella standarderna publiceras från mitten av 2014 på Statistikcentralens webbplats.

Statistiksamarbetet mellan det europeiska statistiksystemet, som består av EU-ländernas statistikverk och Eurostat, och Europeiska centralbankssystemet intensifierades under 2013. För att utveckla det strategiska samarbetet grundades ett nytt samsarbetsorgan, det europeiska statistikforumet (European Statistical Forum, ESF). Till medlemmar av forumet kallades generaldirektörerna för statistikverken och centralbankernas statistikchefer. Forumet, som samlas en gång om året, höll sitt första möte i november. Det operativa samarbetet mellan statistiksystemen koncentreras här efter till Kommittén för valuta-, finans- och betalningsbalansstatistik (Committee on Monetary, Financial and Balance of Payments Statistics, CMFB).

Fokus för utvecklingen och utvidgningen av statistikarbetet låg 2013 på att lägga om statistiken om värdepappersinnehav till att omfatta sektorfördelade uppgifter om innehav och förändringar i innehav. Den första fasen av ett centraliserat datasystem, som planerats av tyska centralbanken och ECB för hantering av uppgifter om värdepappersinnehav, inleddes i euroområdet sommaren 2013. Finlands Bank utvecklade statistikdatasystem på nationell nivå och gjorde förberedelser särskilt för breddade datainsamlingar inom finanssektorn. Sammanställningen av statistik över värdepappersinnehav inleddes vid början av 2014. Som ett led i förberedelserna inför bankunionen deltog experter från Finlands Bank

i det arbete för planering av tillsyns- och statistikrapportering som utförs av smågrupper underställda ECBS statistikkommitté. Banken har i dessa grupper särskilt framhållit betydelsen av informationsutbyte och aktivt myndighetssamarbete.

Internationell verksamhet

Den finansiella integrationen och ökade ömsesidiga beroendeförhållanden mellan statsfinanserna i olika länder har ytterligare accentuerat betydelsen av gränsöverskridande samarbete. Som fullvärdig medlem av Eurosystemet deltar Finlands Bank aktivt i Europeiska centralbankssystemets (ECBS) verksamhet och beslutsfattande. Dessutom svarar banken för Finlands förbindelser med Internationella valutafonden (International Monetary Fund, IMF) och är aktieägare i Internationella regleringsbanken (Bank for International Settlements, BIS). Utöver samarbetet med dessa organisationer verkar Finlands Bank i många nordiska, europeiska och internationella forum.

Inflytande i Europeiska centralbankssystemet

Eurosystemets högsta beslutande organ är ECB-rådet, som består av Europeiska centralbankens (ECB) direktionsmedlemmar och centralbankscheferna i de länder som har infört euron. Finlands Banks chefsdirektör Erkki Liikanen är medlem av rådet och direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen är hans personliga suppleant. Finlands Banks chefsdirektör är också medlem av ECB:s allmänna råd, som består av cheferna för EU-ländernas centralbanker och ECB:s ordförande och vice ordförande.

ECB-rådet sammanträder i regel två gånger i månaden i Frankfurt. Vid det första sammanträdet i månaden analyserar rådet ingående den monetära och realekonomiska utvecklingen och fattar penningpolitiska beslut. Det andra sammanträdet fokuserar vanligen på ECB:s och Eurosystemets andra uppdrag och ansvarsområden. ECB-rådet

har också hållit telekonferenser och fattat beslut genom skriftligt förfarande.

Finlands Banks ledning och experter medverkade i arbetet i Europeiska centralbankssystemet på alla beredningsstadier. Vid ECB finns en revisionskommitté (Audit Committee), vars uppgift är att förbättra styrningen och kontrollen av ECB och Eurosystemet. Ordförande är Finlands Banks chefdirektör Erkki Liikanen. Direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen verkar som ordförande i kommittén för finansiell kontroll (Committee on Control-ling). Direktionsmedlem Seppo Honkapohja är medlem av Eurosystemets styrkommitté för IT-frågor (Eurosystem IT Steering Committee, EISC). Dessutom hade Finlands Bank minst en medlem i alla kommittéer och i nästan alla arbetsgrupper som sorterar under kommittéerna. Sammanlagt fanns det ca 60 sådana arbetsgrupper. Under 2013 hade 14 av bankens medarbetare tillfälliga expertbefattningar av olika längd vid ECB.

I Eurosystemet finns dessutom många tillfälliga högnivåkommittéer, i vilka medlemmarna av Finlands Banks direktion eller bankens experter medverkade enligt sina respektive kompetensområden. Under året deltog banken tillsammans med Finansinspektionen aktivt i förberedelserna för den europeiska bankunionens gemensamma tillsynsmekanism (Single Supervisory Mechanism, SSM) och i beredningen av riktlinjerna för bankunionens gemensamma rekonstruktionsmekanism (Single Resolution Mechanism, SRM).

Internationella valutafonden

Enligt lag svarar Finlands Bank för kontakterna mellan finska staten och Internationella valutafonden. Finlands representant i styrelsen, som är valutafondens högsta beslutande organ, var Finlands Banks chefdirektör Erkki Liikanen med direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen som suppleant. Styrelsen höll sitt årsmöte i Washington i oktober.

Valutafondens rådgivande internationella monetära och finansiella kommitté

(International Monetary and Financial Committee, IMFC) sammanträdde i april och oktober. För valutafondens verksamhet svarar en direktion, som består av 24 ledamöter, och verkställande direktören, som också är ordförande i direktionen.

I valutafonden hör Finland till den nordisk-baltiska valkretsen, som under året leddes av Norge. Tillsammans med finansministeriet deltog Finlands Bank under Norges ledning i den samordning inom valkretsen som syftar till att skapa en sam-syn inom valkretsen i olika frågor som handläggs av valutafondens direktion.

Den nordisk-baltiska monetära och finansiella kommittén (Nordic-Baltic Monetary and Financial Committee, NBMFC) höll ett sammanträde för att bereda valkretsens policyfrågor inför IMFC-kommitténs vår- och höstmöten. Finlands Bank företrädde i NBMFC-kommittén av direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen.

På grund av den stora utlåningen till medlemsländerna var valutafonden tvungen att öka sitt insatskapital bestående av medlemsandelar genom ett så kallat NAB-lånearrangemang (New Arrangements to Borrow). Finland deltar i arrangemanget, som utnyttjades under hela 2013. I februari 2013 ingick Finlands Bank dessutom ett bilateralt avtal med valutafonden om ett lån på 3,76 miljarder euro. Avtalet ingår i ett internationellt initiativ från 2012 om att tillfälligt stärka valutafondens finansieringsbas genom att sluta bilaterala låneavtal som kan tillgripas om insatskapitalet och NAB-finansieringen börjar ta slut.

Internationella regleringsbanken

Finlands Banks chefdirektör deltog i Internationella regleringsbankens regelbundna centralbankschefsmöten. Vid sammankomsterna diskuterades i allmänhet aktuella frågor inom världsekonomi och finansmarknad och i synnerhet till exempel de utmaningar som indikationer om den framtida penningpolitiska inriktningen ställer på centralbankerna liksom även förslagen till

omstrukturerad av banksektorn. Som aktieägare i BIS var Finlands Bank representerad också vid bankens officiella bolagsstämma i juni.

Nordiskt samarbete

Samarbetet mellan de nordiska centralbankerna har långa traditioner och centralbankscheferna har ett nära samarbete. Under året träffades de nordiska centralbankscheferna på Island för sitt årliga möte. Huvudtemat för mötet var ECB:s framtida roll som europeisk banktillsynsmyndighet. I mötet deltog även experter från samtliga centralbanker. Centralbankscheferna träffades också vid flera andra tillfällen både på nordiska möten och i andra internationella sammanhang. Centralbankerna och tillsynsmyndigheterna i de nordiska och baltiska länderna har också ett eget samarbetsforum (Nordic-Baltic Macroprudential Forum) för behandling av finansmarknadsfrågor.

Det nordiska centralbankssamarbetet på expertnivå är också intensivt. Inom varje verksamhet arrangeras i regel ett nordiskt möte årligen. Vid mötena diskuteras aktuella frågor och trender. Centralbankerna svarar i tur och ordning för mötesarrangemangen.

Samarbete i Europeiska unionen

Europeiska systemrisknämnden (European Systemic Risk Board, ESRB) ingår i det europeiska systemet för finansiell tillsyn (European System of Financial Supervision, ESFS). Nämnden fokuserar på makrotillsyn av finansmarknaden och dess uppgift är att identifiera risker som hotar hela finanssystemet och ge ut varningar och rekommendationer för att förhindra att riskerna realiserar. Beslutande organ i systemrisknämnden är styrelsen, där Finlands Banks chefsdirektör Erkki Liikanen är röstberättigad ledamot. Systemrisknämnden sammanträder i regel fyra gånger per år. Finlands Bank har också en representant i den rådgivande tekniska kommittén, som sorterar under systemrisknämnden.

EU:s ekonomiska och finansiella kommitté (Economic and Financial Committee,

EFC) har till uppgift att bereda sammanträdena i Ekofinrådet, som består av EU-ländernas ekonomi- och finansministrar. Kommitténs arbete präglades 2013 framför allt av hanteringen av skuldkrisen i Europa, en intensiv bevakning av det ekonomiska läget i EU-länderna och behovet av ökad ekonomisk-politisk samordning. EU-länderna kan utse högst två medlemmar till kommittén, av vilka den ena ska representera finansministeriet och den andra landets centralbank. Finlands Bank företräddes av direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen. Han deltog i kommitténs möten både i dess s.k. fullständiga sammansättning och i den s.k. rundabordssammansättningen (Financial Stability Table). I rundabordssammansättningen ingår också representanter för EU:s tillsynsmyndigheter, som rapporterar om läget på unionens finansmarknad.

Finlands Bank deltar i samarbetet inom EU i Kommittén för ekonomisk politik (Economic Policy Committee, EPC) och Kommittén för valuta-, finans- och betalningsbalansstatistik (Committee on Monetary, Financial and Balance of Payments Statistics, CMFB) och även i samarbetet i Eurostats betalningsbalanskommitté (Balance of Payments Committee). Kommittén för ekonomisk politik fokuserar på att bereda EU:s ekonomisk-politiska principer och strukturpolitiska ärenden, medan Kommittén för valuta-, finans- och betalningsbalansstatistik har till uppgift att förbättra förutsättningarna för statistiksamarbetet mellan ECB och Eurostat och avge yttranden inom statistikområdet. Betalningsbalanskommittén bistår för sin del Eurostat i genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning om gemenskapsstatistik över betalningsbalansen. Finlands Bank medverkar också i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD).

Finlands Bank är representerad i Europeiska bankmyndighetens (European

Finlands Bank i ECB- och EU-organ och i andra internationella organisationer 2013

Finlands Bank i ECB-rådet		
Erkki Liikanen, medlem Pentti Hakkarainen, suppleant	Tuomas Saarenheimo, bisittare (t.o.m. 1.9.2013) Jarmo Kontulainen, bisittare (fr.o.m. 1.9.2013)	Mika Pösö, bisittare Hanna Westman, bisittare
Finlands Bank i ECBS-kommittéer, budgetkommittén, Eurosystemets styrkommitté för IT-frågor och personalchefsmötet		
Budgetkommittén Pirkko Pohjoisaho-Aarti	Kommittén för internationella förbindelser Pentti Hakkarainen (t.o.m. 19.8.2013) Olli-Pekka Lehmussaari Kristiina Karjanlahti (fr.o.m. 19.8.2013)	Penningpolitiska kommittén Tuomas Saarenheimo (t.o.m. 1.9.2013) Tuomas Välimäki (fr.o.m. 1.10.2013) Jarmo Kontulainen Samu Kurri
Eurosystemets styrkommitté för IT-frågor Seppo Honkapohja	Kommittén för internrevision Pertti Ukkonen Jarno Talvitie (fr.o.m. 22.1.2013)	Personalchefsmötet Antti Vuorinen
IT-kommittén Petteri Vuolasto Raimo Parviainen (t.o.m. 31.10.2013)	Kommittén för marknadsoperationer Harri Lahdenperä Tuomas Välimäki (t.o.m. 1.10.2013) Marjaana Hohti (fr.o.m. 10.10.2013)	Redovisningskommittén Tuula Colliander
Kommittén för betalnings- och avvecklingssystem Marianne Palva (t.o.m. 1.9.2013) Päivi Heikkinen (fr.o.m. 1.9.2013) Kirsi Ripatti	Kommittén för organisationsutveckling Mika Pösö Kristina Rantalainen	Riskhanteringskommittén Antti Nurminen Kaarina Huuho
Kommittén för finansiell kontroll Pentti Hakkarainen, ordförande Tuula Colliander Marko Ala-Pönttiö	Kommunikationskommittén Jenni Hellström Richard Brander	Sedelkommittén Mauri Lehtinen Kari Takala
Kommittén för finansiell stabilitet Kimmo Virolainen Jouni Timonen		Statistikkommittén Laura Vajanne Harri Kuussaari
Finlands Bank i EU-kommittéer		
Europeiska systemrisknämndens styrelse Erkki Liikanen	Kommittén för ekonomisk politik Lauri Kajanoja	Kommittén för valuta-, finans- och betalningsbalansstatistik Laura Vajanne
Ekonomiska och finansiella kommittén Pentti Hakkarainen Olli-Pekka Lehmussaari, suppleant	Europeiska bankmyndighetens tillsynsstyrelse Kimmo Virolainen	Betalningsbalanskommittén Harri Kuussaari
Finlands Bank i BIS, IMF och OECD		
BIS centralbankschefsmöten Erkki Liikanen	Internationella valutafondens styrelse Erkki Liikanen Pentti Hakkarainen, suppleant	OECD:s kommitté för ekonomisk politik Tuomas Saarenheimo (t.o.m. 1.9.2013) Tuomas Välimäki (fr.o.m. 1.9.2013) Samu Kurri
		OECD:s finansmarknadskommitté Jyrki Haajanen

Banking Authority, EBA) tillsynsstyrelse. Europeiska bankmyndighetens uppgift är att säkerställa en effektiv och harmoniserad tillsyn och reglering av bankerna i EU och stärka den internationella samordningen av tillsynen bland annat genom att ge ut reglerings- och tillsynsstandarder och medla i och avgöra tvister mellan behöriga nationella myndigheter.

Kommunikation

En av Finlands Banks strategiska riktlinjer är att öka allmänhetens kunskap om Finlands Bank och Eurosystemet genom effektiv och riktad kommunikation, som förmedlar information om penningpolitik, finansiell stabilitet och betalningsmedel och om Finlands Banks och Eurosystemets verksamhet inom dessa områden. Direktionsmedlemmarna och bankens chefer och experter behandlade under året dessa teman i ett flertal tal, artiklar och intervjuer.

I sina uttalanden under 2013 fokuserade Finlands Bank särskilt på indikationerna om den framtida penningpolitiska inriktningen, upprättandet av bankunionen och strukturella utmaningar inom den finländska ekonomin. Dessutom behandlades ECB:s penningpolitiska åtgärder under den alljämt pågående finanskrisen och Finlands Banks beredskap att hantera finansiella risker. Finlands Bank gav också för första gången ut information om de länder där banken förvarar sin guldreserv, efter att ha fått samtycke till detta av de viktigaste centralbankerna där guld förvaras.

I Finland informerade man brett om introduktionen av en ny sedelserie, som inleddes med utgivningen av den nya fem-eurosedeln. Finlands Bank arrangerade flera publikenemang och distribuerade informationspaket om den nya sedelserien till de viktigaste detaljförsäljningsställena. Det är lätt att skilja mellan de nya eurosedlarna och sedlarna i den första serien, och de nya sedlarna har mer avancerade säkerhetsdetaljer.

På bankens webbplats tillhandahålls aktuell information om ekonomin och

finansmarknaden och om Finlands Banks och Eurosystemets verksamhet. Bankens deltagande i de sociala medierna stöder nät-kommunikationen. Målet är att nå en ny publik och öppet informera om verksamheten genom nätkommunikation via flera kanaler. Finlands Bank betjänar allmänheten också per telefon och e-post.

Via sitt twitterkonto berättar Finlands Bank om sina evenemang och nya publikationer och informerar bland annat om valutakurser och marknadsräntor. Finlands Banks myntmuseum och bibliotek finns också på Facebook. Finlands Bank driver en blogg på bankens webbplats, där bankens experter publicerar inlägg om aktuell centralbanksverksamhet.

I oktober deltog chefsdirektör Liikanen i en webbdebatt som EU-kommissionen arrangerade tillsammans med andra europeiska institutioner. Medborgarna ställde frågor om ECB:s verksamhet, omstruktureringen av bankerna och bankunionen.

Finlands Banks forskning stödde krismedvetandet

Euro & talous är Finlands Banks viktigaste publikation. Under 2013 utkom fem nummer av tidskriften. Två nummer behandlade utsikterna för den finländska ekonomin och presenterade prognosen för konjunkturutvecklingen, två nummer fokuserade på penningpolitiken och den internationella ekonomin och i ett nummer analyserades den finansiella stabiliteten. I samband med utgivningen av varje nummer av Euro & talous hölls en presskonferens.

I juninumret, som innehöll en prognos för den finländska ekonomin, presenterades en analys om de strukturella förändringar som drabbat landets ekonomi utöver konjunktursvackan på grund av finanskrisen.

I webbpublikationsserien BoF Online publicerades 14 artiklar under 2013. Finlands Banks publikationer finns tillgängliga på bankens webbplats. De viktigaste publikationerna 2013 listas i bilagan på sida 129.

Centralbanksledare besökte Finlands Bank

Finlands Banks myntmuseum arrangerade i maj 2013 ett diskussionsmöte med chef-direktör Liikanen som värd, där brittiske centralbankschefen Mervyn King och statsminister Jyrki Katainen diskuterade under rubriken *Vad har vi lärt oss av krisen?*. Till evenemanget hade bland annat ekonomistuderande, bankens ekonomer och andra påverkare inom näringslivet bjudits in.

Direktionsmedlem Benoît Cœuré från Europeiska centralbanken besökte Finland i september. Under besöket träffade Cœuré inte bara representanter för Finlands Bank utan också marknadsaktörer och representanter för pressen. Under mötet med pressen behandlades ECB:s penningpolitik och ECB-rådets bedömningar av konjunkturutsikterna.

På Myntmuseet hölls under våren fem publikevenemang inom ramen för föreläsningsserien *Studia monetaria* och två i diskussionsserien *Ekonomibok Nu*. Myntmuseet, som tjänar som Finlands Banks besökscentrum, fyllde tio år under året. På hösten inleddes ett projekt för att förnya museets samlingar och installationer. Museet var stängt under slutet av 2013. Många tiotal grupper besökte Finlands Banks myntmuseum under året och fick information om utsikterna för ekonomin.

I mars lanserade Finlands Bank på webbplatsen www.euro.fi programmet Eurokampus för att främja de ungas ekonomiska kunskaper. På webbplatsen publiceras bland annat en blogg om ekonomiska frågor som skrivs av ungdomar.

Samarbetet med lärarna utgör en viktig del av Eurokampusprogrammet. Under 2013 var Finlands Bank huvudarrangör för utbildningsturnén *Ekonomi i klartext*. Medarrangörer var Förbundet för lärarna i historia och samhällslära, Finansbranschens Centralförbund, Utbildningsstyrelsen, Börsstiftelsen och Ekonomiska Informationsbyrån.

Finlands Bank arrangerade Ekonomigurutävlingen för gymnasieelever tillsammans med Finansbranschens Centralförbund och Förbundet för lärarna i historia och samhällslära. Dessutom organiserade banken den finländska delen av lagtävlingen *Generation Euro* för studerande på andra stadiet i euroländerna. Segern i Ekonomiguru 2013 gick till Antti Luukkanen från Helsingin normaalilyseon lukio (Helsingfors normallyceums gymnasium) och i *Generation Euro* till laget från Etelä-Tapiolan lukio (Gymnasiet i Södra Hagalund).

Flera tiotal elevgrupper besöker årligen Finlands Bank och Myntmuseet för att få information om pengar och centralbankens verksamhet.

Ledning och personal

Strategin

Vid början av 2013 infördes Finlands Banks uppdaterade strategiska riktlinjer och reviderade mätetal för styrning av verksamheten. Den uppdaterade strategin vilar på utveckling av kompetensbaserat inflytande och en effektiv och kvalitetsmässigt konkurrenskraftig produktion av operativa centralbanksuppgifter. De viktigaste aktuella omvärldsförändringarna är inrättandet av en bankunion, dvs. åtgärderna för en gemensam stabilitetspolitik och banktillsyn i euroområdet, och effektivisering av makrotillsynen i Finland. Den inhemska ekonomisk-politiska debatten har lyft fram effekterna av eventuella strukturreformer, kostnadskonkurrenskraften och läget i de offentliga finanserna.

Finlands Bank ökar sina insatser inom finansmarknadspolitiken. Fokus för bankens expertis har lagts på en kombination av det makroekonomiska perspektivet och finansmarknadsperspektivet. Banken fungerar som innovativ idémedja både i den inhemska ekonomisk-politiska debatten och i Eurosystemet.

I strategiarbetet lades 2013 särskild vikt vid de externa intressegruppernas perspektiv. Finlands Banks verksamhet ska utvecklas och utvärderas mot bakgrund av hur stort förtroende banken åtnjuter och hur den upplevs gå i land med sina uppgifter. Utöver det externa perspektivet lyfter strategin fram en löpande produktivitet- och effektivitetsutveckling.

Mål- och resultatstyrningssystemet som ligger till grund för genomförandet av strategin består av strategiska riktlinjer och reviderade mätetal som speglar måluppfyllelsen. Gemensamma mätetal för hela banken används för att utvärdera bankens roll i och redovisningsskyldighet gentemot samhället. Utöver gemensamma mätetal för hela banken har från strategin härletts särskilda mätetal för styrning av varje avdelning och kärnprocess. Bland de uppställda målen kan nämnas initiativtagande på internationella forum och framgångsrik medverkan i Eurosystemets gemensamma projekt. För målen redogörs närmare i ruta 11.

Ruta 10.

Finlands Banks verksamhetsidé, vision, strategi och värderingar

Verksamhetsidé

Finlands Bank bygger ekonomisk stabilitet. En stabil prisnivå, säkra betalningssystem och ett pålitligt finanssystem bidrar till hållbar ekonomisk tillväxt, sysselsättning och välfärd för finländarna.

Vision

Finlands Bank är känd som en framsynt och effektiv centralbank och en konstruktiv och inflytelserik medlem av Eurosystemet.

Visionen lyfter fram Finlands Banks mål att vara en framsynt myndighet vars verksamhet och uttalanden skapar stabilitet och långsiktig hållbarhet i den finländska ekonomin. Banken själv lever som den lär.

En konstruktiv roll i Eurosystemet förutsätter att Finlands Bank aktivt medverkar till att ta fram lösningar på gemensamma problem. Inflytandet ställer högstående krav på de anställdas kompetens och kommunikationsförmåga.

Strategin i korthet

- Finlands Banks inflytande vilar på kompetens, integritet och forskning.
- Vi sörjer för tillgången till konkurrenskraftiga centralbankstjänster i Finland.
- Vi bidrar för vår del till servicenivån på finansmarknaden och i infrastrukturen.
- Vi upprätthåller en tillfredsställande kapitaltäckning och likviditet med hänsyn till våra uppgifter och fullgör vår ekonomiska redovisningsskyldighet mot det finländska samhället.
- Våra arbetsprocesser är högklassiga, tekniskt avancerade och miljöhållbara.
- Vi bygger upp vår kompetens och professionella konkurrenskraft för morgondagens värld samtidigt som vi sörjer för personalens välbefinnande på lång sikt.

Värderingar

Kunnig – lyhörd – ansvarsfull

Värderingarna speglar medarbetarnas inställning till sitt arbete, sina kolleger och samhället. Den gemensamma värdegrunden styr den dagliga verksamheten och stärker den gemensamma verksamhetskulturen. Alla anställda har bidragit till utformningen av värderingarna.

Kunnig

Vårt arbete bygger på hög yrkeskunskap och yrkesetik. Vi tar hela tiden till oss nya färdigheter och handlingssätt.

Lyhörd

Vi visar varandra respekt och arbetar tillsammans mot gemensamma mål. Vi uppmuntrar till öppen diskussion och kommer med fräscha idéer.

Ansvarsfull

Vårt handlande präglas av ansvar och integritet. Vi är en pålitlig samarbetspartner.

Ledningssystem

Finlands Banks ledningssystem omfattar utöver bankens strategi även verksamhetsplanering, mål- och resultatstyrning, personal- och budgetramar och samlad riskbedömning (diagram 18). Samlad riskbedömning och riskanalys är integrerade i verksamhetsplaneringen inom avdelningarna, enheterna och processerna. Utvecklings- och lönesamtal med medarbetarna ingår i ledningssystemet.

Verksamhetsplanering

Planeringshorisonten för avdelningarna och processerna är tre år. Målen för verksamheten skrivs ned i mål- och resultatkontrakt som årligen undertecknas av avdelningscheferna. Kontrakten tar upp målen, mätetalen för dem och de viktigaste projekten.

Mål- och resultatstyrning

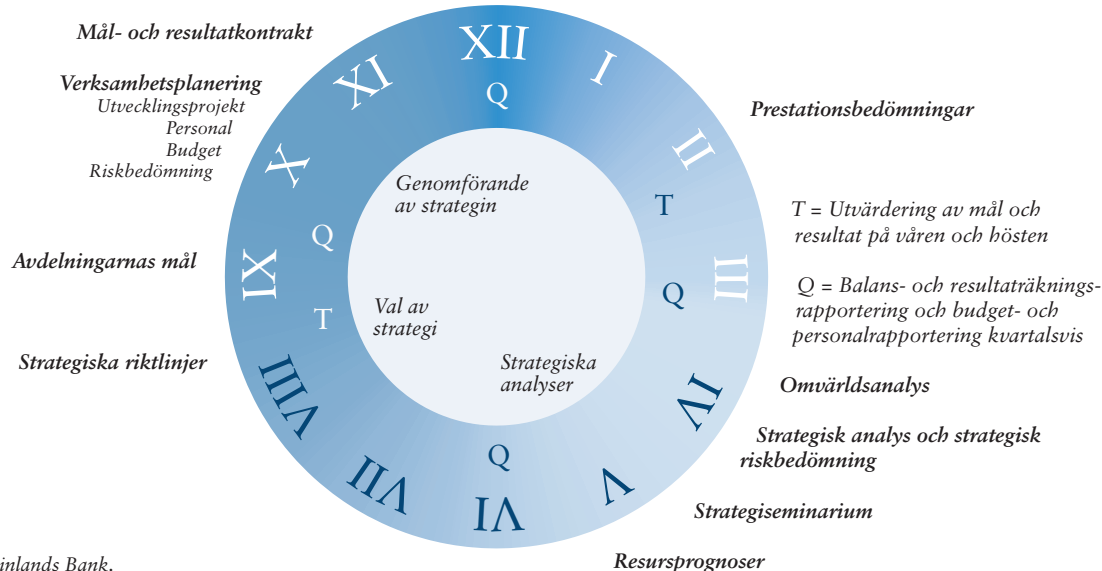
Mål- och resultatstyrningssystemet styr bankens verksamhet i linje med strategin. Systemet ger också banken möjlighet att kommunicera målen för sin samhällsservice och mätetalen på detta område till externa intressegrupper. I likhet med de övergripande målen för hela banken har också mål för varje avdelning och process härletts efter delområde.

Enligt mål- och resultatstyrningen 2013 var måluppfyllelsen i genomsnitt god (se ruta 11).

Personal- och budgetramar

Resursplaneringen för avdelningarna styrs av treåriga personal- och budgetramar som uppdateras årligen i samband med att verksamhetsplanen och kostnadsbudgeten fast-

Diagram 18.
Årsklocka för verksamhetsstyrningen

ställs. Systemet möjliggör resursplanering på medellång sikt inom avdelningarna. Ramarna bidrar till att uppnå Finlands Banks strategiska mål att höra till de effektivaste centralbankerna i EU-länderna.

Riskhantering som verktyg för den interna styrningen

Riskhanteringen utgör en del av Finlands Banks interna styrsystem. De årliga mål- och resultatrapporterna ska innehålla en bedömning av sannolikheten för att riskerna realiserar under perioden. Riskerna delas in i strategiska, finansiella och operativa risker. Direktionen har det övergripande ansvaret för att organisera och leda riskhanteringen och fastställa risknivån, men varje medarbetare ska sörja för riskhanteringen inom ramen för sin befattning och sina uppgifter.

Strategiska risker

Finlands Banks strategiska risker gäller strategival och underliggande antaganden om omvärlden och omvärldsförändringarna både i och utanför Finland. Bedömning och uppföljning av de strategiska riskerna tas upp i den årliga verksamhetsplaneringen.

Samlade finansiella risker

Uppföljning och rapportering av de samlade finansiella riskerna i balansräkningen är förlagd till den administrativa avdelningens riskkontrollbyrå, som svarar för bedömning, analys och hantering av riskerna i investeringsverksamheten. För de samlade finansiella riskerna i balansräkningen redogörs ingående på sida 77.

Operativa risker

De operativa riskerna i bankens kärnfunktioner bedöms främst mot bakgrund av målen och måluppfyllelsen, medan det i riskbedömningen av system- och säkerhetsfunktionerna har varit möjligt att utgå från ett skade-, förlust- eller anseendeperspektiv. Som ett led i hanteringen av bankens operativa risker har avseende fästs också vid den s.k. compliancerisken, dvs. att verksamheten är förenlig med lag och förordningar, uppfyller gällande interna instruktioner och bestämmelser och kraven på god intern styrning. För centralbanken är anseenderisken och omutlighetsprincipen av största vikt.

Finlands Banks mål- och resultatstyrning 2013–2015

	Strategisk riktlinje	Mätetal	Målvärde	Situation		
				12/2011	12/2012	12/2013
I Inflytande och servicekompetens	1. Finlands Banks inflytande vilar på konkurrenskraftig kompetens och forskning som kombinerar det makroekonomiska perspektivet med det finansiella.	Utvärdering av Finlands Banks inflytande	4	4,1	4,1	Mätetal föremål för revidering
		Kvalitetsviktat publikationsindex; artiklar omräknade till primärkategori	> 32	Nytt mätetal	Nytt mätetal	52
	2. Finlands Bank sörjer för sin del för servicenivån på finansmarknaden och i marknadsinfrastrukturen och tillhandahåller sina kunder konkurrenskraftiga centralbankstjänster.	Centralbankstjänsternas kvalitet ur användarnas perspektiv	95 % av de svarande nöjda	4,6	4,4	95 %
		Kundenkät om kontanttillgången och kontanternas kvalitet	4	4,1	4,1	4,3
	3. Allmänhetens förtroende för Finlands Bank och kunskapen om bankens och Eurosystemets verksamhet ökas genom effektiv och riktad information.	Resultat av VIP-enkät som genomförs av Taloustutkimus	Övre kvartilen för jämförelsegruppen	7:e av 31	4:e av 33	7:e av 32
		Resultat av Omnibus-enkät som genomförs av Taloustutkimus	Övre kvartilen för jämförelsegruppen	3:e av 12	3:e av 12	3:e av 12
Nätbesök (klickar) på bankens webbplats jämfört med motsvarande tidpunkt föregående år		Stigande trend	–	1 704 944 besök	1 662 999 besök	
II Effektiv resursanvändning och kapitaltäckning	4. Finlands Banks finansiella tillgångar förvaltas säkert och räntabelt i enlighet med internationella åtaganden och krishanteringsbehov.	Andel mycket säkra och likvida finansiella tillgångar	Hög	–	Hög	Hög
		Ränteaukastning på finansiella tillgångar som överstiger centralbanksräntan för placeringsvalutorna (5 års medelvärde)	> 0; 5 års glidande medelvärde	2,25 %	2,58 %	1,73 %
	5. Målet är en stabil vinstutdelning till staten utan att kapitaltäckningen äventyras.	Reservfond + avsättningar i procent av riskerna i balansräkningen	Målet för avsättningarna en tillräckligt stark balansomslutning i alla lägen	2 471 mn euro	3 120 mn euro	4 924 mn euro*
Vinstutdelning		Stabil vinstfördelning	185 mn euro	227 mn euro	180 mn euro	
6. Finlands Bank bör till de effektivaste centralbankerna inom EU.	Summa årsverken (fasta + tidsbundna anställningar)	2013: 410 årsverken; 2014: 395 årsverken		413	394	
	Avdelningarnas verksamhetskostnader totalt	2013 budget: 55 mn euro	52,7 mn euro	52,8 mn euro	52,3 mn euro	

* Reviderat mätetal; inkl. reservfonden från 2013.

	Strategisk riktlinje	Mätetal	Målvärde	Situation		
				12/2011	12/2012	12/2013
III Vålfungerande interna processer	7. Finlands Bank utvecklar löpande kvaliteten i sina analytiska och operativa processer.	Medelvärde för uppfyllelse av kriterierna enligt mål- och resultatkontrakten för avdelningarna	93 % nöjda	Nytt mätetal	Nytt mätetal	93 %
	8. Finlands Banks informations- och kommunikationsteknik skapar förutsättningar för expertarbete och inflytande på spetsnivå.	Betyg för IT-verktyg och tjänster	93 % nöjda	3,7	3,7	91 %
		Antal allvarliga störningar	Målvärde 0	Nytt mätetal	Nytt mätetal	0
		IT-innovationer som enligt avdelningens bedömning har ökat produktiviteten: antal avdelningar som rapporterat högre produktivitet	> 3	3,7	3,7	3,7
	9. Finlands Banks verksamhet är ekologiskt hållbar.	Totala utsläpp/verksamhetskostnader (energiförbrukning)	Fallande trend	85 kg CO ₂ -utsläpp/energiförbrukning	82,80 kg CO ₂ -utsläpp/energiförbrukning	77,5 kg CO ₂ -utsläpp/energiförbrukning
Avfallsmängd kg/verksamhetskostnader		Fallande trend	Avfallsmängd 1,96 kg/1 000 euro i verksamhetskostnader	Avfallsmängd 2,06 kg/1 000 euro i verksamhetskostnader	Avfallsmängd 2,00 kg/1 000 euro i verksamhetskostnader	
IV Framtidsbyggande	10. Finlands Bank utvecklar sin kompetens och professionella konkurrenskraft.	Årlig uppfyllelse av personliga utvecklingsplaner	God uppfyllelse för över 80 % av planerna	Nytt mätetal	Nytt mätetal	86 %
		Utbildningsindex	> 5,8	5,8	5,9	6,0
	11. Finlands Bank sörjer för personalens välbefinnande på lång sikt.	Andel chefer bland dem som representerar minoritetskönet	Stigande trend	22 %	30 %	31 %
		Sjukfrånvaro	< 3,5 %	2,9	3,0	2,6 %
		Arbetsklimatindex ligger över resultatet för jämförelsegruppen	> 3,5	3,4	–	3,6
	Ledarskapsindex ligger över resultatet för jämförelsegruppen	> 3,7	3,6	3,9	3,9	

Personal

Finlands Bank bedriver ett långsiktigt arbete för att främja arbetshälsan. Banken följer upp utvecklingen av arbetstillfredsställelsen och arbetshälsan genom en medarbetarundersökning som mäter arbetsplatsens funktion och klimat, chefsarbetet och de anställdas välbefinnande. Resultatet av undersökningen 2013 låg över genomsnittet för finländska arbetsplatser visar jämförelsematerialet från Arbetshälsoinstitutet.

För att komplettera bilden av hälso- läget på arbetsplatsen genomfördes under året en hälsoundersökning som gav information om medarbetarnas arbetshälsa och resurser. Finlands Banks totala resultat låg över resultatet i ett brett finländskt jämförelsematerial. Resultaten av hälsoundersökningen kommer att utnyttjas både på organisations- och individnivå i ledningen av det hälsofrämjande arbetet på arbetsplatsen. Med anledning av hälsoundersökningen startade nack-, rygg- och vikt-kontrollgrupper för de anställda under hösten.

Finlands Bank satsar på utveckling av chefsarbetet. Bankens ledningsvision bygger på professionellt ledarskap, resultatriktning och samarbetsförmåga. Kvaliteten på

chefsarbetet följs regelbundet upp med ett ledarskapsindex. Ledarskapsindexet för 2013 låg i enlighet med målet över genomsnittet för jämförelseorganisationerna. Chefsutbildningen fokuserade på färdigheter i coachande ledarskap, men utnyttjade också ECBS gemensamma utbildningsprogram för personalledning.

Finlands Banks mål är att höra till de effektivaste centralbankerna inom EU. Vid slutet av 2013 hade Finlands Bank 391 anställda (tabell 5), av vilka 73 % i expertbefattningar. Personalen minskade med 3,7 % under året. Sedan Finlands EMU-inträde har bankens personal minskat med totalt 48 %. Personalminskningen speglar effektivare arbetssätt, pensionsavgångar och en stram rekryteringspolitik.

Finlands Banks tvååriga tjänstkollektivavtal gäller från den 7 mars 2012 till den 31 mars 2014. Det generella löne- påslaget 2013 var 1,4 % och justeringspoten 0,5 %. I enlighet med den överenskommelse som ingåtts i samband med kollektivavtalsförhandlingarna 2012 gjordes en genomgång av lönesystemets funktion och försöket med komprimerad arbetstid samt utreddes möjligheten att utvidga systemet med förtroendearbetstid.

Tabell 5.

Viktigaste nyckeltal för personalledningen¹

	2012	2013
Antal anställda		
Närvarande personal	406	391
Årsverken	439	417
Personalomsättning räknad i avgångar	11 %	10 %
Personalomsättning räknad i rekryteringar	6 %	7 %
Intern rörlighet	11 %	9 %
Antal nypensionerade	21	20
Genomsnittlig pensioneringsålder	59,6 år	59,4 år
Personalstruktur		
Medellålder	46,6 år	46,1 år
Experter och chefer	69 %	73 %
Kvinnor	48 %	47 %
Löner och ersättningar		
Finlands Banks löner i förhållande till marknadslöner ²	101 %	100 %
Avtalshöjningar	2,9 %	1,9 %
Bonus i procent av lönesumman	0,25 %	0,25 %
Medellönen för kvinnor/medellönen för män	99 %	100 %
Kompetens		
Utbildningskostnader/lönesumma	3,5 %	3,3 %
Utbildningsdagar/årsverke	4,7	4,6
Utbildningsindex ³	5,9	6,0
Arbetshälsa		
Sjukfrånvaroprocent	3,0	2,6
Arbetsklimatindex	–	3,6

¹ Nyckeltalen hänför sig till Finlands Bank, om inget annat anges. Nyckeltalen för Finansinspektionen publiceras i FI:s egen verksamhetsberättelse.

² Referensgrupp i Hay-jämförelsen är organisationer inom bank- och finanssektorn, den offentliga sektorn och industri- och servicesektorn. Medianen för samtliga organisationer i Hay-jämförelsen är målnivån för Finlands Banks lönepolitik (grundlön + förmåner). I jämförelsen ingår också Finansinspektionens löner.

³ Utbildningsindex beräknas på grundutbildningsnivån för de anställda. Indexintervallet är 1–8.

Budget och verksamhetskostnader

Till kostnadseffektiviteten i Finlands Banks verksamhet bidrar målinriktade budget- och personalramar, effektiv upphandling av tjänster och varor och välfungerande uppföljningssystem. Budgetarna för 2014–2016 upprättades hösten 2013, då direktionen också fastställde budgeten för 2014. Budgetarna för 2015–2016 fastställs senare. Målet är att genom effektiv konkurrensut-sättning av upphandlingen i förening med ramavtal hålla bankens verksamhetskostna-der under kontroll och stödja de kostnads-mål för verksamheten som ingår i budgettra-marna. Direktionen följer upp budgetutfal-let kvartalsvis, medan cheferna följer utfal-let av sina budgetar i realtid via rapporte-ringssystemet. Bankens direktion fastställer också Finansinspektionens budget.

Finlands Banks budget

År 2013 uppgick Finlands Banks verksam-hetskostnader till 75,2 miljoner euro (74,2 miljoner euro 2012). Intäktutfallet blev 13,7 miljoner euro. Kostnadsbudgetens slut-summa uppgick till 61,5 miljoner euro netto (tabell 6).

Till investeringar användes 2013 sam-manlagt 9,4 miljoner euro. I IT-system och -infrastruktur investerades 6,7 miljoner euro. Ombyggnadsinvesteringar gjordes för 2,0 miljoner euro. Övriga anläggningskost-nader uppgick till 0,7 miljoner euro.

I verksamhetskostnader för 2014 har 70,5 miljoner euro budgeterats. Personal-kostnaderna påverkas bland annat av kost-naderna för överföring av 15 IT- och för-valtningstjänster från Finansinspektionen till Finlands Bank. Större poster under övri-ga kostnader är kostnaderna för köpta tjänster, IT-system och fastigheter. Andra större kostnadsposter under budgetperioden är sedelproduktionskostnaderna. Investe-ringar beräknas 2014 genomföras för 13,8 miljoner euro. Av detta allokeras 8,5 miljo-

Tabell 6.

Finlands Banks budget

	Utfall 2013 Mn euro	Budget 2014 Mn euro
1. Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	33,7	34,4
Personalrelaterade kostnader	2,8	4,0
Övriga kostnader	22,1	24,4
AVSKRIVNINGAR	7,4	8,0
Summa	66,0	70,8
Sedelproduktionskostnader	5,0	8,9
Bankserviceavgift	4,2	4,2
Summa verksamhetskostnader	75,2	83,9
INTÄKTER		
Bankserviceintäkter	2,9	2,9
Fastighetsintäkter	7,3	5,9
Övriga intäkter	0,1	0,1
Tjänster till Finansinspektionen	3,4	4,5
Vinster på avyttring av anläggningstillgångar	0,0	
Summa intäkter	13,7	13,4
Netto	61,5	70,5
2. Investeringar		
Fastighetsinvesteringar	2,0	4,2
Huvudkontorsfastigheter	0,6	1,2
Fastigheten i Vanda	1,2	2,7
Övriga fastigheter	0,2	0,3
IT-utrustning och -program	6,7	8,5
Sedel- och mynthanteringsmaskiner	0,0	0,2
Säkerhetsutrustning	0,4	0,8
Övriga	0,2	0,1
Summa investeringar	9,4	13,8

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Tabell 7.

Budget för Finlands Banks pensionsfond

	Utfall 2013 Mn euro	Budget 2014 Mn euro
1. Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	0,1	0,2
Kostnader för pensionsfondsverksamheten	0,7	0,8
Pensionsfondens fastighetskostnader	0,5	0,4
AVSKRIVNINGAR	0,9	0,9
PENSIONER		
Utbetalda pensioner	25,4	26,4
Summa kostnader	27,6	28,7
INTÄKTER		
Arbetspensionsavgifter	10,4	10,8
Hyror	0,0	0,0
Interna byror	1,6	1,6
Summa intäkter	12,0	12,4
Netto	-15,6	-16,3
2. Investeringar		
Pensionsfondens fastigheter	0,1	0,0
Summa investeringar	0,1	0,0

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

ner euro till utveckling av IT-system och -infrastruktur och 4,2 miljoner euro till fastigheter.

Pensionsfondens budget

För pensionsfondens verksamhetskostnader 2013 blev utfallet 27,6 miljoner euro. De utbetalda pensionerna (25,4 miljoner euro) var den största kostnadsposten. Pensionsfondens intäktsutfall blev 12,0 miljoner euro (tabell 7).

Pensionsfondens kostnader beräknas öka något under de tre följande åren, vilket huvudsakligen beror på att beloppet av de pensioner som betalas ut ökar.

Pensionsfonden ger ut en egen årsberättelse.

Finansinspektionens budget

Finansinspektionens verksamhetskostnader 2013 utgjorde 26,3 miljoner euro (24,8 miljoner euro 2012). År 2013 betalades ingen extra avgift till pensionsfonden. Intäkterna uppgick till sammanlagt 29,4 miljoner euro. Tillsyns- och åtgärdsavgifterna stod för 23,7 miljoner euro och Finlands Banks finansieringsandel var 1,3 miljoner euro. Årets överskott blev 3,1 miljoner euro. Överskottet beaktas när tillsyns- och åtgärdsavgifterna fastställs för följande räkenskapsperiod (tabell 8). Investeringarna i IT-system uppgick till 0,6 miljoner euro.

I verksamhetskostnader för 2014 har 28,2 miljoner euro budgeterats. Intäkterna beräknas uppgå till 29,6 miljoner euro, varav Finlands Banks finansieringsandel är 1,4 miljoner euro. Investeringar har planerats för 1,1 miljoner euro.

Finansinspektionen ger ut en egen verksamhetsberättelse.

Tabell 8.

Finansinspektionens budget

	Utfall 2013 Mn euro	Budget 2014 Mn euro
1. Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	18,0	17,8
Personalrelaterade kostnader	0,9	1,1
Övriga kostnader	3,6	4,4
AVSKRIVNINGAR	0,3	0,3
TJÄNSTER FRÅN FINLANDS BANK	3,4	4,5
Summa verksamhetskostnader	26,3	28,2
FINANSIERING AV VERKSAMHETEN		
Tillsynsavgifter	22,6	24,3
Åtgärdsavgifter	1,1	1,0
Finlands Banks finansieringsandel	1,3	1,4
Över-lunderskott från föregående period	4,4	2,9
Summa intäkter	29,4	29,6
Överskott överfört i ny räkning	3,1	1,4

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Miljö

Finlands Bank sörjde 2013 för sitt miljöansvar genom att öka energi- och material-effektiviteten. Lokalarealen minskade vid slutet av föregående år, vilket bidrog till den ökade energieffektiviteten. En omläggning av insamling och sortering av utgående avfall inleddes under året. Målet är att det mesta av det avfall som går till soptippen ska levereras till den avfallsförbränningsanläggning som byggs i huvudstadsregionen.

Miljöpåverkan följs upp med två måttetal som är relaterade till verksamhetskostnaderna. För varje tusen euro i verksamhetskostnader bildades 2,0 kg avfall och 77,5 kg koldioxid under 2013. År 2012 var motsvarande siffror 2,06 kg avfall och 82,80 kg koldioxid.

Utmaningen inom centralbankernas kontantförsörjning är att minska det ekologiska fotavtrycket. Det är möjligt genom effektivare återvinning av makulerade sedlar. Mängden emballagematerial minskas

genom utveckling och automatisering av förpackningstekniken. Ett exempel är mindre användning av plast vid krympförpackning av sedelknippen.

Endast Finlands Bank får makulera uttjänta sedlar som inte kan återcirkuleras. Sorteringsmaskinerna identifierar automatiskt slitna sedlar, som sedan strimlas av rivarna i slutändan av maskinerna. Slutligen bränns sedelstrimlorna upp.

Vid förbränningen av sedlar uppkommer värme och elektricitet. Under processen bildas också vanliga gaser, såsom kväve, koldioxid och syre samt vatten och aska. Små mängder farliga gaser, såsom kolmonoxid, svaveldioxid och kväveoxider kan likaså bildas, men de förstörs om förbränningstemperaturen är tillräckligt hög. I förbränningsavfallet finns också spår av tungmetaller från bland annat hologram.

På grund av stängningen av två regionkontor och ökad lokal sedelcirkulation minskade sedelsorteringen på Finlands Bank med 20 % från 2012 till 2013. De återlämnade sedlarna var därför i sämre skick än tidigare, vilket i sin tur innebar en ökning

Tabell 9.

Finlands Banks miljöpåverkan

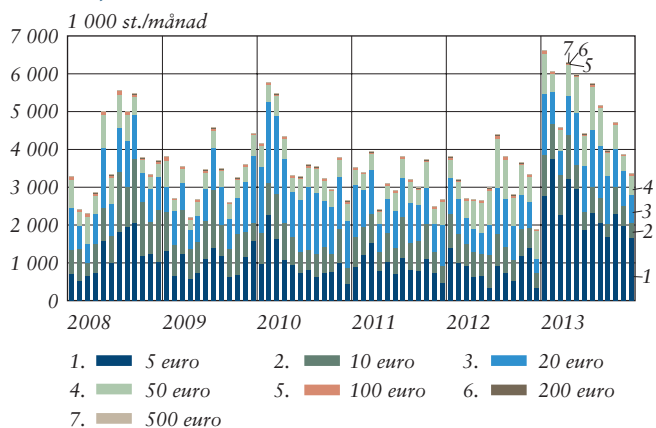
	Mängd		
	2011	2012	2013
Elenergiförbrukningen i fastigheterna (MWh)	11 537	10 875	9 471
Värmeenergiförbrukningen i fastigheterna (MWh)	11 510	11 864	10 482
Avfallsmängd (tn)	157	169	162
Förbrukning av skriv- och tryckpapper (tn)	40	45	53
Koldioxidutsläpp från tjänsteresor (tn)	1 912	1 925	1 930
Koldioxidutsläppsbalans (tn)	6 829	6 780	6 289

Källa: Finlands Bank.

av andelen makulerade sedlar. En annan orsak till den större andelen makulerade sedlar var framförhållningen i övergången från gamla till nya femeurosedlar.

Antalet makulerade sedlar var störst för gamla femeurosedlar och för 20-eurosedlar, som är den vanligaste brukssedeln (diagram 19). Tack vare det hållbarare överdraget på den nya femeurosedeln väntas omloppstiderna för de nya sedlarna vara längre än för de gamla.

Diagram 19.
Uttjänta eurosedlar som makulerats av Finlands Bank

Källa: Finlands Bank.

Foto: Peter Mickelsson.

Totala risker

Risker för Finlands Bank uppstår i förvaltningen av de finansiella tillgångarna, i de penningpolitiska transaktionerna och i den operativa verksamheten. Finanskrisen har ökat finansieringsriskerna i Finlands Banks balansräkning. Banken hanterar riskerna och skapar riskberedskap genom att bygga ut riskbuffertarna så att fullgörandet av centralbanksuppgifterna inte äventyras i något läge. De operativa riskerna identifieras i samband med verksamhetsplaneringen och hanteras decentraliserat i den dagliga verksamheten.

Finansiella tillgångar

Finlands Banks finansiella tillgångar uppgår till ca 14 miljarder euro och består av guldreserven, valutareserven och eurotillgångar. De finansiella tillgångarna är exponerade för valuta-, ränte- och kreditrisker.

Valutarisken ger upphov till de största variationerna i värdet av de finansiella tillgångarna. Finlands Bank sprider sina valutarisker genom att investera inte bara i amerikanska dollar utan också i brittiska pund och japanska yen. Under 2013 ökade Finlands Bank dollartillgångarna i sin valutareserv till 5 miljarder dollar. Storleken av Finlands Banks guldreserv förblev 2013 oförändrad, men nedgången i guldpriset minskade reservens värde i euro. Eftersom det värderegleringskonto som utgör en buffert mot förändringar i guldpriset är mycket stort, värderas guldrisken separat och inte som en del av de andra riskerna.¹

De finansiella tillgångarna består till största delen av skuldinstrument med fast ränta, vars värde påverkas av förändringar i räntenivån. De finansiella tillgångarnas räntekänslighet minskades genom att i någon mån förkorta tillgångarnas duration under 2013. Kreditrisken i investeringarna av de finansiella tillgångarna hanteras med kreditbetygskrav och limiter som begränsar de totala riskerna och antalet enskilda emittenter.

¹ I noterna till riskhanteringen (s. 115) har de guldrelaterade riskerna beaktats i analysen av den aggregerade risken.

Penningpolitiska transaktioner

Eurosystemets penningpolitiska transaktioner genomförs decentraliserat. Riskerna i och intäkterna av de penningpolitiska transaktionerna fördelas huvudsakligen gemensamt och varje lands andel av riskerna och intäkterna fastställs utgående från dess kapitalfördelningsnyckel. För att få en uppfattning om de penningpolitiska riskerna för Finlands Bank måste man således beakta hela Eurosystemets balansräkning.

Refinansieringstransaktionerna genomförs med solida motparter och mot tillräckliga säkerheter. Riskerna i dessa transaktioner hanteras med hjälp av värderingsavdrag som ska tillämpas på säkerhetsinstrumenten och med daglig värdering. Under finanskrisen har säkerhetsmaterialet för refinansieringstransaktionerna blivit mer omfattande och den genomsnittliga löptiden för transaktionerna blivit längre. Under 2013 har bankerna emellertid betalat tillbaka en del av den upplåning som de gjort via de långfristiga refinansieringstransaktionerna och den totala kapitaliseringen av bankerna genom transaktionerna har minskat från 1 126 miljarder euro till 752 miljarder euro.

Finlands Banks innehav av skuldinstrument från köpprogrammen för säkerställda obligationer (Covered Bond Purchase Programmes, CBPP1 och CBPP2) utgörs av värdepapper med säkerheter i fastigheter och offentlig sektor, och deras genomsnittliga löptid är kort. Av skuldinstrumenten hör 81 % till den bästa kreditbetygskategorin.

Inom ramen för värdepappersmarknadsprogrammet (Securities Markets

Programme, SMP) hade banken köpt grekiska, irländska, italienska, portugisiska och spanska statsobligationer. Köpprogrammet hade avslutats i september 2012 och storleken av programmet har under året minskat i takt med att avtalen förfallit. Vid slutet av 2013 var bokföringsvärdena av Finlands Banks andelar av statsobligationsprogrammet enligt kapitalfördelningsnyckeln följande: Grekland 420 miljoner euro, Irland 152 miljoner euro, Italien 1 431 miljoner euro, Portugal 313 miljoner euro och Spanien 633 miljoner euro. Programmet för direkta monetära transaktioner, som hade aviserats 2012, aktiverades inte under 2013. (Eurosystemets penningpolitiska transaktioner och Finlands Banks andel av dem, se tabell 10.)

Utveckling av Eurosystemets och Finlands Banks balansräkningar

Eurosystemets balansräkning minskade under 2013 med knappt en fjärdedel. Detta berodde framför allt på återbetalningar i samband med refinansieringstransaktionerna men också på att skuldebrev i köpprogrammen förföll. Volymerna i de penningpolitiska transaktionerna sjönk med 30 % (diagram 20).

Finlands Banks balansräkning minskade med ca hälften jämfört med början av 2013, dvs. mer än Eurosystemets balansräkning. Finlands Banks motpartsbankers inlåning i centralbanken sjönk från 74 miljarder euro till 24 miljarder euro, vilket i sin tur minskade Finlands Banks s.k. TARGET2-fordringar på ECB. Den minskade inlåningen speglar den successiva stabiliseringen av marknadsläget i euroområdet (diagram 21).

Totala risker i balansräkningen

Finlands Banks totala risker mäts med vedertagna metoder. Vid bedömning av marknads- och kreditriskerna i balansräkningen används Value-at-Risk-baserade modeller och fokus läggs på den sämsta

Tabell 10.

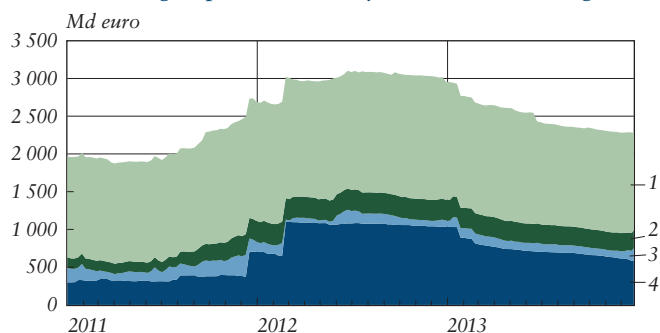
Penningpolitiska transaktioner, antal vid slutet av 2013

Mn euro	Penningpolitiska refinansieringstransaktioner	Köpprogram för säkerställda obligationer	Värdepappersmarknadsprogram
Eurosystemet	752 288	57 093	178 836
Finlands Banks beräknade andel (1,6–1,8 %)	13 471	941	2 946

Källa: Finlands Bank.

Diagram 20.

Utveckling av posterna i Eurosystemets balansräkning

1. Balansräkningsposter exkl. penningpolitiska poster
2. Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften
3. Övriga penningpolitiska transaktioner
4. Långfristiga refinansieringstransaktioner

Källa: Europeiska centralbanken.

Diagram 21.
Utveckling av posterna i Finlands Banks balansräkning

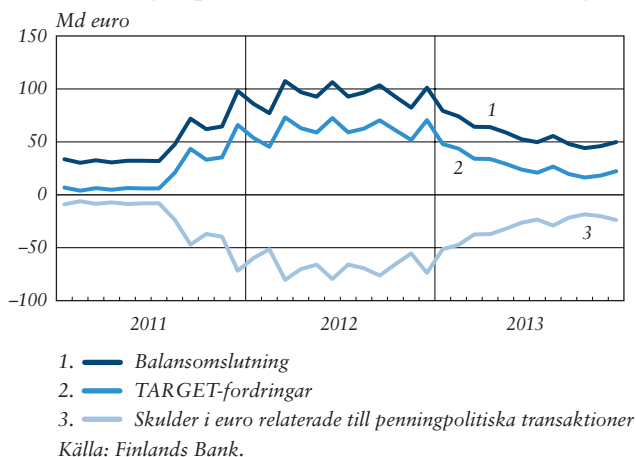
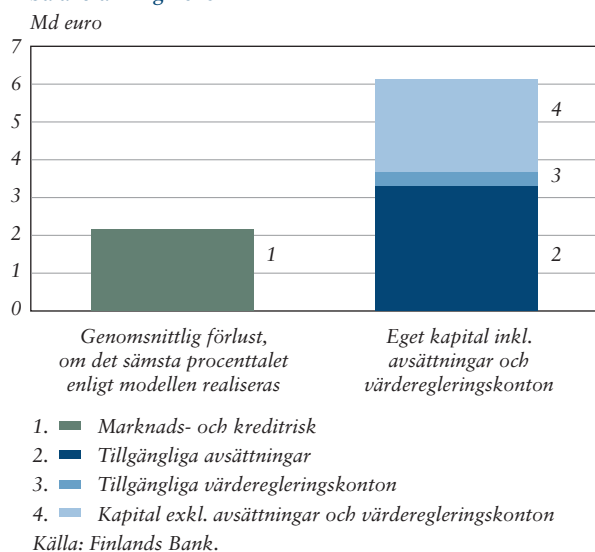

Diagram 22.
Samlade finansiella risker och eget kapital inkl. avsättningar och värderingskonton exkl. guldrisk och värderingskonton för guld i Finlands Banks balansräkning 2013

procenten i utfallet av modelleringen. Eftersom statistiska risktal inte ger en fullständig bild av riskerna kompletteras riskbedömningen med diverse scenarierberäkningar och stresstester, som används för att bedöma vilka förluster bankerna kunde lida i osannolika men tänkbara scenarier.

Riskerna i hela balansräkningen, finansiella tillgångar och penningpolitiska transaktioner, beräknades på årsnivå uppgå till totalt 2,2 miljarder euro vid årets slut (exkl. guldrisken, diagram 22). Jämfört med läget föregående år har Finlands Banks risker minskat. Detta beror framför allt på de minskade penningpolitiska riskerna (diagram 23). Eftersom värderingskontot för guld täcker över hälften av guldvärdet, beräknas guldrisken separat. Guldrisken var 0,7 miljarder euro och värderingskontot för guld balanserade på 1,0 miljarder euro.

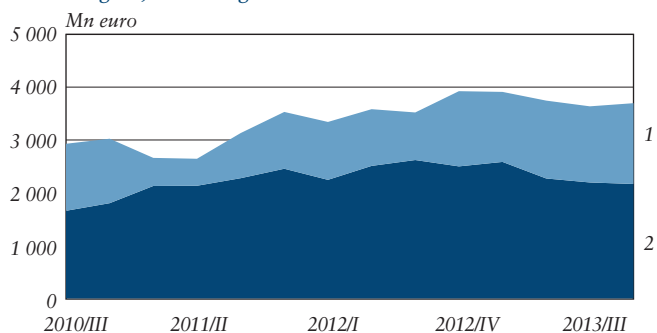
Vid slutet av 2013 var hela beloppet av eget kapital i Finlands Bank totalt 7,3 miljarder euro. Av detta uppgick grund- och reservfonden till 2,4 miljarder euro, avsättningarna (exkl. pensionsavsättningar) till 3,3 miljarder euro och värderingskontona till 1,6 miljarder euro.

Riskerna i Finlands Banks balansräkning kan mätas enligt en ekonomisk eller en bokföringsmässig metod. I denna årsberättelse har de totala riskerna presenterats enligt en ekonomisk metod, där tillräckligheten av riskbuffertarna har jämförts med tillgångsposternas verkliga ekonomiska effekter. Enligt den ekonomiska metoden utgör marknadsrisken i Finlands Banks egna finansiella tillgångar nästan två tredjedelar av de totala riskerna. En bokföringsmässig beräkning kan ge ett helt annat resultat än den ekonomiska metoden bland annat till följd av metoden för redovisning av värderingskonton.

Förmedling av finansiering och trygghet av stabiliteten och funktionen i det finansiella systemet hör till kärnuppgifterna för centralbankerna i euroområdet, men kan också ge upphov till förluster. Riskberedskapen upprätthålls genom att sörja

för en stark balansräkning, dvs. genom att vid behov minska riskerna i de finansiella tillgångarna och öka avsättningar och kapital. Riskbuffertarna i Finlands Banks balansräkning täcker bankens egen investeringsverksamhet och de identifierade riskerna i de penningpolitiska åtgärderna. Finlands Bank har ökat sitt egna kapital och sina avsättningar för att säkerställa att riskbuffertarna är tillräckliga även om oförutsedda risker realiserar.

Diagram 23.
Risker och riskbuffertar exkl. guld och värderingskontor för guld, utveckling från kvartalet 2010

1. Avsättningar och tillgängliga värderingskonton
2. Genomsnittlig förlust om det sämsta procenttalet enligt modellen realiserar

Källa: Finlands Bank.

Foto: Peter Mickelsson.

Bokslut

Balansräkning

<i>Mn euro</i>	31.12.2013	31.12.2012
TILLGÅNGAR		
1 <i>Guld och guldfordringar</i>	1 373	1 988
2 <i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet</i>	6 585	6 171
<i>Fordringar på IMF</i>	1 955	2 097
<i>Banktillgodohavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar</i>	4 630	4 074
3 <i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet</i>	297	404
4 <i>Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet</i>	1 347	1 970
5 <i>Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner</i>	2 475	3 681
<i>Huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>	–	–
<i>Långfristiga refinansieringstransaktioner</i>	2 475	3 681
6 <i>Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet</i>	0	0
7 <i>Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet</i>	10 063	11 471
<i>Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften</i>	3 717	4 555
<i>Övriga värdepapper</i>	6 346	6 915
8 <i>Fordringar inom Eurosystemet</i>	26 539	74 382
<i>Andel av ECB:s kapital</i>	141	141
<i>Fordringar motsvarande överförda valutareserver</i>	722	722
<i>Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet</i>	3 522	3 248
<i>Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)</i>	22 154	70 270
9 <i>Övriga tillgångar</i>	1 052	1 115
<i>Euroområdets mynt</i>	23	27
<i>Materiella och immateriella anläggningstillgångar</i>	149	155
<i>Övriga omsättningstillgångar</i>	641	607
<i>Diverse</i>	238	326
Summa tillgångar	49 731	101 182

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

<i>Mn euro</i>	31.12.2013	31.12.2012
SKULDER		
1 Utelöpande sedlar	15 753	15 044
2 Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner	23 803	73 799
Kassakravsinslåning	14 303	31 698
Inlåningsfacilitet	–	37 101
Inlåning med fast löptid (likviditetsindragande finjusterande transaktioner)	9 500	5 000
3 Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet	55	801
4 Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet	527	1 004
5 Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet	0	0
6 Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet	66	139
7 Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF	1 330	1 387
8 Skulder inom Eurosystemet	–	–
9 Övriga skulder	21	24
10 Värdereglerngskonton	1 556	2 609
11 Ausättningar	3 939	3 708
12 Eget kapital	2 442	2 332
Grundfond	841	841
Reservfond	1 601	1 491
13 Årets vinst	239	337
Summa skulder	49 731	101 182

Resultaträkning

<i>Mn euro</i>	1.1–31.12.2013	1.1–31.12.2012
1 <i>Ränteintäkter</i>	565	1 110
2 <i>Räntekostnader</i>	-23	-113
3 RÄNTENETTO	542	998
4 <i>Valutakursdifferenser</i>	-6	14
5 <i>Prisdifferenser på värdepapper</i>	56	221
<i>Värderingsförluster på valutor och värdepapper</i>	-19	-3
6 <i>Förändring av avsättningar för valutakurs- och prISRISKER</i>	-31	-232
NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER	542	998
7 <i>Avgifts- och provisionsnetto</i>	-1	-1
8 <i>Nettoandel av monetära inkomster</i>	-111	-343
9 <i>Andel av ECB:s vinst</i>	8	1
10 <i>Avsättning för motpartsrisiker i penningpolitiska transaktioner</i>	6	11
11 <i>Övriga intäkter från centralbanksverksamheten</i>	28	133
RESULTAT AV CENTRALBANKSVERKSAMHETEN	472	800
12 <i>Övriga intäkter</i>	33	47
<i>Verksamhetskostnader</i>	-94	-92
13 <i>Personalkostnader</i>	-52	-52
14 <i>Avgift till pensionsfonden</i>	-	-
15 <i>Administrationskostnader</i>	-29	-29
16 <i>Avskrivningar av anläggningstillgångar</i>	-8	-8
17 <i>Sedelproduktionskostnader</i>	-5	-3
18 <i>Övriga kostnader</i>	-0	-1
VERKSAMHETSRESULTAT	411	754
<i>Pensionsfondens resultat</i>	34	47
19 <i>Pensionsfondens intäkter</i>	64	78
20 <i>Pensionsfondens kostnader</i>	-29	-31
21 <i>Förändring av avsättningar</i>	-206	-464
22 ÅRETS RESULTAT	239	337

Direktionens förslag till vinstutdelning

Direktionen föreslår för bankfullmäktige att Finlands Banks vinst, 238 807 495,60 euro, disponeras så att 58 807 495,60 euro överförs till reservfonden enligt 21 § 2 mom. i lagen om Finlands Bank och återstoden, 180 000 000,00 euro, reserveras för statens behov.

Helsingfors den 26 februari 2014

FINLANDS BANKS DIREKTION

Erkki Liikanen, ordförande

Pentti Hakkarainen

Seppo Honkapohja

./ . Mika Pösö

Redovisningsprinciper

1. Generella redovisningsprinciper

Finlands Bank tillämpar de redovisningsprinciper och metoder som antagits av ECB-rådet, och boksluten upprättas enligt dessa harmoniserade principer. Enligt 11 § i lagen om Finlands Bank fastställer bankfullmäktige grunderna för bankens bokslut på framställning av direktio-

nen. Finlands Banks resultaträkning innehåller också intäkterna och kostnaderna för Finlands Banks pensionsfond och Finansinspektionen. Pensionsfondens placeringsportfölj värderas månatligen till marknadsvärdet på månadens sista dag.

2. Värderingsprinciper för tillgångar och skulder i utländsk valuta och guld

Tillgångarna och skulderna i utländsk valuta och guld omräknas i bokslutet till euro enligt kurserna på balansdagen. Posterna värderas valuta för valuta. Värderingsdifferenser som beror på valutakurser redovisas separat från differenser som beror på prisförändringar på värdepapper. Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värderegleringskonton. Orealiserade förluster resultatförs om de överstiger motsvarande orealiserade värderingsvinster som tidigare redovisats på värderegleringskonton i balansräkningen. Resultatförda, orealiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsår. Differenser som beror på pris- och kursförändringar avseende guld redovisas i en post. Under räkenskapsåret realiserade valutakursvinster och förluster redovisas till daglig nettogenomsnittskurs. Kurserna framgår av tabellen nedan.

<i>Valuta</i>	<i>2013</i>	<i>2012</i>
<i>US-dollar</i>	<i>1,3791</i>	<i>1,3194</i>
<i>Japanska yen</i>	<i>144,7200</i>	<i>113,6100</i>
<i>Australiska dollar</i>	<i>1,5423</i>	<i>1,2712</i>
<i>Norska kronor</i>	<i>8,3630</i>	<i>7,3483</i>
<i>Danska kronor</i>	<i>7,4593</i>	<i>7,4610</i>
<i>Svenska kronor</i>	<i>8,8591</i>	<i>8,5820</i>
<i>Schweiziska franc</i>	<i>1,2276</i>	<i>1,2072</i>
<i>Brittiska pund</i>	<i>0,8837</i>	<i>0,8161</i>
<i>Kanadensiska dollar</i>	<i>1,4671</i>	<i>1,3137</i>
<i>Särskilda dragningsrätter (SDR)</i>	<i>0,8942</i>	<i>0,8578</i>
<i>Guld</i>	<i>871,2200</i>	<i>1 261,1790</i>

3. Värderings- och periodiseringsprinciper för värdepapper

Intäkterna och kostnaderna redovisas enligt prestationsprincipen, dvs. under den period då de erhållits eller uppstår. Realiserade intäkter och kostnader resultatförs. Differensen mellan anskaffningsvärdet och det nominella värdet för värdepapperet periodiseras under löptiden. Vinst och förluster på grund av förändringar i värdepapperspriserna har redovisats enligt genomsnittskostnadsmetoden.

Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värderegleringskonton. Orealiserade förluster resultatförs om de överstiger motsvarande orealiserade värderingsvinster som tidigare redovisats på värderegleringskonton i balansräkningen. Resultatförda, orealiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsår. Både värdepapperen i utländsk valuta och värdepapperen i euro värderas efter värdepappersslag. Om orealiserade förluster i ett värdepappersslag eller i en valuta resultatförs i bokslutet, justeras genomsnittspriset för värdepappersslaget eller nettogenomsnittskursen för valutan på motsvarande sätt före ingången av följande räkenskapsår.

Återförsäljningsförbindelser avseende värdepapper, dvs. omvända repor, upptas i balansräkningen som utlåning mot säkerhet på tillgångssidan. Återköpsavtal, dvs. repor, redovisas i

balansräkningen som inlåning mot säkerhet på skuldsidan. Värdepapper som sålts genom repor kvarstår i Finlands Banks balansräkning.

Pensionsfondens placeringsportfölj värderas månatligen till marknadsvärdet på månadens sista dag enligt rapport från de externa portföljförvaltarna.

Omsättbara värdepapper som inte innehas till förfallodagen och motsvarande tillgångar värderas värdepapper för värdepapper med användning av antingen marknadens mittkurs eller avkastningskurvan på balansdagen. Vid värderingen 2013 användes marknadens mittkurs den 31 december 2013.

Omsättbara värdepapper som har klassificerats som värdepapper som innehas till förfallodagen, icke omsättbara värdepapper och icke-likvida stamaktier värderas till upplupet anskaffningsvärde efter avdrag för eventuell nedskrivning.

4. Redovisningsprinciper för fordringar och skulder inom ECBS

Fordringar och skulder inom Eurosystemet uppkommer huvudsakligen genom gränsöverskridande betalningar i EU som avvecklas i centralbankspengar i euro. Transaktionerna har för det mesta initierats av aktörer inom den privata sektorn. Avvecklingen sker i TARGET2-systemet, som är ett transeuropeiskt automatiserat system för bruttoavveckling av betalningar i realtid (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer). Betalningarna genererar bilaterala fordringar och skulder på TARGET2-konton som EU:s centralbanker håller för varandra. Dessa bilaterala fordringar och skulder nettoredo visas dagligen så att ECB är motpart gentemot båda parterna i transaktionen. Varje nationell centralbank har herefter endast en nettoposition gentemot ECB. Finlands Banks fordringar och skulder gentemot ECB härrörande från TARGET2-konton och övriga fordringar och skulder inom Eurosystemet (såsom interimistisk vinstutdelning till de nationella centralbankerna och nettoandelen av monetära inkomster) nettoredo visas i Finlands Banks balansräkning som fordran eller skuld i posten ”Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)”. Fordringar och skulder inom ECBS gentemot nationella centralbanker i EU-länder utanför euroområdet, som inte härrör från TARGET2-konton, redovisas i posten ”Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet” eller ”Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet”.

Fordringar inom Eurosystemet som hänför sig till Finlands Banks andel av ECB:s kapital redovisas i posten ”Andel av ECB:s kapital”.

Nettofordran som härrör från tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet redovisas i en tillgångspost som ”Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet” (se ”Utelöpande sedlar” under redovisningsprinciperna).

Fordringar inom Eurosystemet som härrör från överförda valutareserver från centralbanker inom Eurosystemet till ECB redovisas i euro i posten ”Fordringar motsvarande överförda valutareserver”.

5. Redovisningsprinciper för anläggningstillgångar

Från och med räkenskapsåret 1999 har anläggningstillgångarna värderats till anskaffningskostnad efter avskrivningar. Linjär avskrivning tillämpas. De linjära avskrivningarna görs under den förväntade ekonomiska livslängden för anläggningstillgångarna i regel med början kalendermånaden efter förvärvet.

Motposten till byggnader och markområden som i balansräkningen för 1999 aktiverats till marknadsvärde är värderegleringskontot. Avskrivningarna på byggnaderna har redovisats mot värderegleringskontot så att de inte påverkar resultatet.

De ekonomiska livslängderna är följande:

- datorutrustning och program, bilar: 4 år
- maskiner och inventarier: 10 år
- byggnader: 25 år.

Anläggningstillgångar värda under 10 000 euro kostnadsförs under anskaffningsåret.

6. Utelöpande sedlar

ECB och de sju centralbankerna i euroområdet, som tillsammans bildar Eurosystemet, ger ut eurosedlar.¹ Det totala värdet av utelöpande eurosedlar fördelas på centralbankerna den sista bankdagen i respektive månad enligt fördelningsnyckeln för sedlar.² ECB har tilldelats 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar och resterande 92 % har fördelats på de nationella centralbankerna enligt fördelningsnyckeln för sedlar. Andelen redovisas i balansräkningen i skuldposten ”Utelöpande sedlar”. Skillnaden mellan värdet av eurosedlar som tilldelats den nationella centralbanken enligt sedelfördelningsnyckeln och värdet av eurosedlar som centralbanken faktiskt satt i omlopp bildar en räntebärande fordran eller skuld inom Eurosystemet. Dessa räntebärande³ fordringar eller skulder redovisas i delposten ”Fordringar/skulder inom Eurosystemet: nettofordran/nettoskuld för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet”. I Finlands Bank redovisas en nettofordran.

Inkomsterna från eurosedlar fördelas i förhållande till de nationella centralbankernas inbetalda andelar av ECB:s kapital. Räntetäkterna och räntekostnaderna på dessa poster nettas över ECB:s konton och redovisas i posten ”Räntenetto”. Fördelningsnyckeln för ECB:s kapital justeras med fem års mellanrum och när nya medlemsstater ansluter sig till EU.

De inkomster som ECB intjänar från sin andel på 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar fördelas i regel på de nationella centralbankerna.⁴

7. Förändringar i redovisningsprinciperna

Redovisningsprinciperna för bokslutet har inte förändrats under 2013.

8. Monetära inkomster

Inkomsterna för de nationella centralbankerna då de fullgör monetära uppgifter för Europeiska centralbankssystemet ska beräknas och fördelas i enlighet med stadgan och de beslut som fattas av Europeiska centralbankens råd.

Interimistisk vinstutdelning

ECB-rådet har beslutat att ECB:s inkomster från eurosedlar, dvs. 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar, som tilldelas ECB, och ECB:s nettoinkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna (Securities Markets Programme) och programmet för direkta monetära transaktioner (Outright Monetary Transactions) i sin helhet fördelas till de nationella centralbankerna under det räkenskapsår då inkomsterna uppkommit. Om inte ECB-rådet beslutar annat ska ECB fördela inkomsterna i

1 Europeiska centralbankens beslut av den 13 december 2010 om utgivningen av eurosedlar (ECB/2010/29), EUT L 35, 9.2.2011, s. 26.

2 Fördelningsnyckeln för sedlar innebär den procentsats som blir resultatet efter hänsyn tagen till ECB:s andel av det totala utgivna antalet eurosedlar och vid tillämpning av fördelningsnyckeln för teckning av kapital i enlighet med respektive nationell centralbanks andel av ECB:s totala kapital.

3 Europeiska centralbankens beslut om fördelning av de monetära inkomsterna för nationella centralbanker i medlemsstater som har euron som valuta (ECB/2010/23).

4 ECB:s beslut (ECB/2005/11).

form av interimistisk vinstutdelning i januari påföljande år.⁵ Enligt beslut av ECB-rådet får det belopp som härrör från ECB:s inkomster från utelöpande eurosedlar reduceras med ECB:s utgifter för utgivning och hantering av eurosedlar. ECB-rådet ska före utgången av året besluta huruvida ECB:s inkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna och genom direkta monetära transaktioner och, vid behov, ECB:s inkomster från utelöpande eurosedlar helt eller delvis bör hållas inne i sådan utsträckning som är nödvändig för att säkerställa att utdelningen inte överstiger ECB:s nettovinst för året.

ECB-rådet kan också besluta att ECB:s inkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna och genom direkta monetära transaktioner och, vid behov, ECB:s inkomster från utelöpande eurosedlar helt eller delvis överförs till en avsättning för valutakursrisker, ränterisker, kreditrisker och risker till följd av förändringar i guldvärdet.

	Fördelningsnyckeln för teckning av ECB:s kapital 1.1.2011		Fördelningsnyckeln för teckning av ECB:s kapital 1.7.2013	
	ECBS, kapitalfördelnings- nyckel, %	Eurosystemet, kapitalfördelnings- nyckel, %	ECBS, kapitalfördelnings- nyckel, %	Eurosystemet, kapitalfördelnings- nyckel, %
<i>Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique</i>	2,4256	3,46660	2,4176	3,47566
<i>Deutsche Bundesbank</i>	18,9373	27,06469	18,7603	26,97069
<i>Eesti Pank</i>	0,1790	0,25582	0,1780	0,25590
<i>Central Bank of Ireland</i>	1,1107	1,58738	1,1111	1,59737
<i>Bank of Greece</i>	1,9649	2,80818	1,9483	2,80097
<i>Banco de España</i>	8,3040	11,86786	8,2533	11,86533
<i>Banque de France</i>	14,2212	20,32457	14,1342	20,31999
<i>Banca d'Italia</i>	12,4966	17,85981	12,4570	17,90877
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0,1369	0,19565	0,1333	0,19164
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0,1747	0,24968	0,1739	0,25001
<i>Central Bank of Malta</i>	0,0632	0,09032	0,0635	0,09129
<i>De Nederlandsche Bank</i>	3,9882	5,69983	3,9663	5,70214
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1,9417	2,77503	1,9370	2,78472
<i>Banco de Portugal</i>	1,7504	2,50163	1,7636	2,53543
<i>Banka Slovenije</i>	0,3288	0,46991	0,3270	0,47011
<i>Národná banka Slovenska</i>	0,6934	0,99099	0,6881	0,98924
<i>Finlands Bank</i>	1,2539	1,79204	1,2456	1,79073
<i>Delsumma för Eurosystemet</i>	69,9705	100,0000	69,5581	100,0000
<i>Българска народна банка (Bulgarian National Bank)</i>	0,8686		0,8644	
<i>Česká národní banka</i>	1,4472		1,4539	
<i>Danmarks nationalbank</i>	1,4835		1,4754	
<i>Hrvatska narodna banka</i>	–		0,5945	
<i>Latvijas Banka</i>	0,2837		0,2742	
<i>Lietuvos bankas</i>	0,4256		0,4093	
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1,3856		1,3740	
<i>Narodowy Bank Polski</i>	4,8954		4,8581	
<i>Banca Națională a României</i>	2,4645		2,4449	
<i>Sveriges riksbank</i>	2,2582		2,2612	
<i>Bank of England</i>	14,5172		14,4320	
<i>Delsumma för nationella centralbanker utanför euroområdet</i>	30,0295		30,4419	
<i>Totalt</i>	100,0000		100,0000	

⁵ ECB:s beslut av den 25 november 2010 om interimistisk fördelning av ECB:s inkomster från eurosedlar i omlopp och inkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna (ECB/2010/24), EUT L 6, 11.1.2011, s. 35.

9. Pensionsfond

År 2001 beslutades att Finlands Banks pensionsåtagande skulle hanteras genom en pensionsfond i bankens balansräkning. Syftet med arrangemanget, som trädde i kraft vid början av 2002, är att sörja för att tillgångarna för täckning av bankens pensionsåtagande placeras med högsta möjliga avkastning. En separat årsredovisning upprättas för pensionsfonden. Fondens tillgångar redovisas under övriga tillgångar i bankens balansräkning.

ECBS harmoniserade redovisningsprinciper gäller inte pensionsfondens bokföring. Pensionsfondens placeringar värderas till marknadsvärde och värdeförändringar resultatförs. Bokslutet upprättas enligt marknadsvärdet på årets sista dag. Fastigheterna upptas i balansräkningen till värdet vid överföringstidpunkten efter avskrivningar. Till den del byggnaderna skrivits upp i balansräkningen redovisas motsvarande avskrivningar mot återförda uppskrivningar utan resultatverkan.

10. Principer för redovisning av avsättningar

Avsättningar kan göras i bokslutet om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper.

I bokslutet kan göras de avsättningar som är nödvändiga för att täcka bankens pensionsåtagande.

11. Åtaganden utanför balansräkningen

Vinster och förluster av poster utanför balansräkningen behandlas på samma sätt som vinster och förluster av poster i balansräkningen. Valutaterminerna inräknas i nettogenomsnittskostnaden för valutapositionen.

Noter till balansräkningen

Tillgångar

1. Guld och guldfordringar

Finlands Bank har 1 576 474 troy uns guld (1 troy uns = 31,103 g) som i bokslutet upptagits till marknadsvärde. Vid början av 1999 överförde Finlands Bank, i likhet med de övriga nationella centralbankerna i Eurosystemet, ca 20 % av sitt guld till ECB.

Guld

	31.12.2013	31.12.2012
Kvantitet (mn troy uns)	1,6	1,6
Pris per troy uns guld (euro)	871,2	1 261,2
Marknadsvärde (mn euro)	1 373,5	1 988,2
Förändring av marknadsvärde (mn euro)	-614,8	69,8

2. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

I posten ingår till valutareserven hänförliga valutafordringar på hemmahörande utanför euroområdet samt innehav av särskilda dragningsrätter (SDR) som tilldelats av Internationella valutafonden (IMF).

2.1 Fordringar i utländsk valuta på IMF

Fordringar i utländsk valuta på IMF

	31.12.2013		31.12.2012	
	Mn euro	Mn SDR	Mn euro	Mn SDR
Reservposition i IMF	365,0	326,4	471,6	404,6
Särskilda dragningsrätter	1 258,8	1 125,7	1 311,8	1 125,3
Övriga fordringar på IMF	331,3	296,3	313,8	269,2
Summa	1 955,1	1 748,3	2 097,3	1 799,1

Kursen mellan euro och SDR 2012 och 2013

	2013	2012
Vid utgången av mars	0,85	0,86
Vid utgången av juni	0,87	0,83
Vid utgången av september	0,88	0,84
Vid utgången av december	0,89	0,86

Finlands medlemsandel i valutafonden är 1 263,8 miljoner SDR. Reservpositionen är den del av Finlands medlemsandel som har betalats till IMF i utländsk valuta. Den andra delen av medlemsandelen har betalats i mark. Denna del har valutafonden lånat tillbaka till Finlands Bank. Den i mark betalda medlemsandelens nettoeffekt på Finlands Banks balansräkning är noll, eftersom fordran och skulden redovisas i samma balanspost.

Finlands Banks innehav av särskilda dragningsrätter (Special Drawing Rights, SDR) uppgår till 1 258,82 miljoner euro. De utgör en valutareserv som IMF har lagt upp och fördelat på sina medlemsländer. Särskilda dragningsrätter används i valutahandeln på samma sätt som normala valutor. Postens värde förändras genom valutahandeln mellan medlemsländerna. Postens storlek påverkas också av erhållna och utbetalda räntor och vinstandelen i IMF.

Finlands Banks fordringar på Internationella valutafonden uppgår totalt till 1 955,1 miljoner euro.

ECBS redovisningskommitté beslutade sommaren 2010 om redovisning av SDR-säkringstransaktioner avvikande från den allmänna värderingsprincipen valuta för valuta. Försäljning av SDR-komponentvalutor i syfte att gardera sig mot SDR-valutakursrisken medräknas som reducerande poster vid beräkning av bokförings- och marknadsvärdet på SDR. Försäljningen minskar således inte heller komponentvalutornas volym och påverkar inte marknadsvärderingen av valutorna.

2.2 Övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

Här redovisas banktillgodohavanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet.

Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

	31.12.2013 Mn euro	31.12.2012 Mn euro	Förändring Mn euro
Banktillgodohavanden	251,6	320,1	-68,5
Räntebärande värdepapper	4 189,4	3 726,2	463,2
Diskonteringsinstrument	183,9	15,2	168,8
Övriga fordringar	4,8	12,2	-7,4
Summa	4 629,7	4 073,6	556,1

Valutafördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Valuta	31.12.2013		31.12.2012	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Brittiska pund	713,5	16,3	657,4	17,6
US-dollar	3 247,2	74,3	2 557,2	68,3
Japanska yen	412,7	9,4	526,8	14,1
Summa	4 373,4	100,0	3 741,5	100,0

Återstående löptid för värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Löptid	31.12.2013		31.12.2012	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	1 088,4	24,9	762,5	20,4
Över 1 år	3 285,0	75,1	2 978,9	79,6
Summa	4 373,4	100,0	3 741,5	100,0

3. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet

Denna post består av banktillgodohavanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet.

Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet

	31.12.2013 Mn euro	31.12.2012 Mn euro	Förändring Mn euro
Banktillgodohavanden	–	37,9	–37,9
Räntebärande värdepapper	301,2	376,6	–75,4
Diskonteringsinstrument	–	–	–
Övriga fordringar	–3,8	–11,0	7,2
Summa	297,4	403,5	–106,1

Valutafördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande i euroområdet

Valuta	31.12.2013		31.12.2012	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Brittiska pund	51,6	17,1	115,1	30,6
US-dollar	249,6	82,9	261,5	69,4
Japanska yen	–	–	–	–
Summa	301,2	100,0	376,6	100,0

Återstående löptid för värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande i euroområdet

Löptid	31.12.2013		31.12.2012	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	28,2	9,4	191,5	50,8
Över 1 år	273,0	90,6	185,1	49,2
Summa	301,2	100,0	376,6	100,0

4. Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet

Här ingår banktillgodohavanden i euro utanför euroområdet, räntebärande värdepapper och diskonteringsinstrument utgivna av hemmahörande utanför euroområdet och fordringar i euro på Internationella regleringsbanken (BIS).

Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet

	31.12.2013 Mn euro	31.12.2012 Mn euro	Förändring Mn euro
Banktillgodohavanden	644,6	983,9	–339,4
Räntebärande värdepapper	677,4	956,1	–278,6
Diskonteringsinstrument	25,0	30,0	–5,0
Övriga fordringar	0,3	0,1	0,2
Summa	1 347,3	1 970,1	–622,8

Återstående löptid för värdepapper i euro utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Löptid	31.12.2013		31.12.2012	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	290,8	41,4	280,0	28,4
Över 1 år	411,6	58,6	706,0	71,6
Summa	702,4	100,0	986,1	100,0

5. Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner

Denna post består av penningpolitiska instrument som Finlands Bank använder för att genomföra den monetära politiken som en del av Eurosystemet. Posten består av räntebärande utlåning till finländska kreditinstitut och dess storlek är beroende av de finländska kreditinstitutens likviditetsbehov.

Hela Eurosystemets fordringar relaterade till penningpolitiska transaktioner uppgår till 752 288,2 miljoner euro, varav 2 475,0 miljoner euro redovisas över Finlands Banks balansräkning. Enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB ska riskerna relaterade till penningpolitiska transaktioner, om de realiseras, fördelas på de nationella centralbankerna i Eurosystemet till fullt belopp och i förhållande till centralbankernas andelar i fördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital. Förlust kan uppstå endast om en motpart går i konkurs och tillräckliga medel inte erhålls när de säkerheter som motparten ställt realiserats. Risker till följd av eventuella särskilda säkerheter som diskretionärt kan godtas av de nationella centralbankerna fördelas enligt beslut av ECB-rådet inte mellan alla centralbanker.

5.1 Huvudsakliga refinansieringstransaktioner

De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna är likvidiserande reverserade transaktioner med en löptid på en vecka som genomförs varje vecka. Normalt genomförs transaktionerna som standardiserade anbudsföranden, men sedan oktober 2008 har de genomförts som fastränteanbud. De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna spelar en nyckelroll när det gäller att påverka räntorna, kontrollera likviditetsläget på marknaden och signalera den penningpolitiska inriktningen.

5.2 Långfristiga refinansieringstransaktioner

Genom dessa transaktioner tilldelas motparterna likviditet med längre löptid. År 2013 genomfördes långfristiga refinansieringstransaktioner med löptider på en uppfyllandeperiod samt tre, sex, tolv och 36 månader. Transaktionerna genomfördes som fastränteanbud med full tilldelning.

5.3 Finjusterande reverserade transaktioner

Syftet med finjusterande reverserade transaktioner är att kontrollera likviditetsläget på marknaden och påverka räntorna. De sätts in vid behov för att hantera effekterna av oväntade likviditetsfluktuationer på räntorna.

5.4 Strukturella reverserade transaktioner

Eurosystemet genomför strukturella reverserade transaktioner som standardiserade anbudsföranden när det vill justera sin likviditetsposition i förhållande till finanssektorn.

5.5 Utlåningsfacilitet

Genom utlåningsfaciliteten tillhandahåller de nationella centralbankerna motparterna likviditet över natten mot godtagbara säkerheter.

5.6 Utlåning avseende marginalsäkerheter

I posten ingår kontantbetalningar till motparter i situationer där marknadsvärdet av de säkerheter som motparten lämnat överskrider det fastställda gränsvärdet, dvs. behovet till följd av utestående penningpolitiska transaktioner.

Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner

	31.12.2013 Mn euro	31.12.2012 Mn euro	Förändring Mn euro
Huvudsakliga refinansieringstransaktioner	–	–	–
Långfristiga refinansieringstransaktioner	2 475,0	3 681,0	–1 206,0
Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
Strukturella reverserade transaktioner	–	–	–
Utlåningsfacilitet	–	–	–
Utlåning avseende marginalsäkerheter	–	–	–
Summa	2 475,0	3 681,0	–1 206,0

6. Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet

Här ingår banktillgodohavanden i euro och konton i kreditinstitut i euroområdet. Posten uppgick 2013 till 0,1 miljoner euro. År 2012 var motsvarande belopp 0,2 miljoner euro.

7. Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

För att värdepapper som innehas i penningpolitiskt syfte ska kunna särredovisas har posten ”Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet” spjälkts upp i ”Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften” och ”Övriga värdepapper”.

7.1 Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften

I posten ingick den 31 december 2013 värdepapper som Finlands Bank har förvärvat inom ramen för det första och det andra köpprogrammet för säkerställda obligationer, värdepapper som förvärvats inom ramen för värdepappersmarknadsprogrammet och värdepapper som förvärvats direkt på andrahandsmarknaden för statsskuldebrev (genom s.k. direkta monetära transaktioner).

Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften

	31.12.2013 Mn euro	31.12.2012 Mn euro	Förändring Mn euro
Första köpprogrammet för säkerställda obligationer	623,7	806,8	–183,2
Andra köpprogrammet för säkerställda obligationer	285,3	301,6	–16,3
Programmet för värdepappersmarknaderna	2 808,1	3 447,0	–638,9
Direkta monetära transaktioner	–	–	–
Summa	3 717,0	4 555,4	–838,4

Värdepappersköpen enligt det första köpprogrammet för säkerställda obligationer slutfördes före slutet av juni 2010. Nettobeloppet minskade 2013 till följd av förfall av obligationer och amortering av över- och underkurs. Värdepappersköpen enligt det andra köpprogrammet för säkerställda obligationer slutfördes före slutet av oktober 2012.

Enligt programmet för värdepappersmarknaderna som lanserades i maj 2010 köpte de nationella centralbankerna och ECB räntebärande värdepapper utgivna av den offentliga och

privata sektorn i euroområdet. Syftet var att återställa handlingsförmågan inom vissa sektorer av värdepappersmarknaden i euroområdet och återupprätta funktionen i den penningpolitiska transmissionsmekanismen. Värdepappersmarknadsprogrammet slutfördes i början av september 2012. Nettobeloppet minskade 2013 till följd av förfall av obligationer och amortering av över- och underkurs.

Värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna och köpprogrammen för säkerställda obligationer klassificeras som värdepapper som innehas till förfallodagen och bokförs enligt principen om upplupet anskaffningsvärde efter avdrag för eventuell nedskrivning (se ”Värderings- och periodiseringsprinciper för värdepapper” under redovisningsprinciperna). Årliga prövningar av nedskrivningsbehovet görs utifrån tillgängliga uppgifter och förväntade framtida kassaflöden (ställningen på balansdagen).

Eurosystemets nationella centralbankers innehav av värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna uppgår till totalt 165 845,5 miljoner euro. Av beloppet redovisas 2 808,1 miljoner euro över Finlands Banks balansräkning. Enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB ska de risker som härrör från värdepapper i innehav, om de realiserar, fördelas på de nationella centralbankerna i Eurosystemet till fullt belopp och i förhållande till centralbankernas andel av fördelningsnyckeln för ECB:s kapital.

ECB-rådet bedömer regelbundet de finansiella risker som hänför sig till värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna och köpprogrammen för säkerställda obligationer.

Utifrån en prövning av nedskrivningsbehovet (enligt ställningen 31.12.2013) beslutade ECB-rådet att värdepapperen torde generera alla förväntade framtida kassaflöden.

7.2 Övriga värdepapper

Posten innehåller räntebärande värdepapper och diskonteringsinstrument utgivna i euroområdet.

Övriga värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

	31.12.2013 Mn euro	31.12.2012 Mn euro	Förändring Mn euro
Räntebärande värdepapper	6 177,3	6 756,6	-579,3
Diskonteringsinstrument	168,4	158,8	9,5
Summa	6 345,7	6 915,5	-569,8

Återstående löptid för övriga värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

Löptid	31.12.2013		31.12.2012	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	1 149,1	18,1	1 851,7	26,8
Över 1 år	5 196,6	81,9	5 063,7	73,2
Summa	6 345,7	100,0	6 915,5	100,0

8. Fordringar inom Eurosystemet

8.1 Andel av ECB:s kapital

Enligt artikel 28 i stadgan för ECBS och ECB ska ECB:s kapital endast tecknas av de nationella centralbankerna i ECBS. Teckningsandelarna fastställs enligt artikel 29.3 i stadgan och justeras vart femte år.

Varje nationell centralbank i Eurosystemet har en andel av ECB:s kapital som fördelas enligt en s.k. fördelningsnyckel. Kapitalfördelningsnyckeln baseras på antalet invånare och bruttonationalprodukten i respektive land. Fördelningsnyckeln justeras med fem års mellanrum och när nya medlemmar ansluter sig till EU. Finlands procentuella andel av ECB:s kapital har sedan den 1 januari 2009 varit 1,2539 %.

Fördelningsnycklarna för ECB:s kapital justerades den 1 juli 2013 då Kroatien anslöt sig till Europeiska unionen. Från och med den 1 juli 2013 är Finlands Banks andel av ECB:s inbetalda kapital 134,8 miljoner euro.

8.2 Fordringar motsvarande överförda valutareserver

Posten ”Fordringar motsvarande överförda valutareserver” består av den del av valutareserven som Finlands Bank har överfört till ECB, 721,8 miljoner euro (2012: 722,3 mn euro). Överföringen skedde i samband med övergången till Eurosystemet. Fordran är i euro och värdet lika med dess värde vid tidpunkten för överföringen. På fordran betalas en ränta som baserar sig på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner, fränsett guld, på vilket ingen ränta betalas. I och med Kroatiens inträde i EU den 1 juli 2013 justerades fördelningsnycklarna för ECB:s kapital, och Finlands andel av den valutareserv som överförts till ECB minskade med 0,5 miljoner euro.

8.3 Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet

Nettofordringarna för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet består av en CSM-post (Capital Share Mechanism) enligt fördelningsnyckeln för kapital minskat med posten ”ECB issue”. Med CMS-talet korrigeras beloppet utelöpande sedlar i centralbankens balansräkning i enlighet med fördelningsnyckeln. ”ECB issue” uttrycker ECB:s andel (8 %) av de utelöpande sedlarna. Motposterna för bägge posterna redovisas i balansräkningen i skuldposten ”Utelöpande sedlar”.⁶

Under räkenskapsåret uppgick posten till 3 521,9 miljoner euro (2012: 3 248,1 mn euro). Ökningen berodde på att Finlands Banks sedelutgivning ökade med 3,7 % och den totala volymen av utelöpande eurosedlar ökade med 4,7 % jämfört med 2012. På fordran betalas en ränta som baserar sig på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

⁶ Enligt redovisningspraxis för utgivning av eurosedlar i Eurosystemet fördelas 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar månatligen på ECB. Den återstående andelen på 92 % fördelas på de nationella centralbankerna också månatligen så att respektive centralbank i sin balansräkning upptar en andel av de utelöpande eurosedlar som motsvarar bankens inbetalda andel av ECB:s kapital. Differensen mellan värdet på eurosedlar som fördelats enligt denna praxis och värdet på utelöpande eurosedlar bokförs i posten ”Interna fordringar/skulder för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet”.

De nationella centralbankernas andelar av ECB:s tecknade och inbetalda kapital

	Tecknat kapital fr.o.m. 1.7.2013	Inbetalt kapital fr.o.m. 1.7.2013	Tecknat kapital 31.12.2012	Inbetalt kapital 31.12.2012
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	261 705 371	261 705 371	261 010 385	261 010 385
Deutsche Bundesbank	2 030 803 801	2 030 803 801	2 037 777 027	2 037 777 027
Eesti Pank	19 268 513	19 268 513	19 261 568	19 261 568
Central Bank of Ireland	120 276 654	120 276 654	119 518 566	119 518 566
Bank of Greece	210 903 613	210 903 613	211 436 059	211 436 059
Banco de España	893 420 308	893 420 308	893 564 576	893 564 576
Banque de France	1 530 028 149	1 530 028 149	1 530 293 899	1 530 293 899
Banca d'Italia	1 348 471 131	1 348 471 131	1 344 715 688	1 344 715 688
Central Bank of Cyprus	14 429 734	14 429 734	14 731 333	14 731 333
Banque centrale du Luxembourg	18 824 687	18 824 687	18 798 860	18 798 860
Central Bank of Malta	6 873 879	6 873 879	6 800 732	6 800 732
De Nederlandsche Bank	429 352 255	429 352 255	429 156 339	429 156 339
Oesterreichische Nationalbank	209 680 387	209 680 387	208 939 588	208 939 588
Banco de Portugal	190 909 825	190 909 825	188 354 460	188 354 460
Banka Slovenije	35 397 773	35 397 773	35 381 025	35 381 025
Národná banka Slovenska	74 486 874	74 486 874	74 614 364	74 614 364
Finlands Bank	134 836 288	134 836 288	134 927 820	134 927 820
De nationella centralbankerna i euroområdet totalt*	7 529 669 242	7 529 669 242	7 529 282 289	7 529 282 289
Българска народна банка (Bulgarian National Bank)	93 571 361	3 508 926	93 467 027	3 505 014
Česká národní banka	157 384 778	5 901 929	155 728 162	5 839 806
Danmarks nationalbank	159 712 154	5 989 206	159 634 278	5 986 285
Hrvatska narodna banka	64 354 667	2 413 300	–	–
Latvijas Banka	29 682 169	1 113 081	30 527 971	1 144 799
Lietuvos bankas	44 306 754	1 661 503	45 797 337	1 717 400
Magyar Nemzeti Bank	148 735 597	5 577 585	149 099 600	5 591 235
Narodowy Bank Polski	525 889 668	19 720 863	526 776 978	19 754 137
Banca Națională a României	264 660 598	9 924 772	265 196 278	9 944 860
Sveriges riksbank	244 775 060	9 179 065	242 997 053	9 112 389
Bank of England	1 562 265 020	58 584 938	1 562 145 431	58 580 454
De nationella centralbankerna i EU-länderna utanför euroområdet totalt*	3 295 337 827	123 575 169	3 231 370 113	121 176 379
Totalt*	10 825 007 070	7 653 244 411	10 760 652 403	7 650 458 669

*På grund av avrundning stämmer inte alltid mellan- och slutsummorna.

8.4 Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto) eller skuldposten övriga skulder inom Eurosystemet (netto)

Alla fordringar/skulder inom Eurosystemet som upptas i poster under ”Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)” bör redovisas till nettobelopp. I bokslutet bör med andra ord netto-redovisas 1) nettofordringar/-skulder härrörande från de nationella centralbankernas TARGET2-konton och korrespondentbankskonton, 2) nettoandelen av monetära inkomster (dvs. fordringar/skulder på grund av skillnader mellan monetära inkomster som ska läggas samman och återfördelas) och 3) eventuella andra fordringar/skulder inom Eurosystemet, inklusive interimistisk vinstutdelning av ECB:s inkomster till de nationella centralbankerna.

Övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)

	31.12.2013 Mn euro	31.12.2012 Mn euro	Förändring Mn euro
Skulder/fordringar gentemot ECB härrörande från TARGET2-konton (inkl. saldon på korrespondentbankskonton inom Eurosystemet)	22 240,2	70 603,4	-48 363,2
Nettoandel av monetära inkomster	-110,5	-343,3	232,8
Fordringar på ECB relaterade till interimistisk vinstutdelning	24,5	10,3	14,2
Övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)	-	-	-
Summa övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)	22 154,2	70 270,4	-48 116,2

Den 31 december 2013 uppgick posten till 22 154, 2 miljoner euro och bestod av följande tre komponenter 1) Finlands Banks fordringar på ECB härrörande från ECB:s och de nationella centralbankernas betalningar som förmedlats och mottagits via TARGET2 och saldon på korrespondentbankskonton i centralbankerna inom Eurosystemet, 2) fordringar/skulder gentemot ECB härrörande från monetära inkomster som ska läggas samman och återfördelas inom Eurosystemet och 3) Finlands Banks fordringar på ECB härrörande från intäkter för utelöpande eurosedlar enligt andelen i ECB och från värdepapper som ECB förvärvat inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna och eventuella andra fordringar eller belopp som ska återbetalas.

Vid utgången av året uppgick nettofordran på nettobetalningar förmedlade via TARGET2 till 22 240,2 miljoner euro. På posten betalas en ränta som beräknas dagligen på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

Den årliga sammanläggningen och återfördelningen av monetära inkomster mellan de nationella centralbankerna i Eurosystemet gav vid utgången av året upphov till en skuld på 110,5 miljoner euro till ECB (se ”Nettoandel av monetära inkomster” i noterna till resultaträkningen).

ECB-rådet beslutade att 2013 dela ut 1 370 miljoner euro av intäkterna på utelöpande sedlar härrörande från ECB:s andel och intäkterna av värdepapper som ECB förvärvat inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna (se ”Interimistisk vinstutdelning” under redovisningsprinciperna). Finlands Banks andel av det utdelade beloppet var 24,5 miljoner euro.

9. Övriga tillgångar

I posten ingår euromynt, anläggningstillgångar (byggnader, maskiner och inventarier) och investeringstillgångar (aktier och andelar). Vidare ingår pensionsfondens tillgångar och placeringar, poster som hänför sig till värderingen av poster utanför balansräkningen samt förutbetalda kostnader och upplupna intäkter och övriga tillgångar.

Materiella anläggningstillgångar

<i>Bokföringsvärde</i>	31.12.2013 <i>Mn euro</i>	31.12.2012 <i>Mn euro</i>	<i>Förändring Mn euro</i>
<i>Markområden</i>	8,5	8,5	0,0
<i>Byggnader</i>	121,2	129,2	-8,0
<i>Maskiner och inventarier</i>	8,2	7,8	0,5
<i>Konst och numismatisk samling</i>	0,4	0,4	-
<i>Summa</i>	138,3	145,9	-7,5

Immateriella anläggningstillgångar

<i>Bokföringsvärde</i>	31.12.2013 <i>Mn euro</i>	31.12.2012 <i>Mn euro</i>	<i>Förändring Mn euro</i>
<i>Datasystem</i>	10,8	8,7	2,2
<i>Summa</i>	10,8	8,7	2,2

Övriga tillgångar

	31.12.2013 <i>Mn euro</i>	31.12.2012 <i>Mn euro</i>	<i>Förändring Mn euro</i>
<i>Euroområdets mynt</i>	23,5	27,1	-3,6
<i>Aktier och andelar</i>	24,9	24,9	-
<i>Pensionsfondens placeringar</i>	616,2	582,2	34,0
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>	231,6	315,9	-84,3
<i>Övriga tillgångar</i>	6,8	10,5	-3,7
<i>Summa</i>	903,0	960,7	-57,7

Skulder

1. Utelöpande sedlar

Posten består av Finlands Banks andel av totalvärdet av utelöpande eurosedlar tilldelad enligt kapitalfördelningsnyckeln och justerad för ECB:s andel.

År 2013 ökade totalvärdet av utelöpande eurosedlar med 4,7 %. Vid utgången av 2013 uppgick värdet av Finlands Banks andel av utelöpande eurosedlar enligt fördelningsnyckeln till 15 753,1 miljoner euro (vid utgången av 2012: 15 044,1 mn euro). År 2013 ökade totalvärdet av Finlands Banks utelöpande eurosedlar med 3,7 % till 12 231,3 miljoner euro (2012: 11 796,0 mn euro). Detta var något mindre än totalvärdet enligt kapitalfördelningsnyckeln och differensen, 3 521,9 miljoner euro (2012: 3 248,1 mn euro) har redovisats på tillgångssidan i delposten ”Nettfordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet”.

<i>Utelöpande sedlar</i>	<i>31.12.2013</i>	<i>31.12.2012</i>
	<i>Mn euro</i>	<i>Mn euro</i>
<i>5 euro</i>	101,4	104,4
<i>10 euro</i>	-5,8	15,3
<i>20 euro</i>	2 556,0	2 468,2
<i>50 euro</i>	6 904,1	6 246,4
<i>100 euro</i>	-477,9	-321,5
<i>200 euro</i>	398,1	387,5
<i>500 euro</i>	2 755,4	2 895,7
<i>Summa eurosedlar</i>	12 231,3	11 796,0
<i>ECB issue</i>	-1 369,8	-1 308,3
<i>CSM</i>	4 891,7	4 556,4
<i>Utelöpande sedlar enligt kapitalfördelningsnyckeln</i>	15 753,1	15 044,1

2. Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

Posten består av räntebärande förpliktelser mot kreditinstitut, saldona på kreditinstitutens kassakravskonton och kreditinstitutens inlåning över natten och inlåning med fast löptid. Denna post uppstår till följd av den monetära politik som Finlands Bank genomför som en del av Eurosystemet. Syftet med kassakravssystemet är att jämna ut penningmarknadsräntorna och öka behovet av strukturell centralbanksfinansiering. De dagliga saldona på kreditinstitutens kassakravskonton under uppfyllandeperioden ska i genomsnitt vara minst lika stora som deras kassakrav.

2.1 Löpande räkningar (inkl. kassakravsinslåning)

Löpande räkningar innehåller fordringar hänförliga till kassakravsinslåningen i kassakravspåliggande kreditinstitut. Från och med den 1 januari 1999 har på kassakravsinslåningen betalats ränta enligt gällande marginalränta för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

2.2 Inlåningsfacilitet

Inlåningsfaciliteten är en likviditetsindragande stående facilitet i Eurosystemet som bankerna kan använda för insättningar över natten till en på förhand bestämd ränta.

2.3 Inlåning med fast löptid

Tidsbunden inlåning i form av likviditetsindragande finjusterande transaktioner.

2.4 Finjusterande reverserade transaktioner

Finjusterande reverserade transaktioner genomförs för att hantera oväntade likviditetsfluktuationer.

2.5 Inlåning avseende marginalsäkerheter

Posten avser motparters inlåning i ett läge där marknadsvärdet av de säkerheter som motparten ställt underskrider det fastställda gränsvärdet.

Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

	31.12.2013 Mn euro	31.12.2012 Mn euro	Förändring Mn euro
Löpande räkningar (inkl. kassakravsinslåning)	14 302,7	31 697,6	-17 394,9
Inlåningsfacilitet	–	37 101,0	-37 101,0
Inlåning med fast löptid	9 500,0	5 000,0	4 500,0
Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
Inlåning avseende marginalsäkerheter	–	–	–
Summa	23 802,7	73 798,6	-49 955,9

3. Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet

I posten ingår skulder till den offentliga sektorn och andra än kassakravspflichtiga kreditinstitut.

4. Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet

Här upptas saldon på konton i Finlands Bank som innehas av internationella organisationer och banker utanför euroområdet och repor med motparter utanför euroområdet.

5. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet

I posten redovisas statskontorets insättningar i utländsk valuta för egna betalningar.

6. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet

Repor för förvaltning av valutareserven redovisas här.

7. Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF

I denna post redovisas Finlands Banks skuld motsvarande de särskilda dragningsrätterna (jfr motsvarande post under tillgångar). Till en början var de särskilda dragningsrätterna och deras motpost lika stora. Till följd av SDR-handel var fordringarna relaterade till Finlands Banks särskilda dragningsrätter vid utgången av 2013 mindre än motposten på skuldsidan. Motposten på skuldsidan uppgår till 1 189,5 miljoner SDR. I balansräkningen redovisas posten i euro och värderad till kursen på årets sista dag (1 330,3 miljoner euro).

8. Skulder inom Eurosystemet

Här ingår nettosalda på andra centralbankskonton och ECB-kontot i TARGET2-systemet om Finlands Bank på balansdagen har en skuld till Eurosystemet. Skulder och fordringar inom Eurosystemet specificeras i noten till posten "Fordringar inom Eurosystemet" på tillgångssidan i balansräkningen. Vid slutet av 2013 redovisade Finlands Bank 110,5 miljoner euro i skulder inom Eurosystemet som hänförde sig till omfördelningen av de monetära inkomsterna.

9. Övriga skulder

<i>Övriga skulder</i>	31.12.2013 <i>Mn euro</i>	31.12.2012 <i>Mn euro</i>	<i>Förändring Mn euro</i>
<i>Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter</i>	14,5	16,3	-1,8
<i>Leverantörsskulder</i>	0,5	1,0	-0,4
<i>Övriga skulder</i>	5,8	6,2	-0,4
<i>Summa</i>	20,8	23,5	-2,8

10. Värderingskonton

Här redovisas orealiserade värderingsvinster på grund av marknadsvärdering av valutaposter och värdepapper. I posten ingår också uppskrivningar av markområden och byggnader samt värderingsdifferenser beroende på ändrad redovisningspraxis 1999.

<i>Värderingskonton</i>	31.12.2013 <i>Mn euro</i>	31.12.2012 <i>Mn euro</i>	<i>Förändring Mn euro</i>
<i>Guld</i>	984,5	1 599,3	-614,8
<i>Valuta:</i>			
<i>USD</i>	130,6	273,3	-142,8
<i>GBP</i>	87,4	105,3	-17,9
<i>JPY</i>	39,7	153,9	-114,1
<i>SDR</i>	–	0,0	0,0
<i>Andra valutor</i>	0,2	0,3	-0,1
<i>Värdepapper</i>	115,7	271,1	-155,4
<i>Övriga uppskrivningar</i>	197,8	205,4	-7,6
<i>Summa</i>	1 556,1	2 608,6	-1 052,5

11. Avsättningar

Enligt 20 § i lagen om Finlands Bank kan avsättningar göras i bokslutet, om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper. Avsättningarna uppgick vid utgången av 2013 till 3 938,8 miljoner euro. Avsättningarna består av generell avsättning, avsättning för realvärde, pensionsavsättning och avsättning för kurs- och prisdifferenser.

Pensionsavsättningen har gjorts för täckning av pensionsåtagandet. Finlands Banks pensionsåtagande uppgår sammanlagt till 581,5 miljoner euro, varav 105,94 % eller 616,1 miljoner euro är täckt. Förändringen av pensionsavsättningen utgörs av räkenskapsårets resultat för pensionsfonden, 34,3 miljoner euro, och upplösning av uppskrivningsfonden under räkenskapsåret, -0,4 miljoner euro.

Enligt ECB-rådets beslut med stöd av artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB ska avsättningen för motpartsrisiker relaterade till penningmarknadstransaktioner, som upprättats 2008, fördelas på de nationella centralbankerna i euroområdet i förhållande till deras andel i fördelningsnyckeln för ECB:s kapital det år då förlusten uppstått. Avsättningen har justerats årligen och uppgick den 31 december 2012 till 310 miljoner euro. ECB-rådet har bedömt den återstående avsättningens ändamålsenlighet enligt den allmänna redovisningsprincipen om försiktighet och beslutat helt upplösa avsättningen vid utgången av 2013.

Upplösningen av avsättningen påverkar de nationella centralbankernas balansräkningar och speglas i posten ”Nettoandel av monetära inkomster”. I och med upplösningen ökade Finlands Banks resultat med 5,5 miljoner euro 2013 (se ”Avsättning för motpartsrisker i penningpolitiska transaktioner” i noterna till resultaträkningen).

<i>Avsättningar (mn euro)</i>	<i>Avsättningar 1.1.2012</i>	<i>Förändring av avsättningar 2012</i>	<i>Summa avsättningar 31.12.2012</i>	<i>Förändring av avsättningar 2013</i>	<i>Summa avsättningar 31.12.2013</i>
<i>Avsättning för kurs- och prisdifferenser</i>	415	232	647	31	678
<i>Generell avsättning</i>	1 195	300	1 495	50	1 545
<i>Avsättning för realvärde</i>	861	117	978	122	1 100
<i>Pensionsavsättning</i>	544	38	582	34	616
<i>Avsättning för motpartsrisker i penningpolitiska transaktioner</i>	17	-11	6	-6	-
<i>Summa</i>	3 032	676	3 708	231	3 939

12. Eget kapital

Här ingår bankens grundfond och reservfond. Om bankens bokslut uppvisar förlust, ska denna enligt 21 § i lagen om Finlands Bank täckas med medel ur reservfonden. Till den del reservfonden inte räcker för ändamålet kan förlusten tills vidare lämnas utan täckning. De följande årens vinst ska i första hand användas till att täcka förluster som lämnats utan täckning.

<i>Eget kapital (mn euro)</i>	<i>31.12.2013</i>	<i>31.12.2012</i>
<i>Grundfond</i>	840,9	840,9
<i>Reservfond</i>	1 601,5	1 491,0
<i>Summa eget kapital</i>	2 442,4	2 331,9

13. Årets vinst

Vinsten för räkenskapsåret 2013 var 238,8 miljoner euro.

<i>Årets resultat (mn euro)</i>	<i>2013</i>	<i>2012</i>
<i>Utdelning till staten</i>	180,0	227,0
<i>Finlands Banks andel av vinsten (överförs till reservfonden)</i>	58,8	110,5
<i>Summa</i>	238,8	337,5

Noter till resultaträkningen

1. Ränteintäkter

Ränteintäkterna från hemmahörande utanför euroområdet och hemmahörande i euroområdet uppgick till totalt 565,3 miljoner euro, och av dem utgjorde 43,9 miljoner euro ränteintäkter i utländsk valuta och 521,4 miljoner euro ränteintäkter i euro.

Ränteintäkterna från ECBS-poster, 198,5 miljoner euro, bestod av följande poster: 3,4 miljoner euro utgjorde ränteintäkter från fordringar på ECB motsvarande överförda valutareserver. Räntan på skulden och fordran för ECB:s sedelandel, tilldelningen enligt kapitalfördelningsnyckeln och den åtföljande justeringen netto redovisades till ett belopp av 18,0 miljoner euro. Ränteintäkterna på TARGET2-saldon uppgick till 177,3 miljoner euro.

Ränteintäkter från hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2013			2012		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Ränteintäkter från gulddepositioner	–	0,4	0,4	–	0,8	0,8
Ränteintäkter från räntebärande värdepapper	18,7	34,7	53,5	24,0	45,5	69,5
Ränteintäkter från diskonteringsinstrument	0,0	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
Ränteintäkter från banktillgodo-havanden	–0,4	1,1	0,7	0,9	1,0	2,0
Övriga ränteintäkter	–	1,2	1,2	–	1,7	1,7
Summa	18,4	37,6	56,0	25,1	49,1	74,2

Ränteintäkter från hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2013			2012		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Ränteintäkter från räntebärande värdepapper	86,9	6,2	93,1	204,5	14,4	218,9
Ränteintäkter från diskonteringsinstrument	1,2	0,0	1,2	3,0	–	3,0
Ränteintäkter från banktillgodo-havanden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteintäkter från ECBS-poster	198,5	–	198,5	561,4	–	561,4
Ränteintäkter från penning-politiska poster	216,4	–	216,4	252,7	–	252,7
Övriga ränteintäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	503,0	6,3	509,2	1 021,7	14,4	1 036,1

Summa ränteintäkter (mn euro)	2013			2012		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Ränteintäkter från hemmahörande utanför euroområdet	18,4	37,6	56,0	25,1	49,1	74,2
Ränteintäkter från hemmahörande i euroområdet	503,0	6,3	509,2	1 021,7	14,4	1 036,1
Summa	521,4	43,9	565,3	1 046,8	63,6	1 110,3

2. Räntekostnader

Räntekostnader till hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2013			2012		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Räntekostnader för inlåning från hemmahörande utanför euroområdet	0,3	-0,6	-0,3	-0,4	-0,4	-0,8
Övriga räntor till hemmahörande utanför euroområdet	-	-1,1	-1,1	-	-1,7	-1,7
Summa	0,3	-1,7	-1,4	-0,4	-2,1	-2,5

Räntekostnader till hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2013			2012		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Räntekostnader för ECBS-poster	-	-	-	-	-	-
Räntekostnader för penningpolitiska poster	-21,7	-	-21,7	-107,6	-	-107,6
Övriga räntor till hemmahörande i euroområdet	-0,1	-0,2	-0,3	-1,5	-1,0	-2,5
Summa	-21,8	-0,2	-22,0	-109,1	-1,0	-110,1

Summa räntekostnader (mn euro)	2013			2012		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Räntekostnader till hemmahörande utanför euroområdet	0,3	-1,7	-1,4	-0,4	-2,1	-2,5
Räntekostnader till hemmahörande i euroområdet	-21,8	-0,2	-22,0	-109,1	-1,0	-110,1
Summa räntekostnader	-21,5	-1,9	-23,4	-109,5	-3,1	-112,6

Räntorna till hemmahörande utanför euroområdet och hemmahörande i euroområdet uppgick totalt till 23,4 miljoner euro. Av dem utgjorde 13,5 miljoner euro räntor på inestående kassakravsmedel och 8,2 miljoner euro räntor på inlåning med fast löptid. På inlåning över natten betalades ingen ränta.

3. Räntenetto

Räntenetto	31.12.2013 (Mn euro)	31.12.2012 (Mn euro)
Ränteintäkter		
Ränteintäkter från finansiella tillgångar	150,4	296,2
Ränteintäkter från penningpolitiska poster	216,4	252,7
Ränteintäkter från fordringar på ECBS	198,5	561,4
Summa	565,3	1 110,3
Räntekostnader		
Räntekostnader för finansiella tillgångar	-1,7	-4,9
Räntekostnader för penningpolitiska poster	-21,7	-107,6
Räntekostnader för skulder till ECBS	-	-
Summa	-23,4	-112,5
RÄNTENETTO	541,9	997,8

4. Valutakursdifferenser

Posten innehåller realiserade valutakursvinster och valutakursförluster samt värderingsförluster från försäljning av poster i utländsk valuta. År 2013 uppstod förluster från valutakursdifferenser för 6,4 miljoner euro.

5. Prisdifferenser på värdepapper

Här ingår realiserade vinster och förluster samt värderingsförluster från försäljning av värdepapper. Varje värdepappersslag värderas separat i bokföringen. Till följd av prisdifferenserna på värdepapper realiserades 2013 en vinst på 37,2 miljoner euro.

6. Förändring av avsättningar för valutakurs- och priskrisker

Realiserade nettovinster till följd av valutakursdifferenser och prisdifferenser, sammanlagt 30,8 miljoner euro, avsattes enligt redovisningsprinciperna. Avsättningarna har specificerats i noterna till skulderna.

7. Avgifts- och provisionsnetto

I posten ingår avgifter och provisioner som hänför sig till investeringsverksamheten.

8. Nettoandel av monetära inkomster

<i>Monetära inkomster</i>	31.12.2013 <i>Mn euro</i>	31.12.2012 <i>Mn euro</i>
<i>Finlands Banks inbetalda monetära inkomster till poolen</i>	409,6	764,3
<i>Finlands Banks andel av monetära inkomster enligt kapitalfördelningsnyckeln</i>	298,8	419,4
<i>Nettoandel av monetära inkomster enligt kapitalfördelningsnyckeln</i>	-110,9	-344,9
<i>Justeringar av monetära inkomster tilldelade under tidigare år</i>	0,3	1,6

De monetära inkomsterna för varje nationell centralbank har beräknats på centralbankens faktiska avkastning från reserverade tillgångar som den håller som motvärden till skuldbasen. Skuldbasen består huvudsakligen av följande poster: utelöpande sedlar, skulder i euro till kreditinstitut relaterade till penningpolitiska transaktioner, skulder för de nationella centralbankerna inom Eurosystemet relaterade till emittering av ECB:s skuldebrev, nettoskuld inom Eurosystemet på grund av TARGET2-transaktioner och nettoskuld inom Eurosystemet för tilldelade eurosedlar. Ränta som utbetalas på skulder som ingår i skuldbasen avräknas från de monetära inkomsterna före sammanräkning med motsvarande inkomster för de övriga nationella centralbankerna.

De reserverade tillgångarna består huvudsakligen av följande poster: fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner, värdepapper som innehas i penningpolitiska syften, fordringar på ECB motsvarande överförda valutareserver, nettofordran på grund av TARGET2-transaktioner, nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet och en med kapitalfördelningsnyckeln beräknad andel av den nationella centralbankens guld.

Ingen avkastning beräknas på guld. Enligt ECB:s beslut av den 2 juli 2009 om genomförande av programmet för köp av säkerställda obligationer (ECB/2009/16) och ECB:s beslut av den 3 november 2011 om genomförandet av det andra programmet för köp av säkerställda obligationer (ECB/2011/17) beräknas avkastningen på värdepapper som innehas i penningpo-

litiska syften på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner. Om den nationella centralbankens reserverade tillgångar överstiger eller understiger värdet av bankens skuldbas, kompenseras skillnaden med den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

Eurosystemets sammanräknade monetära inkomster fördelas på de nationella centralbankerna enligt kapitalfördelningsnyckeln. Finlands Banks faktiska nettoandel är lika med de monetära inkomster som banken betalat in till poolen (410 miljoner euro) minus Finlands Banks andel av de monetära inkomsterna enligt fördelningsnyckeln (299 miljoner euro).

9. Andel av ECB:s vinst

ECB delade ut en vinst för räkenskapsåret 2012 på 423 miljoner euro. Finlands Banks redovisade andel 2013 uppgick till 7,6 miljoner euro.

10. Avsättning för motpartsrisiker i penningpolitiska transaktioner

Enligt ECB-rådets beslut med stöd av artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB ska avsättningen för motpartsrisiker relaterade till penningmarknadstransaktioner, som upprättats 2008, fördelas på de nationella centralbankerna i förhållande till deras andelar i fördelningsnyckeln för ECB:s kapital det år då förluster uppstår. Avsättningen har justerats årligen och uppgick den 31 december 2012 till 310 miljoner euro. ECB-rådet har bedömt den återstående avsättningens ändamålsenlighet med stöd av den allmänna redovisningsprincipen om försiktighet och beslutat helt upplösa avsättningen vid utgången av 2013.

Upplösningen av avsättningen påverkar de nationella centralbankernas resultaträkningar och speglas i posten "Nettoandel av monetära inkomster". I och med upplösningen ökade Finlands Banks resultat med 5,5 miljoner euro 2013.

11. Övriga intäkter från centralbanksverksamheten

Här ingår monetära inkomster som ECB fördelat i form av interimistisk vinstutdelning för räkenskapsåret och avkastning på värdepappersportföljen enligt programmet för värdepappersmarknaderna (SMP-portföljen), sammanlagt 24,5 miljoner euro. Vidare ingår utdelningar för 3,9 miljoner euro, som huvudsakligen består av aktier i BIS.

12. Övriga intäkter

I posten ingår 23,7 miljoner euro i Finansinspektionens tillsyns- och åtgärdsavgifter och 7,3 miljoner euro i fastighetsintäkter samt expeditionsavgifter och provisioner.

13. Personalkostnader

<i>Personalkostnader</i>	<i>31.12.2013</i>	<i>31.12.2012</i>
	<i>Mn euro</i>	<i>Mn euro</i>
<i>Löner och arvoden</i>	40,8	41,5
<i>Arbetsgivarersättning till pensionsfonden</i>	7,9	7,6
<i>Övriga lönebikostnader</i>	2,9	2,6
<i>Summa</i>	<i>51,7</i>	<i>51,7</i>

<i>Medeltal anställda</i>	<i>2013</i>	<i>2012</i>
	<i>Anställda</i>	<i>Anställda</i>
<i>Finlands Bank</i>	398	418
<i>Finansinspektionen</i>	208	208
<i>Summa</i>	<i>606</i>	<i>626</i>

	2013 Euro
<i>Direktionsmedlemmarnas grundlöner</i>	
<i>Erkki Liikanen</i>	259 896
<i>Pentti Hakkarainen</i>	234 564
<i>Seppo Honkapohja</i>	191 220
<i>Summa</i>	685 680

Till direktionsmedlemmarna utbetalades totalt 36 303 euro i naturaförmåner (lunchförmån, telefonförmån och bilförmån).

Alltsedan 2005 bestäms direktionsmedlemmarnas pensionsförmåner enligt Finlands Banks pensionsstadga, utan specialvillkor och enligt samma förutsättningar och villkor som för den övriga personalen. Finlands Banks pensionsstadga följer lagen om statens pensioner (StaPL) i tillämpliga delar. En direktionsmedlem kan efter avslutad mandatperiod få ersättning för inkomstbortfall om personen till följd av karensbestämmelsen inte kan ta emot annat arbete eller pensionen från Finlands Bank är lägre än ersättningen för inkomstbortfall. Den fulla ersättningen för inkomstbortfall är 60 % av lönen och den betalas i ett år, efter samordning med pensionen från Finlands Bank, så att dessa tillsammans begränsas till högst 60 % av lönen.

14. Avgift till pensionsfonden

Under 2013 betalade Finlands Bank ingen avgift till pensionsfonden.

15. Administrationskostnader

	2013 Mn euro	2012 Mn euro
<i>Administrationskostnader</i>		
<i>Materielkostnader</i>	0,6	0,7
<i>Kostnader för maskiner och inventarier</i>	3,5	3,1
<i>Kostnader för fastigheter</i>	10,5	11,0
<i>Personalrelaterade kostnader</i>	3,7	3,8
<i>Kostnader för köpta tjänster</i>	9,2	8,9
<i>Övriga administrationskostnader</i>	1,9	2,0
<i>Summa</i>	29,4	29,5

Här redovisas hyror, möteskostnader, PR-kostnader, kostnader för köpta tjänster och kontorsartiklar. Som administrationskostnader redovisas också kostnaderna för utbildning, tjänsterevisor och rekrytering.

16. Avskrivningar av anläggningstillgångar

	31.12.2013 Mn euro	31.12.2012 Mn euro
<i>Avskrivningar av anläggningstillgångar</i>		
<i>Markområden</i>	–	–
<i>Byggnader</i>	2,4	2,3
<i>Maskiner och inventarier</i>	2,6	2,3
<i>Konst och numismatisk samling</i>	–	–
<i>Summa</i>	5,0	4,6

<i>Avskrivningar av immateriella anläggningstillgångar</i>	<i>31.12.2013 Mn euro</i>	<i>31.12.2012 Mn euro</i>
<i>Datasystem</i>	2,7	3,1
<i>Summa</i>	2,7	3,1

I avskrivningarna ingår inte avskrivningar av uppskrivningar på markområden och byggnader.

17. Sedelproduktionskostnader

Kostnaderna för anskaffning av sedlar var 5,0 miljoner euro.

18. Övriga kostnader

Största delen av övriga kostnader hänför sig till drift och underhåll av fastigheter.

19. Pensionsfondens intäkter

I posten ingår 51,4 miljoner euro i intäkter från Finlands Banks pensionsfonds placeringsverksamhet. Posten innehåller också Finlands Banks och Finansinspektionens arbetsgivarandelar och arbetstagarnas andel av premieinkomsten, 10,4 miljoner euro.

20. Pensionsfondens kostnader

I posten ingår 0,2 miljoner euro i kostnader för Finlands Banks pensionsfonds placeringsverksamhet, 25,7 miljoner euro i utbetalda pensioner, förvaltningskostnader och avskrivningar av fondens anläggningstillgångar.

21. Förändring av avsättningar

I posten redovisas 34 miljoner euro i nya pensionsavsättningar, 122 miljoner euro i nya avsättningar för att trygga realvärdet av eget kapital och 50 miljoner euro i nya generella avsättningar. Avsättningarna har specificerats i noterna till skulderna.

22. Årets resultat

Vinsten för räkenskapsåret 2013 blev 238,8 miljoner euro. Direktionen förslår för bankfullmäktige att 180,0 miljoner euro av vinsten reserveras för statens behov.

Åtaganden utanför balansräkningen

I denna post ingår Finlands Banks derivatinstrument. De utgör huvudsakligen säkring mot valutakursrisker.

<i>Derivatinstrument</i>	<i>31.12.2013 Mn euro</i>	<i>31.12.2012 Mn euro</i>
<i>Det nominella värdet av futurkontrakt i utländsk valuta</i>		
<i>Köpekontrakt</i>	–	–
<i>Säljkontrakt</i>	–	–
<i>Marknadsvärde av FX-swappar</i>	3,7	7,7
<i>Marknadsvärde av GIRS-kontrakt</i>	0,0	0,1
<i>Marknadsvärde av IRS-kontrakt</i>	–	–
<i>Marknadsvärde av FX-forward-kontrakt</i>	–	–
<i>Summa</i>	3,7	7,8

Bokslutsbilagor

<i>Mn euro</i>	31.12.2013	31.12.2012
<i>Aktier och andelar, nominellt värde</i>		
<i>Internationella regleringsbanken (BIS)¹</i>	22,4 (1,96 %)	22,4 (1,96 %)
<i>Bostadsaktier</i>	2,5	2,5
<i>Övriga aktier och andelar</i>	0,0	0,0
<i>Summa</i>	24,9	24,9
<i>Kalkylmässig andel av värdepapperscentralens fond</i>	0,3	0,3
 <i>Pensionsåtaganden</i>		
<i>Finlands Banks pensionsåtaganden²</i>	581,5	577,7
<i>– därav täckt genom avsättningar</i>	616,1	582,2
 <i>Finlands Banks intressekontor</i>		
<i>Inlåning</i>	25,4	25,1
<i>Utlåning</i>	3,7	3,7

¹ Inom parentes Finlands Banks relativa ägarandel av utelöpande BIS-aktier.

² Siffran för 2014 inkl. indexhöjningen av pensioner och fribrev som träder i kraft 1.1.2014.

Finlands Banks fastigheter

<i>Fastighet</i>	<i>Adress</i>	<i>Byggnadsår</i>	<i>Volym ca m³</i>
<i>Helsingfors</i>	<i>Fredsgatan 16</i>	1883/1961/2006	52 100
	<i>Fredsgatan 19</i>	1954/1981	40 500
	<i>Snellmansgatan 6¹</i>	1857/1892/2001	24 600
	<i>Snellmansgatan 2¹</i>	1901/2003	3 400
	<i>Ramsöuddsvägen 34</i>	1920/1983/1998	4 800
<i>Uleåborg</i>	<i>Kajaaninkatu 8</i>	1973	17 200
<i>Vanda</i>	<i>Säkerhetsdalsvägen 1</i>	1979	324 500
<i>Enare</i>	<i>Saariseläntie 9</i>	1968/1976/1998	6 100

¹ Överfört till Finlands Banks pensionsfond 1.1.2002.

Fem års översikt

Tabellen nedan visar Finlands Banks balansräkning och resultaträkning under de fem senaste räkenskapsåren.

BALANSRÄKNING (mn euro)	2013	2012	2011	2010	2009
Tillgångar					
<i>Guld och guldfordringar</i>	1 373	1 988	1 918	1 664	1 208
<i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet</i>	6 585	6 171	5 886	5 223	6 225
<i>Fordringar på IMF</i>	1 955	2 097	1 967	1 815	1 609
<i>Banktillgodobavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar</i>	4 630	4 074	3 919	3 408	4 617
<i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet</i>	297	404	628	712	1 120
<i>Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet</i>	1 347	1 970	1 946	1 662	845
<i>Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner</i>	2 475	3 681	2 311	50	2 710
<i>Huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>	–	–	10	0	20
<i>Långfristiga refinansieringstransaktioner</i>	2 475	3 681	2 301	50	2 690
<i>Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet</i>	0	0	40	1	126
<i>Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet</i>	10 063	11 471	13 889	11 668	8 002
<i>Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften</i>	3 717	4 555	4 637	2 203	531
<i>Övriga värdepapper</i>	6 346	6 915	9 253	9 466	7 471
<i>Fordringar inom Eurosystemet</i>	26 539	74 382	70 271	23 888	14 280
<i>Andel av ECB:s kapital</i>	141	141	120	99	78
<i>Fordringar motsvarande överförda valutareserver</i>	722	722	722	722	722
<i>Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet</i>	3 522	3 248	3 485	3 414	3 910
<i>Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)</i>	22 154	70 270	65 944	19 653	9 570
<i>Övriga tillgångar</i>	1 052	1 115	1 171	1 090	1 130
<i>Euroområdets mynt</i>	23	27	25	22	19
<i>Materiella och immateriella anläggningstillgångar</i>	149	155	165	171	189
<i>Övriga omsättningstillgångar</i>	641	607	569	551	528
<i>Diverse</i>	238	326	413	346	393
Summa tillgångar	49 731	101 182	98 061	45 957	35 646

BALANSRÄKNING (mn euro)	2013	2012	2011	2010	2009
<i>Skulder</i>					
<i>Utelöpande sedlar</i>	15 753	15 044	14 649	13 880	13 330
<i>Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner</i>	23 803	73 799	71 697	21 696	13 543
<i>Kassakrausinslåning</i>	14 303	31 698	1 657	9 383	8 085
<i>Inlåningsfacilitet</i>	–	37 101	52 540	9 113	5 458
<i>Inlåning med fast löptid (likviditetsindragande finjusterande transaktioner)</i>	9 500	5 000	17 500	3 200	–
<i>Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet</i>	55	801	836	262	14
<i>Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet</i>	527	1 004	782	1 021	234
<i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet</i>	0	0	0	0	248
<i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet</i>	66	139	153	23	363
<i>Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF</i>	1 330	1 387	1 412	1 377	1 295
<i>Skulder inom Eurosystemet</i>	–	–	–	–	–
<i>Övriga skulder</i>	21	24	178	151	155
<i>Värderegleringskonton</i>	1 556	2 609	2 806	2 274	1 703
<i>Avsättningar</i>	3 939	3 708	3 032	2 814	2 325
<i>Eget kapital</i>	2 442	2 332	2 262	2 175	2 015
<i>Grundfond</i>	841	841	841	841	841
<i>Reservfond</i>	1 601	1 491	1 421	1 334	1 174
<i>Årets vinst</i>	239	337	254	283	420
<i>Summa skulder</i>	49 731	101 182	98 061	45 957	35 646

RESULTATRÄKNING (mn euro)	2013	2012	2011	2010	2009
<i>Ränteintäkter</i>	565	1 110	763	597	590
<i>Räntekostnader</i>	-23	-113	-170	-71	-71
Räntenetto	542	998	592	526	519
<i>Valutakursdifferenser</i>	-6	14	5	221	15
<i>Prisdifferenser på värdepapper</i>	37	218	4	69	101
<i>Förändring av avsättningar för valutakurs- och prisrisker</i>	-31	-232	-9	-290	-116
Nettoresultat av finansiella transaktioner	542	998	592	526	519
<i>Nettoandel av monetära inkomster</i>	-111	-343	-75	-33	21
<i>Andel av ECB:s vinst</i>	8	1	3	26	2
<i>Avsättning för motpartsrisker i penningpolitiska transaktioner</i>	6	11	22	32	31
<i>Övriga intäkter från centralbanksverksamheten</i>	27	133	15	9	19
Resultat av centralbanksverksamheten	472	800	557	560	590
Övriga intäkter	33	47	35	34	43
Verksamhetskostnader	-94	-92	-125	-102	-112
<i>Personalkostnader</i>	-52	-52	-51	-51	-53
<i>Avgift till pensionsfonden</i>	-	-	-32	-10	-10
<i>Administrationskostnader</i>	-29	-29	-29	-28	-31
<i>Avskrivningar av anläggningstillgångar</i>	-8	-8	-8	-7	-7
<i>Sedelproduktionskostnader</i>	-5	-3	-4	-6	-10
<i>Övriga kostnader</i>	-0	-2	-1	0	-1
Verksamhetsresultat	411	754	467	491	521
Pensionsfondens resultat	34	47	19	24	48
Förändring av avsättningar	-206	-464	-232	-232	-149
Årets resultat	239	337	254	283	420

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Noter till riskhanteringen

Riskhantering och riskkontroll inom tillgångsförvaltningen

Investeringsverksamheten exponeras för risker som banken söker identifiera, mäta och begränsa genom riskhantering. Finlands Bank använder allmänt tillämpliga riskhanteringsmetoder, marknads- och kreditriskmodeller och känslighetsanalyser.

För riskhanteringen av investeringsverksamheten vid Finlands Bank svarar administrativa avdelningens riskkontrollbyrå i samarbete med bankavdelningen. Riskkontrollen av investeringsverksamheten är förlagd till administrativa avdelningens riskkontrollbyrå.

Utöver kontroll av riskerna i investeringsverksamheten omfattar riskkontrollbyråns ansvarsområde också bevakning av riske exponeringar, prissättning av instrument, risk- och avkastningsrapportering samt bevakning och rapportering av riskerna i Finlands Banks balansräkning. Riskkontrollbyrån upprätthåller också ett ramverk för hantering av riskerna i investeringsverksamheten och jämförelseindex för investeringsverksamheten och utvecklar riskhanteringsmetoder.

Rapporter om riskerna i investeringsverksamheten lämnas dagligen till den operativa personalen inom investeringsverksamheten och månatligen till direktionen. Avkastningsrapporter tas fram varje månad. Avkastningen behandlas fyra gånger om året i marknadskommittén under ledning av den direktionsmedlem som svarar för investeringsverksamheten. Direktionen diskuterar risker och avkastning mer ingående två gånger om året. Förseelser mot risklimiterna rapporteras omedelbart. En utförlig rapport om samlade finansiella risker läggs fram för direktionen fyra gånger om året.

Finlands Bank har också en riskkommitté med uppgift att som oberoende organ analysera och kontrollera riskerna i investeringsverksamheten och riskhanteringen. Riskkommittén fattar inga beslut om investeringsverksamheten och riskhanteringen, men den kan vid behov hänskjuta ärenden till direktionen för kännedom eller beslut. Ordförande för riskkommittén är den direktionsmedlem som svarar för riskkontrollen. Riskkommittén sammanträder i två olika sammansättningar. Den ena behandlar finansieringsrisker och den andra operativa risker.

Beslutsstruktur i tillgångsförvaltning och riskhantering

Beslut om tillgångsförvaltning och riskhantering fattas av Finlands Banks direktion, marknadskommittén och i operativa frågor även av investeringsgruppen och riskgruppen.

Finlands Banks direktion beslutar om målen för investeringsverksamheten och investeringspolicyn samt principerna för riskhantering. Direktionen fattar beslut om bland annat omfattningen av bankens finansiella tillgångar, valutareserven och valutafördelningen av reserven, omfattningen och sammansättningen av likviditetsportföljen, den strategiska allokeringen av investeringsportföljen enligt investeringskategori, de tillåtna bandgränserna per investeringskategori i investeringsverksamheten och storleken på ränte- och kreditriskerna. Direktionen fastställer också maximigränserna för kreditrisklimiterna.

Marknadskommittén fattar de detaljerade besluten om tillgångsförvaltningen och riskhanteringen inom de ramar som fastställts av direktionen. Kommittén fastställer bland annat kriterierna för motparter och emittenter och de exakta kreditrisklimiterna. Ordförande och beslutsfattare i marknadskommittén är den direktionsmedlem som svarar för Finlands Banks egna investeringar.

Investeringsgruppens och riskgruppens arbete går huvudsakligen ut på att bereda ärenden för behandling i högre beslutsorgan. Investeringsgruppen fattar dessutom de interna besluten på bankavdelningen och samordnar ärenden som är gemensamma för investerings- och riskhanteringsorganisationerna. Ordförande och beslutsfattare i investeringsgruppen är avdelningschefen för bankavdelningen. Ordförande och beslutsfattare i riskgruppen är chefen för administrativa avdelningens riskkontrollbyrå.

Finlands Banks beräknade samlade risker inkl. guld

För Finlands Banks samlade risker redogörs i avsnittet Totala risker (s. 77–80), där guld inte tas upp på grund av dess stora värde regleringskonto. Finlands Banks samlade risker – inklusive guld – beräknas uppgå till ca 2,5 miljarder euro på årsbasis.

Riskmått och fördelningar

Tabell 1.

Skuldebrev och inlåning i Finlands Banks finansiella tillgångar och köpprogrammen för säkerställda obligationer efter kreditbetyg¹

Kreditbetyg	31.12.2013, %	31.12.2012, %
AAA	43,4	53,2
AA+	29,4	28,6
AA	13,8	1,8
AA-	5,3	6,9
A+	1,9	0,7
A	1,5	1,4
A-	1,6	1,1
BBB+	0,3	2,6
BBB	1,1	0,5
BBB-	0,8	2,0
Under BBB-	0,2	0,5
Utan kreditbetyg	0,6	0,7

¹ Säkerställda obligationer har klassificerats enligt obligationens kreditbetyg, inte emittentens kreditvärdighet. Centralbankerna i Japan och USA klassificeras enligt kreditbetyget för staten.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 2.

Skuldebrev i Finlands Banks finansiella tillgångar och köpprogrammen för säkerställda obligationer efter emittentens hemland (efter skuldebrevets marknadsvärde)

<i>Land eller region</i>	<i>31.12.2013, %</i>	<i>31.12.2012, %</i>
<i>Euroområdet</i>	55,2	58,9
<i>Tyskland</i>	22,2	22,7
<i>Frankrike</i>	13,8	14,1
<i>Nederländerna</i>	7,9	8,6
<i>Finland</i>	6,8	6,1
<i>Österrike</i>	1,5	1,7
<i>Spanien</i>	0,9	2,3
<i>Italien</i>	0,6	2,0
<i>Belgien¹</i>	0,7	–
<i>Irland</i>	0,3	0,8
<i>Portugal</i>	0,4	0,6
<i>Grekland¹</i>	–	0,1
<i>Luxemburg¹</i>	0,0	0,0
<i>Övriga Europa</i>	11,2	11,7
<i>Storbritannien</i>	4,7	5,3
<i>Sverige</i>	4,5	4,2
<i>Norge</i>	1,3	1,1
<i>Danmark</i>	0,7	0,9
<i>Schweiz¹</i>	0,0	0,2
<i>Amerika</i>	21,2	16,6
<i>USA</i>	20,4	15,9
<i>Kanada</i>	0,8	0,7
<i>Asien och Stillahavsområdet</i>	4,1	4,4
<i>Japan</i>	3,5	4,0
<i>Australien</i>	0,2	0,2
<i>Singapore</i>	0,2	0,2
<i>Nya Zeeland¹</i>	0,1	0,0
<i>Internationella institutioner</i>	8,4	8,4

¹Siffran 0,0 avser mindre än 0,05, beteckningen – avser noll.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 3.

Finlands Banks finansiella tillgångars känslighet för valutakurs- och ränteförändringar

<i>Mn euro</i>	2013	2012
Värdetförändring i Finlands Banks finansiella tillgångar vid en appreciering av euron med 15 % mot valutorna och guldets i valutareserven per 31.12	-863	-886
Värdetförändring i Finlands Banks finansiella tillgångar vid en räntehöjning med 1 % med belopp, sammansättning och modifierad duration oförändrade enligt ställning per 31.12	-235	-239

Källa: Finlands Bank.

Tabell 4.

VaR-värden för Finlands Banks finansiella tillgångar

VaR-värden för marknadsrisk (en dags horisont med ett konfidensintervall på 99 %)

<i>Mn euro</i>	Genomsnitt	2013		
		Högsta	Lägsta	31.12
Ränterisk	11	19	6	9
Valutakursrisk	45	68	31	37
Aggregerad risk exkl. guld	47	75	30	39
Aggregerad risk inkl. guld	73	118	49	55

<i>Mn euro</i>	Genomsnitt	2012		
		Högsta	Lägsta	31.12
Ränterisk	15	28	6	7
Valutakursrisk	56	80	35	35
Aggregerad risk exkl. guld	63	92	39	39
Aggregerad risk inkl. guld	85	112	59	63

VaR-värden¹ för kreditrisk 31.12.2013 (ett års horisont med konfidensintervall på 95 %, 99 % och 99,9 %)

Konfidensintervall	95 %	99 %	99,9 %
Kreditrisk (mn euro)	4	17	69

¹Exkl. statsobligationer emitterade i nationell valuta. Beräkningsmetoden ändrades under 2013, varför jämförelsedata för 2012 inte anges.

Källa: Finlands Bank.

Definitioner och begrepp

- Med **marknadsrisk** avses risken för att nettovärdet av tillgångarna sjunker på grund av förändringar i marknadspriser. Marknadspriserna kan förändras till följd av exempelvis förändringar i räntor, valutakurser eller priset på guld, som kallas ränterisk, valutakursrisk respektive guldprisrisk.
- Med **kreditrisk** avses risken för ekonomisk förlust till följd av att kreditbetyget för motparten i en ekonomisk transaktion eller emittenten av värdepapper förändras eller att motparten eller emittenten blir insolvent.
- Med **likviditetsrisk** avses att tillgångar inte kan tas i bruk vid behov eller omsättas i likvida medel utan extra kostnader.
- Med **operativ risk** avses risken för extra kostnader eller förluster till följd av otillräckliga eller misslyckade interna processer eller på grund av medarbetare, system eller externa faktorer.
- **Likviditetsportföljen** är den del av Finlands Banks tillgångar vars syfte är att säkerställa bankens förmåga att tillhandahålla likviditet för akuta penningpolitiska behov under alla förhållanden. Likviditetsportföljen är i utländsk valuta.
- **Investeringsportföljen** är den del av Finlands Banks tillgångar vars syfte är att säkerställa de finansiella tillgångarnas värde och bankens förmåga att även i framtiden uppfylla sina skyldigheter som centralbank. I Finlands Banks investeringsportfölj ingår både utländsk valuta och euro.
- **Valutareserven** består av valutainvesteringar och andra fordringar i utländsk valuta som inte skyddas separat. I den ingår en likviditetsportfölj, en investeringsportfölj och nettofordringar på Internationella valutafonden (IMF).
- **Med kontanter avses** kortfristiga banktillgodohavanden både med och utan garantier.

Revisionsberättelse

I egenskap av revisorer utsedda av riksdagen har vi verkställt granskning av Finlands Banks bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsåret 2013 enligt god revisionssed.

Bankens internrevision har under räkenskapsåret granskat bankens bokföring och verksamhet. Vi har tagit del av berättelserna från den interna revisionen.

Vi har läst bankens årsberättelse och av direktionen fått redogörelser för bankens verksamhet.

Bokslutet är upprättat i enlighet med gällande bestämmelser och de bokslutsprinciper som fastställts av riksdagens bankfullmäktige. Bokslutet ger riktiga och tillräckliga uppgifter om bankens ekonomiska ställning och resultatbildning.

Vi föreslår att resultaträkningen och balansräkningen fastställs för det granskade räkenskapsåret. Vi tillstyrker att räkenskapsårets resultat disponeras enligt direktionens förslag.

Helsingfors den 14 mars 2014

Esko Kiviranta

Lenita Toivakka

Kauko Tuupainen

Osmo Immonen CGR

Eero Prepula CGR, OFR

./ Osmo Immonen CGR

Utlåtande om revision i enlighet med artikel 27 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken

Vi har granskat Finlands Banks bokföring och bokslut för räkenskapsperioden 1.1.2013–31.12.2013 i enlighet med artikel 27.1 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken. Bokslutet har upprättats enligt de redovisningsprinciper och -metoder som godkänts av ECB-rådet samt enligt lagen om Finlands Bank. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet.

Direktionens ansvar

Direktionen ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att det ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med stadganden och bestämmelser gällande upprättande av bokslut.

Revisorns skyldigheter

Revisorn ska utföra revisionen enligt de internationella ISA-revisionsstandarder och etiska direktiv som upprättats av IFAC (International Federation of Accountants), god revisionssed i Finland och i tillämpliga delar i enlighet med revisionslagen och utgående från detta ge ett utlåtande om bokslutet. God revisionsmed förutsätter att revisionen planeras och utförs så att man uppnår en rimlig säkerhet om att bokslutet inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Med revisionsåtgärderna vill man försäkra sig om att de belopp och den övriga information som ingår i bokslutet är riktiga. Valet av åtgärder grundar sig på revisorns omdöme och bedömning av risken för att bokslutet innehåller en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid planeringen av nödvändiga granskningsåtgärder beaktas även den interna kontrollen som inverkar på upprättandet och presentationen av bokslutet.

Enligt vår mening har vi utfört tillräckligt med för ändamålet tillämpliga granskningsåtgärder för vårt utlåtande.

Utlåtande

Enligt vår mening ger bokslutet riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av Finlands Banks verksamhet och dess ekonomiska ställning i enlighet med de redovisningsprinciper och -metoder som godkänts av ECB-rådet.

Helsingfors den 27 februari 2014
PricewaterhouseCoopers Oy Ab
CGR-sammanslutning

Juha Tuomala
CGR

Bilagor

Penningpolitiska åtgärder inom Eurosystemet 2013

- Januari–december** I enlighet med ECB-rådets beslut fortsatte Eurosystemet att genomföra de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna och de långfristiga regelbundna och extraordinära refinansieringstransaktionerna som fasträntebud med full tilldelning. Räntan på refinansieringstransaktionerna med en löptid på en uppfyllandeperiod var lika med räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna. Räntan på de övriga långfristiga refinansieringstransaktionerna var lika med den genomsnittliga anbudsräntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna över transaktionens hela löptid.
- Januari** För enskilda lån som utgör säkerhet för sådana värdepapper med bakomliggande tillgångar som används som säkerhet i Eurosystemets refinansieringstransaktioner infördes rapporteringskrav stegvis under 2013. De första rapporteringskraven trädde i kraft den 3 januari.
- Den 30 januari erbjöds bankerna för första gången tillfälle till återbetalning av kredit som tilldelats vid den refinansieringstransaktion med en löptid på tre år som genomfördes den 21 december 2011. Därefter kunde återbetalningar göras varje vecka.
- Februari** Den 27 februari erbjöds bankerna för första gången tillfälle till återbetalning av kredit som tilldelats vid den refinansieringstransaktion med en löptid på tre år som genomfördes den 29 februari 2012. Därefter kunde återbetalningar göras varje vecka.
- Mars** Den 20 mars beslutade ECB-rådet att från och med den 1 mars 2015 förbjuda motparter att lämna som säkerheter sådana icke-säkerställda statsgaranterade obligationer som har emitterats av motparten själv eller av ett institut till vilket motparten har nära förbindelser. På godtagbarheten av dessa obligationer tillämpas fram till detta datum den övre gräns som ECB-rådet fastställt den 3 juli 2012. Vidare fattades beslut om vissa säkerhetskrav för dessa obligationer som gäller fram till den 28 februari 2015.
- Maj** Den 2 maj beslutade ECB-rådet att sänka räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna till 0,50 % och räntan på utlåningsfaciliteten till 1,00 % från och med den 8 maj. Inlåningsräntan fick ligga kvar på 0,0 %.
- Vidare beslutade ECB-rådet att fortsätta att genomföra de regelbundna huvudsakliga refinansieringstransaktionerna till fast ränta och med full tilldelning åtminstone till och med den 8 juli 2014. Detsamma gäller refinansieringstransaktionerna med löptider på en uppfyllandeperiod respektive tre månader.
- Beslutet om att inte tillämpa kreditkvalitetströskeln på sådana omsättbara obligationer som uppfyller alla övriga urvalskriterier men som emitterats eller garanterats av en medlemsstat som är föremål för EU:s eller IMF:s anpassningsprogram utvidgades till att gälla Cypern. Skuldebrev emitterade eller garanterade av cyprisktiska staten blev den 9 maj godtagbara som säkerheter i de penningpolitiska refinansieringstransaktionerna, men omfattas av ett särskilt värderingsavdrag.
- Juni** Den 28 juni fattade ECB-rådet ett beslut om att skuldebrev emitterade eller garanterade av den cyprisktiska staten tillfälligt skulle förlora sin godtagbarhet på grund av det förändrade kreditbetyget för den cyprisktiska staten till följd av åtgärder som vidtagits av landets finansministerium. Skuldebreven blev åter godtagbara den 5 juli på de villkor som hade avtalats i maj 2013.

- Juli** Den 4 juli började ECB-rådet lämna framtidsindikationer om sin penningpolitik. Rådet meddelade att det räknade med att ECB:s styrräntor skulle ligga kvar på rådande eller lägre nivåer under en längre tid.
- Den 18 juli meddelade ECB-rådet att det hade godkänt ändringar i riskhanteringskraven för både permanent och temporärt godtagbara säkerheter efter den granskning av Eurosystemets riskhanteringssystem som genomförs vartannat år. Ändringarna trädde i kraft i oktober–november 2013.
- September** Den 9 september aviserade rådet om ändringar i rapporteringskraven avseende enskilda lån som utgör säkerhet för vissa värdepapper med bakomliggande tillgångar.
- Den 16 september fattades ett beslut om förlängning av swappavtalet med Bank of England till den 30 september 2014.
- Den 19 september meddelade ECB att rapporteringen av information om enskilda lån blir villkor för att värdepapper med säkerhet i kreditkortsfordringar kan ställas som säkerhet i refinansieringstransaktionerna.
- Oktober** De ändringar i riskhanteringskraven för säkerheter som godkändes i juli innebar bland annat att nya värderingsavdrag för säkerheter började tillämpas den 1 oktober och att kreditbetyg A ställdes som krav för godtagbarheten av sådana värdepapper med bakomliggande tillgångar om vilka uppgifter om enskilda lån ska rapporteras.
- Den 10 oktober meddelade ECB om ett temporärt valutaswappavtal med kinesiska centralbanken.
- De temporära ömsesidiga valutaswappavtalen med centralbankerna i Kanada, Japan, USA och Schweiz och Bank of England ändrades den 31 oktober tills vidare till permanenta avtal i samarbete med centralbankerna. Samtidigt beslutade ECB-rådet att tills vidare fortsätta att genomföra refinansieringstransaktioner i dollar med löptider på en vecka respektive tre månader.
- November** De ändringar i riskhanteringskraven för säkerheter som godkändes i juli innebar att ett ytterligare värderingsavdrag den 1 november började tillämpas på sådana säkerställda bankobligationer som motparten lämnat som säkerhet och som emitterats av motparten själv eller ett institut till vilken motparten har nära förbindelser och av vilka 75 % har ställts som säkerhet.
- Den 7 november beslutade ECB-rådet att sänka räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna till 0,25 % och räntan på utlåningsfaciliteten till 0,75 % från och med den 13 november. Inlåningsräntan fick alltjämt ligga kvar på 0,0 %.
- Vidare beslutade ECB-rådet att fortsätta att genomföra de regelbundna huvudsakliga refinansieringstransaktionerna till fast ränta och med full tilldelning åtminstone till och med den 7 juli 2015. Detsamma gäller refinansieringstransaktionerna med löptider på en uppfyllandeperiod respektive tre månader.
- Den 22 november beslutade rådet att vid slutet av december tillfälligt avbryta återbetalningarna av kredit som tilldelats vid refinansieringstransaktionerna med en löptid på tre år.

Viktigaste finansmarknadsåtgärder 2013

Åtgärder av Europeiska centralbankssystemet

- Januari** Den 23 januari 2013 godkände ECB-rådet Eurosystemets svar på Europeiska kommissionens samrådsdokument om högnivågruppens rapport om en strukturreform av EU:s banksektor. Expertgruppen under ledning av Erkki Liikanen hade överlämnat rapporten den 2 oktober 2012.
- Den 25 januari 2013 godkände ECB-rådet rekommendationer för ökad säkerhet vid nätbetalningar (Recommendations for the security of internet payments).
- Februari** Den 4 februari 2013 godkände ECB-rådet att det nya vädepappersavvecklingssystemet LuxCSD kan användas för Eurosystemets refinansieringstransaktioner.
- Mars** Den 21 mars 2013 beslutade ECB-rådet att bibehålla nödkrediterna på den nuvarande nivån fram till den 25 mars 2013. Därefter kan nödkrediter övervägas endast om Cypern är föremål för ett EU/IMF-program som säkerställer de berörda bankernas solvens.
- Den 25 mars 2013 godkände ECB-rådet den överenskommelse som träffats av Eurogruppen och de cypriotiska myndigheterna i vilken de nödvändiga huvudelementen i EU:s och IMF:s anpassningsprogram för Cypern anges. ECB-rådet beslutade i enlighet med befintliga regler att inte motsätta sig cypriotiska centralbankens begäran om nödkrediter.
- Maj** Den 17 maj 2013 antog ECB-rådet på begäran av Europeiska unionens råd och Europaparlamentet ett yttrande om ett direktivförslag om förhindrande av att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism samt ett förslag till förordning om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.
- Den 23 maj 2013 antog ECB-rådet på begäran av Europeiska unionens råd ett yttrande om ett förslag till rådets förordning om valörer och tekniska specifikationer för mynt i euro som ska sättas i omlopp.
- Den 28 maj 2013 antog ECB-rådet på begäran av Europeiska unionens råd, Europaparlamentet och Europeiska kommissionen ett yttrande om ett direktivförslag om att skydda euron och andra valutor mot penningförfalskning genom straffrättsliga regler, samt att ersätta rådets rambeslut 2000/383/JHA.
- Juni** Den 3 juni 2013 antog ECB-rådet de principer för finansmarknadens infrastruktur vilka i april 2012 infördes av Internationella regleringsbankens kommitté för betalnings- och avvecklingssystem (Committee on Payment and Settlement Systems, CPSS) och den tekniska kommittén vid Internationella organisationen för värdepapperstillsyn (Organization of Securities Commissions, IOSCO).
- Augusti** Den 15 augusti 2013 godkände ECB-rådet reviderade kriterier för bedömning av om infrastrukturer för massbetalningar är SEPA-kompatibla.
- September** Den 19 september 2013 godkände ECB-rådet ett nytt ramverk för bedömning av om värdepappersavvecklingssystem och länkar är godtagbara för att användas i Eurosystemets refinansieringstransaktioner. Det kommer att ersätta det ramverk som varit i kraft sedan 1998.

- Oktober**
- Den 4 oktober 2013 godkände ECB-rådet utvärderingen av ett värdepappersavvecklings-system och både nya direkta länkar och relälänkar för användning i Eurosystemets refinansieringstransaktioner.
- Den 10 oktober 2013 antog ECB-rådet på begäran av Europaparlamentet och Europeiska unionens råd ett yttrande om ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om tillhandahållandet av och kvaliteten på statistik för förfarandet vid makroekonomiska obalanser.
- Den 16 oktober 2013 beslutade ECB-rådet att offentliggöra vilka förfaranderegler som gäller då bättre förståelse ska skapas för ECB:s roll vid nationella centralbankers tillhandahållande av likviditetsstöd i nödlägen (Emergency Liquidity Assistance, ELA). Syftet är att ge en tydligare bild av ECB-rådets roll.
- Den 23 oktober 2013 offentliggjorde ECB detaljerad information om den samlade bedömning som ska göras innan ECB övertar ansvaret för banktillsynsverksamheten inom ramen för den gemensamma tillsynsmekanismen (Single Supervisory Mechanism, SSM). Bedömningen inleddes i november 2013 och kommer att ta 12 månader att genomföra. Den genomförs i samarbete med behöriga nationella myndigheter i de medlemsstater som deltar i SSM.
- Den 30 oktober 2013 godkände ECB-rådet bedömningen av implementeringen av de ännu ej genomförda rekommendationer som rådet lämnade 2010 angående fyra systemviktiga betalningssystem (TARGET2, EURO1, CORE och CSS). I bedömningen dras slutsatsen att alla systemoperatörer har vidtagit de åtgärder som krävs för att implementera alla ännu ej genomförda rekommendationer.
- November**
- Den 6 november 2013 antog ECB-rådet på begäran av Europeiska unionens råd ett yttrande om ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av enhetliga regler och ett enhetligt förfarande för rekonstruktion av kreditinstitut och vissa värdepappersföretag inom ramen för en gemensam rekonstruktionsmekanism och en gemensam bankrekonstruktionsfond samt ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010.
- Den 19 november 2013 antog ECB-rådet på begäran av Europeiska unionens råd ett yttrande om ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om jämförbarhet för avgifter som avser betalkonto, byte av betalkonto och tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner.
- December**
- Den 18 december 2013 godkände ECB-rådet inrättandet av nämnden för massbetalningar i euro (Euro Retail Payments Board, ERPB). Den här nya enheten ersätter det tidigare SEPA-rådet och ska bidra till att utveckla en integrerad, innovativ och konkurrenskraftig marknad för massbetalningar i den Europeiska unionen.

Ny EU-lagstiftning och dess genomförande i Finland

- Januari**
- Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och Europeiska unionens råd enades om regler för kreditvärderingsinstitut.
- Februari**
- Europeiska kommissionen godkände två förslag i syfte att stärka de tillämpliga EU-bestämmelserna om förhindrande av penningtvätt och om överföringar av medel.

I Finland överlämnade regeringen en proposition om genomförande av ändringar i den nationella lagstiftningen till följd av Europaparlamentets och rådets förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (EMIR).

Finansministeriet tillsatte en arbetsgrupp för att se över den nationella lagstiftningen om hantering och lösning av finansiella kriser och om insättningsgarantisystemet utgående från aktuella europeiska lagstiftningsprojekt. Målet för arbetsgruppen var att bereda en lagstiftning som tryggar finansiell stabilitet och minimerar de kostnader som krishanteringens förorsakar för staten och skattebetalarna.

- Mars** Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och Europeiska unionens råd enades om en förordning om en gemensam tillsynsmekanism.
- Maj** Europeiska kommissionen lämnade sitt förslag till ett nytt direktiv om att ge alla laglig rätt till ett bankkonto med bastjänster var som helst i EU. Avsikten är också att göra det lättare att byta bank.
- Juni** Europeiska kommissionen lämnade sitt förslag om alternativa investeringsfonder för sådana investerare som vill genomföra långfristiga investeringar i företag och projekt. De privata europeiska långfristiga investeringsfonder (European Long-Term Investment Funds, ELTIF-fonder) som kommissionen föreslagit skulle enbart investera i företag som behöver medel för mer långsiktiga finansieringsbehov.
- Juli** Europeiska kommissionen godkände ett paket med rättsaktsförslag om ett nytt betaltjänstdirektiv och en förordning om förmedlingsavgifter för kortbetalningar.
- Det nya kreditinstitutsdirektivet och den tillhörande EU-förordningen trädde i kraft. De nya rättsakterna ger nationella myndigheter som svarar för makrotillsynen verktyg för att förbättra banksektorns risktolerans och motverka uppkomsten av risker som kan hota den finansiella stabiliteten.
- uppkomsten av risker som kan hota den finansiella stabiliteten kan dämpas.
- Europeiska kommissionen lämnade ett förslag till förordning om en gemensam rekonstruktionsmekanism. Enligt förslaget skulle ett nytt gemensamt och centraliserat rekonstruktionsförfarande tillämpas på de banker som omfattas av bankunionen. Ett centraliserat organ skulle fatta viktiga rekonstruktionsbeslut och utarbeta ett rekonstruktionsprogram med nödvändiga åtgärder för problemdrabbade banker. Jämfört med nationella system möjliggör en gemensam centraliserad mekanism definitivt en effektivare avveckling av banker med gränsöverskridande verksamhet.
- September** Europeiska kommissionen offentliggjorde ett meddelande om skuggbanker och sitt förslag till nya regler för penningmarknadsfonder.
- Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och Europeiska unionens råd enades om bestämmelser om marknadsmissbruk.
- Europeiska kommissionen lade fram ett förslag till ny lagstiftning som syftar till att skapa nytt förtroende för riktmärken (såsom referensräntor osv.). De nya reglerna kommer att ge robustare och mer tillförlitliga riktmärken, och det kommer att bli lättare att förebygga och upptäcka manipulering. Myndigheternas ansvar kommer också att bli tydligare, inbegripet riktmärken och tillsyn.
- Regeringen överlämnade en proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Genom förslaget genomförs Europaparla-

mentets och rådets motsvarande direktiv i den nationella lagstiftningen. Regeringens proposition innehåller villkoren för beviljande av internationella identifieringskoder (Legal Entity Identifier, LEI) i Finland. Denna identifiering ska användas vid rapportering av uppgifter om derivathandel till de transaktionsregister som avses i EU:s förordning om marknadsaktörer. Användningen av identifieringskoder kommer i fortsättningen att utvidgas även till myndighetsrapporteringen. I Finland kommer Patent- och registerstyrelsen att verka som den myndighet som beviljar koder och Finansinspektionen som den myndighet som koordinerar det internationella samarbetet i anslutning till beviljandet av identifieringskoder.

November Rådets förordning (EU) nr 1024/2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut trädde i kraft. Förordningen innehåller bestämmelser om den gemensamma tillsynsmekanismen.

December Europeiska unionens råd enades i december 2013 om en gemensam rekonstruktionsmekanism. Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och Europeiska unionens råd enades om ett direktiv om inrättande av en ram för återhämtning och rekonstruktion av kreditinstitut och värdepappersföretag. Direktivet harmoniserar och reviderar medlemsländernas rekonstruktionslagstiftning och ger många medlemsländer för första gången möjlighet till kontrollerad avveckling av till och med stora banker utan störningar på finansmarknaden. Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och Europeiska unionens råd enades om direktivet om insättningsgaranti. Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och Europeiska unionens råd enades om en förordning om värdepapperscentraler.

Övriga ärenden

Februari Europeiska systemrisknämnden offentliggjorde sin rekommendation om kreditinstitutens finansiering och penningmarknadsfonder.

Mars Eurogruppen enades om huvudelementen i anpassningsprogrammet för den cypriotiska ekonomin.

April Europeiska systemrisknämnden offentliggjorde sin rekommendation om makrotillsynspolitikens mellanliggande mål och instrument.

Juli Då Kroatien anslöt sig till Europeiska unionen blev kroatiska centralbanken från och med den 1 juli 2013 medlem av Europeiska centralbankssystemet (ECBS) och centralbankschefen medlem av Europeiska centralbankens (ECB) allmänna råd.

November Europeiska systemrisknämnden offentliggjorde en uppföljningsrapport om efterlevnaden av sin rekommendation från 2011 om utlåning i utländsk valuta.

December Europeiska unionens finansministrar enades vid Ekofinrådets fortsatta möte den 18 december 2013 om EU:s gemensamma rekonstruktionsmekanism.

Finlands Banks viktigaste remissyttranden 2013

Remissyttranden avseende lagstiftningen om och utvecklingen av finansmarknaden

<i>Yttrande till</i>	<i>Ämne</i>	<i>Datum</i>
Europeiska kommissionen	Samråd om översynen av Europeiska systemet för finansiell tillsyn (Consultation on the Review of the European System of Financial Supervision)	23.7
Riksdagens ekonomiutskott	Europeiska kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en gemensam rekonstruktionsmekanism (U 58/2013 rd)	24.9
	Europeiska kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om penningmarknadsfonder (U 70/2013 rd)	24.10
	Europeiska kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om skuggbanksverksamhet – hantering av riskkällor i den finansiella sektorn (E 125/2013 rd)	24.10
Riksdagens finansutskott	Europeiska kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en gemensam rekonstruktionsmekanism (U 58/2013 rd)	7.10
Finansinspektionen	Föreskrifter och anvisningar om verksamhet på värdepappersmarknaden	15.2
	Föreskrifter och anvisningar om beräkning av kapitaltäckning och stora exponeringar	24.10
	Uppställningsformer för balansräkning och resultaträkning och noter till dem på basis av finansministeriets förordning 1478/2011 (FINREPSchema)	24.10
Arbets- och närings- ministeriet	Förslag till statsrådets beslut om målen med försörjningsberedskapen	2.9
Finansministeriet	Europeiska kommissionens tekniska standarder med stöd av förordning (EU) nr 648/2012	8.1
	Regeringens proposition med förslag till lagstiftning om förvaltare av alternativa investeringsfonder	31.1
	Lagstiftning om förvaltare av alternativa investeringsfonder (Alternative Investment Fund Managers Directive, AIFMD) (andra konsultationen)	22.4
	Regeringens proposition med förslag till lag om förvaltare av alternativa investeringsfonder (tredje konsultationen)	29.5
	Euroclear Finland Ab:s ansökan av den 15 maj 2013 om fastställelse av regeländringar	31.5
	Stadgar för ersättningsfonden för investerare	12.6
	Förordningar i anslutning till lagstiftningen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	1.11
	Ändringar av reglerna för Euroclear Finland Ab:s registreringsfond	5.11
Regeringens proposition med förslag till kreditinstitutslag	21.11	

Finlands Banks publikationer 2013

Tidskrifter

Euro & talous Utkom fem gånger.

Bank of Finland Bulletin Utkom fem gånger.

Forskningsmeddelande Som webbpublikation tre gånger på finska och engelska.

Årsberättelse På finska, svenska och engelska.

Forskningspublikationer

Discussion Papers 35 webbrapporter om makroekonomi och finansmarknad på engelska.

Blandade rapporter 14 webbrapporter i serien *BoF Online*.

Finansmarknadsrapporten utkom som webbpublikation två gånger på finska och engelska.

Finansieringsenkät till företagen utkom som webbpublikation på finska.

Statistikmeddelanden

Finansmarknaden som månadsstatistik på webben på finska, svenska och engelska.

Finlands betalningsbalans som månadsstatistik på webben på finska, svenska och engelska.

Finlands betalningsbalans som årsstatistik på webben i september på finska och engelska.

Finländska masskuldebrevslån som årsstatistik på webben i maj på finska, svenska och engelska.

Penningmängds- och bankstatistik som månadsstatistik på webben på finska, svenska och engelska.

Finansiell statistik som årsstatistik på webben i februari på finska, svenska och engelska.

Valutaposition och likviditetsposition i utländsk valuta som månadsstatistik på engelska.

Publikationer från Forskningsinstitutet för transitionsekonomier

Forskningspublikationer	<i>BOFIT Discussion Papers</i> : 31 forskningsrapporter som webbpublikationer på engelska. <i>BOFIT Online</i> : 11 webbpublikationer på finska eller engelska.
Analyser	<i>BOFIT Viikkokatsaus</i> som webbpublikation en gång i veckan på finska. <i>BOFIT Weekly</i> som webbpublikation en gång i veckan på engelska. <i>BOFIT Venäjä-ennuste</i> som webbpublikation två gånger på finska. <i>BOFIT Forecast for Russia</i> som webbpublikation två gånger på engelska. <i>BOFIT Kiina-ennuste</i> som webbpublikation två gånger på finska. <i>BOFIT Forecast for China</i> som webbpublikation två gånger på engelska.
Prenumeration/ beställningar	En fullständig förteckning över Finlands Banks publikationer finns på bankens webbplats www.finlandsbank.fi > Publikationer. På bankens webbplats finns en gratis tjänst för prenumeration på dessa publikationer. När ett nytt nummer har lagts ut på webben skickas ett e-meddelande till prenumeranten. Prenumerationen kan tecknas på sidan www.finlandsbank.fi > Publikationer > Prenumeration på elektroniska publikationer. Euro & talous och Bank of Finland Bulletin och Finlands Banks årsredovisning ges också ut i tryckt form. De kan beställas på sidan www.finlandsbank.fi > Publikationer > Prenumeration/beställning av tryckta publikationer. Äldre tryckta publikationer kan beställas från samma adress.

Tabellbilagor

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.
0 mindre än hälften av den använda enheten
. uppgift kan ej förekomma
.. uppgift inte tillgänglig
– inget finns att redovisa
_ seriens innehåll ändrat

Tabell 1.

Finlands Banks balansräkning månadsvis, miljoner euro

TILLGÅNGAR		I	II	III
1	Guld och guldfordringar	1 988	1 988	1 988
2	Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet	6 349	6 136	6 282
2.1	Fordringar på IMF	2 121	2 092	2 096
2.2	Banktillgodohavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar	4 228	4 045	4 186
3	Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet	409	450	380
4	Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet	2 406	1 855	1 748
4.1	Banktillgodohavanden, värdepapper och lån	2 406	1 855	1 748
4.2	Fordringar som uppkommit inom kreditfaciliteten inom ERM2	–	–	–
5	Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner	3 681	3 681	3 641
5.1	Huvudsakliga refinansieringstransaktioner	–	–	–
5.2	Långfristiga refinansieringstransaktioner	3 681	3 681	3 641
5.3	Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
5.4	Strukturella reverserade transaktioner	–	–	–
5.5	Utlåningsfacilitet	–	–	–
5.6	Utlåning avseende marginalsäkerheter	–	–	–
6	Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet	0	0	0
7	Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet	11 413	11 330	11 263
7.1	Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften	4 515	4 400	4 386
7.2	Övriga värdepapper	6 898	6 930	6 877
8	Fordringar i euro på den offentliga sektorn	–	–	–
9	Fordringar inom Eurosystemet	51 672	47 645	37 939
9.1	Andel av ECB:s kapital	141	141	141
9.2	Fordringar motsvarande överförda valutareserver	722	722	722
9.3	Fordringar avseende emission av ECB:s skuldcertifikat	–	–	–
9.4	Fordringar avseende TARGET och korrespondentbankskonton (netto)	47 894	43 705	34 084
9.5	Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)	2 915	3 077	2 992
10	Övriga tillgångar	1 075	1 049	1 037
Summa tillgångar		78 994	74 135	64 279

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.
Källa: Finlands Bank.

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1 973	1 973	1 450	1 450	1 450	1 450	1 559	1 559	1 373
6 198	6 161	5 884	6 006	5 871	5 956	6 211	6 452	6 585
2 103	2 056	2 049	2 049	2 012	2 039	2 007	1 983	1 955
4 095	4 105	3 835	3 957	3 859	3 917	4 204	4 469	4 630
559	594	420	523	516	464	381	380	297
1 466	1 367	1 480	1 510	1 797	1 802	1 550	1 231	1 347
1 466	1 367	1 480	1 510	1 797	1 802	1 550	1 231	1 347
-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 651	3 291	3 191	3 191	3 116	2 475	2 475	2 475	2 475
10	-	-	-	-	-	-	-	-
3 641	3 291	3 191	3 191	3 116	2 475	2 475	2 475	2 475
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
60	0	0	0	49	140	30	144	0
11 210	11 152	11 075	11 057	10 927	10 971	10 561	10 358	10 063
4 336	4 245	4 172	4 141	4 006	3 955	3 941	3 856	3 717
6 874	6 907	6 902	6 916	6 921	7 016	6 619	6 501	6 346
-	-	-	-	-	-	-	-	-
37 863	33 245	27 829	24 961	30 813	23 799	20 391	22 358	26 539
141	141	141	141	141	141	141	141	141
722	722	722	722	722	722	722	722	722
-	-	-	-	-	-	-	-	-
33 853	29 196	23 795	20 938	26 682	19 669	16 316	18 193	22 240
3 147	3 186	3 170	3 161	3 268	3 268	3 212	3 303	3 436
1 037	1 043	1 096	1 036	1 038	1 030	994	1 016	1 052
64 017	58 827	52 425	49 735	55 577	48 088	44 152	45 973	49 731

Tabell 1.
(fortsätter)

SKULDER		I	II	III
1	Utelöpande sedlar	14 708	14 556	14 619
2	Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner	51 334	47 266	37 431
2.1	Kassakrausinlåning	27 158	23 912	16 651
2.2	Inlåningsfacilitet	11 916	8 717	7 780
2.3	Inlåning med fast löptid	12 260	14 637	13 000
2.4	Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
2.5	Inlåning avseende marginalsäkerheter	–	–	–
3	Övriga skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet	–	–	–
4	Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet	828	826	801
4.1	Offentlig sektor	–	–	–
4.2	Övriga skulder	828	826	801
5	Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet	1 401	832	651
6	Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet	45	–2	–2
7	Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet	249	162	218
7.1	Inlåning och övriga skulder	249	162	218
7.2	Skulder som uppkommit inom kreditfaciliteten inom ERM2	–	–	–
8	Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF	1 387	1 387	1 387
9	Skulder inom Eurosystemet	–	–	–
9.1	Skulder avseende emission av ECB:s skuldcertifikat	–	–	–
9.2	Skulder avseende TARGET och korrespondentbankskonton (netto)	–	–	–
9.3	Övriga skulder inom Eurosystemet (netto)	–	–	–
10	Övriga skulder	1 078	1 157	1 223
11	Värderegleringskonton	2 609	2 609	2 609
12	Avsättningar och eget kapital	5 355	5 344	5 344
12.1	Grundfond	841	841	841
12.2	Reservfond	1 491	1 491	1 491
12.3	Pensionsavsättningar	536	536	536
12.4	Övriga avsättningar	2 488	2 476	2 476
Summa skulder		78 994	74 135	64 279

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.
Källa: Finlands Bank.

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
14 749	14 923	15 022	15 067	15 147	15 169	15 124	15 280	15 753
37 152	32 046	26 323	23 349	29 095	21 569	18 442	20 136	23 803
19 494	17 479	13 156	13 879	14 109	13 699	9 962	10 636	14 303
2 658	1 767	1 067	150	286	220	541	–	–
15 000	12 800	12 100	9 320	14 700	7 650	7 940	9 500	9 500
–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	15	–	–	–
797	806	820	825	578	378	72	69	55
–	–	–	–	–	–	–	–	–
797	806	820	825	578	378	72	69	55
447	312	483	485	800	962	482	410	527
0	0	0	0	0	0	0	0	0
264	300	–	221	116	114	118	118	66
264	300	–	221	116	114	118	118	66
–	–	–	–	–	–	–	–	–
1 391	1 391	1 369	1 369	1 369	1 369	1 352	1 352	1 330
–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–	–	–	–
487	319	366	378	430	471	519	565	260
2 579	2 579	1 892	1 892	1 892	1 892	1 893	1 893	1 556
6 150	6 150	6 150	6 150	6 150	6 150	6 150	6 150	6 381
841	841	841	841	841	841	841	841	841
1 601	1 601	1 601	1 601	1 601	1 601	1 601	1 601	1 601
582	582	582	582	582	582	582	582	616
3 125	3 125	3 125	3 125	3 125	3 125	3 125	3 125	3 323
64 017	58 827	52 425	49 735	55 577	48 088	44 152	45 973	49 731

Tabell 2.

Eurosystemets viktigaste styrräntor

<i>Anbudsförfarande med fast ränta Ränta på huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>			<i>Anbudsförfarande med rörlig ränta Lägsta anbudsränta</i>		
<i>Beslut</i>	<i>Gäller fr.o.m.</i>	<i>%</i>	<i>Beslut</i>	<i>Gäller fr.o.m.</i>	<i>%</i>
22.12.1998	1.1.1999	3,00	8.6.2000	28.6.2000	4,25
8.4.1999	14.4.1999	2,50	31.8.2000	6.9.2000	4,50
4.11.1999	10.11.1999	3,00	5.10.2000	11.10.2000	4,75
3.2.2000	9.2.2000	3,25	10.5.2001	15.5.2001	4,50
16.3.2000	22.3.2000	3,50	30.8.2001	5.9.2001	4,25
27.4.2000	4.5.2000	3,75	17.9.2001	19.9.2001	3,75
8.6.2000	15.6.2000	4,25	8.11.2001	14.11.2001	3,25
			5.12.2002	11.12.2002	2,75
8.10.2008	15.10.2008	3,75	6.3.2003	7.3.2003	2,50
6.11.2008	12.11.2008	3,25	5.6.2003	6.6.2003	2,00
4.12.2008	10.12.2008	2,50	1.12.2005	6.12.2005	2,25
15.1.2009	21.1.2009	2,00	2.3.2006	8.3.2006	2,50
5.3.2009	11.3.2009	1,50	8.6.2006	15.6.2006	2,75
2.4.2009	8.4.2009	1,25	3.8.2006	9.8.2006	3,00
7.5.2009	13.5.2009	1,00	5.10.2006	11.10.2006	3,25
7.4.2011	13.4.2011	1,25	7.12.2006	13.12.2006	3,50
7.7.2011	13.7.2011	1,50	8.3.2007	14.3.2007	3,75
3.11.2011	9.11.2011	1,25	7.6.2007	13.6.2007	4,00
8.12.2011	14.12.2011	1,00	3.7.2008	9.7.2008	4,25
5.7.2012	11.7.2012	0,75			
2.5.2013	8.5.2013	0,50			
7.11.2013	13.11.2013	0,25			

Stående faciliteter

<i>Beslut</i>	<i>Gäller fr.o.m.</i>	<i>Ränta på inlåningsfaciliteten</i>	<i>Ränta på utlåningsfaciliteten</i>
		<i>%</i>	<i>%</i>
22.12.1998	1.1.1999	2,00	4,50
22.12.1998	4.1.1999	2,75	3,25
21.1.1999	22.1.1999	2,00	4,50
8.4.1999	9.4.1999	1,50	3,50
4.11.1999	5.11.1999	2,00	4,00
3.2.2000	4.2.2000	2,25	4,25
16.3.2000	17.3.2000	2,50	4,50
27.4.2000	28.4.2000	2,75	4,75
8.6.2000	9.6.2000	3,25	5,25
31.8.2000	1.9.2000	3,50	5,50
5.10.2000	6.10.2000	3,75	5,75
10.5.2001	11.5.2001	3,50	5,50
30.8.2001	31.8.2001	3,25	5,25
17.9.2001	18.9.2001	2,75	4,75
8.11.2001	9.11.2001	2,25	4,25
5.12.2002	6.12.2002	1,75	3,75
6.3.2003	7.3.2003	1,50	3,50
5.6.2003	6.6.2003	1,00	3,00
1.12.2005	6.12.2005	1,25	3,25
2.3.2006	8.3.2006	1,50	3,50
8.6.2006	15.6.2006	1,75	3,75
3.8.2006	9.8.2006	2,00	4,00
5.10.2006	11.10.2006	2,25	4,25
7.12.2006	13.12.2006	2,50	4,50
8.3.2007	14.3.2007	2,75	4,75
7.6.2007	13.6.2007	3,00	5,00
3.7.2008	9.7.2008	3,25	5,25
8.10.2008	8.10.2008	2,75	4,75
8.10.2008	9.10.2008	3,25	4,25
6.11.2008	12.11.2008	2,75	3,75
4.12.2008	10.12.2008	2,00	3,00
15.1.2009	21.1.2009	1,00	3,00
5.3.2009	11.3.2009	0,50	2,50
2.4.2009	8.4.2009	0,25	2,25
7.5.2009	13.5.2009	0,25	1,75
7.4.2011	13.4.2011	0,50	2,00
7.7.2011	13.7.2011	0,75	2,25
3.11.2011	9.11.2011	0,50	2,00
8.12.2011	14.12.2011	0,25	1,75
5.7.2012	11.7.2012	0,00	1,50
2.5.2013	8.5.2013	0,00	1,00
7.11.2013	13.11.2013	0,00	0,75

Källa: Europeiska centralbanken.

Tabell 3.

Kassakravsbas i kassakravspflichtiga kreditinstitut i euroområdet, miljarder euro

Kassakravsbas	Totalt	Skulder med 1 % kassakrav		Skulder med 0 % kassakrav		
		Inlåning (dagslån, avtalad löptid och uppsägningstid upp till 2 år)	Räntebärande värdepapper med löptid upp till 2 år	Inlåning (avtalad löptid och uppsägningstid över 2 år)	Repor	Räntebärande värdepapper med löptid över 2 år
	1	2	3	4	5	6
2012						
December	18 564,7	9 971,7	637,5	2 583,9	1 163,1	4 208,4
2013						
Januari	18 558,8	9 900,6	636,4	2 569,8	1 259,2	4 192,8
Februari	18 689,3	9 899,3	635,7	2 562,3	1 368,4	4 223,7
Mars	18 689,5	9 951,8	626,1	2 580,0	1 382,1	4 149,5
April	18 676,1	9 928,0	626,5	2 574,1	1 437,0	4 110,5
Maj	18 639,0	9 884,9	610,0	2 571,8	1 496,7	4 075,6
Juni	18 577,4	9 948,3	593,5	2 531,5	1 426,0	4 078,1
Juli	18 343,3	9 826,4	596,3	2 515,3	1 422,1	3 983,3
Augusti	18 252,7	9 835,6	587,7	2 494,7	1 353,8	3 981,0
September	18 133,7	9 806,2	572,8	2 483,8	1 301,4	3 969,5
Oktober	18 148,7	9 823,0	562,9	2 481,1	1 323,0	3 958,8
November	18 160,4	9 856,1	552,0	2 479,2	1 305,5	3 967,6
December	17 848,6	9 811,7	518,8	2 448,5	1 152,6	3 917,1

Källa: Europeiska centralbanken.

Kassakravsbas i kassakravspflichtiga kreditinstitut i Finland, miljoner euro

Kassakravsbas	Totalt	Skulder med 1 % kassakrav		Skulder med 0 % kassakrav		
		Inlåning (dagslån, avtalad löptid och uppsägningstid upp till 2 år)	Räntebärande värdepapper med löptid upp till 2 år	Inlåning (avtalad löptid och uppsägningstid över 2 år)	Repor	Räntebärande värdepapper med löptid över 2 år
	1	2	3	4	5	6
2012						
December	371 916	246 485	16 934	14 407	30 607	63 483
2013						
Januari	359 856	228 180	17 355	14 219	36 346	63 756
Februari	355 539	223 631	16 932	14 587	36 120	64 270
Mars	351 526	219 429	17 673	14 548	37 916	61 960
April	349 049	221 788	15 893	14 655	34 237	62 476
Maj	344 526	213 034	16 881	14 514	37 503	62 594
Juni	343 478	210 200	17 950	14 577	37 916	62 835
Juli	343 260	208 061	18 154	14 669	39 250	63 126
Augusti	349 779	211 255	18 066	14 639	40 269	65 550
September	339 684	202 069	17 194	14 983	38 953	66 484
Oktober	341 479	199 903	16 688	14 948	43 486	66 454
November	351 684	205 621	17 086	14 810	48 301	65 865
December	349 122	208 733	16 362	14 634	43 992	65 401

Källa: Finlands Bank.

Tabell 4.

Kassakravsmedel i kassakravspiktiga kreditinstitut i euroområdet, miljarder euro

Uppfyllandeperiod som slutar	Kassakrav	Faktisk behållning	Kassaöverskott	Kassaunderskott	Ränta på kassakravsmedel, %
	1	2	3	4	5
2012					
December	106,4	509,9	403,5	0,0	0,75
2013					
Januari	106,0	489,0	383,0	0,0	0,75
Februari	105,4	466,3	360,8	0,0	0,75
Mars	105,6	403,0	297,3	0,0	0,75
April	104,9	346,0	241,1	0,0	0,75
Maj	104,9	322,2	217,3	0,0	0,75
Juni	105,3	300,3	195,0	0,0	0,50
Juli	105,1	286,5	181,4	0,0	0,50
Augusti	104,5	269,6	165,1	0,0	0,50
September	104,9	274,5	169,6	0,0	0,50
Oktober	103,8	268,4	164,7	0,0	0,50
November	103,8	244,9	141,1	0,0	0,50
December	103,3	220,2	116,9	0,0	0,25
2014					
Januari	103,4	248,1	144,8	0,0	0,25

Källa: Europeiska centralbanken.

Kassakravsmedel i kassakravspiktiga kreditinstitut i Finland, miljoner euro

Uppfyllandeperiod som slutar	Kassakrav	Faktisk behållning	Kassaöverskott	Kassaunderskott	Ränta på kassakravsmedel, %
	1	2	3	4	5
2012					
December	2 707,4	27 837,5	25 130,1	0,0	0,75
2013					
Januari	2 453,2	25 573,7	23 120,6	0,0	0,75
Februari	2 604,7	24 012,8	21 408,1	0,0	0,75
Mars	2 425,8	20 940,2	18 514,4	0,0	0,75
April	2 376,2	19 954,1	17 578,0	0,0	0,75
Maj	2 341,8	16 405,7	14 064,0	0,0	0,50
Juni	2 347,6	13 622,9	11 275,3	0,0	0,50
Juli	2 270,0	12 827,3	10 557,3	0,0	0,50
Augusti	2 252,3	12 572,3	10 320,0	0,0	0,50
September	2 233,3	13 642,4	11 409,0	0,0	0,50
Oktober	2 264,9	10 960,9	8 696,0	0,0	0,50
November	2 164,3	11 372,7	9 208,3	0,0	0,25
December	2 137,6	14 210,0	12 072,4	0,0	0,25
2014					
Januari	2 199,3	12 430,7	10 231,4	0,0	0,25

Källa: Finlands Bank.

Tabell 5.

Euroområdets penningmängdsmått M3 och Finlands bidrag till M3¹

	Euroområdets penningmängd M3			Finlands bidrag till euroområdets M3 ²		
	Utestående belopp ⁴ , md euro	12 mån. förändring ^{3,4} , %	3 mån. glidande medelvärde av 12 mån. förändring ^{3,4} , %	Utestående belopp, md euro	12 mån. förändring ³ , %	3 mån. glidande medelvärde av 12 mån. förändring ³ , %
	1	2	3	4	5	6
2009	9 354,1	-0,3	-0,1	127,6	-1,9	-2,1
2010	9 292,7	1,1	1,3	137,3	5,2	4,3
2011	9 499,2	1,6	1,7	143,6	6,0	6,5
2012	9 780,1	3,5	3,6	140,3	0,5	1,0
2013	9 827,4	1,0	1,2	145,2	4,1	3,9
2013						
Januari	9 776,5	3,4	3,3	139,7	1,5	1,4
Februari	9 800,0	3,1	3,0	139,7	2,1	2,0
Mars	9 804,4	2,5	2,9	141,3	2,4	1,9
April	9 813,8	3,2	2,8	138,1	1,1	1,6
Maj	9 833,8	2,8	2,8	139,5	1,4	2,1
Juni	9 819,4	2,4	2,4	144,3	3,7	2,9
Juli	9 848,9	2,1	2,3	143,3	3,6	3,8
Augusti	9 878,2	2,3	2,1	142,9	4,0	2,8
September	9 861,6	2,0	1,9	142,5	0,8	2,1
Oktober	9 880,9	1,4	1,6	141,6	1,5	1,7
November	9 898,8	1,5	1,3	142,0	2,8	2,8
December	9 827,4	1,0	1,2	145,2	4,1	3,9

¹ Exkl. omsättbara instrument som innehas av staten och hemmahörande utanför euroområdet.

² Exkl. allmänhetens innehav av sedlar och mynt.

³ Beräknat utifrån månatliga stockförändringar justerade för omklassificeringar, omvärderingar, växelkursförändringar och andra förändringar som inte orsakats av transaktioner.

⁴ Säsongrensat och kalenderkorrigerat.

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 6.

Viktiga marknadsräntor

	Eonia	Euribor (faktiska dagar/360)						Finska statsobligationsräntor	
		1 mån.	2 mån.	3 mån.	6 mån.	9 mån.	12 mån.	5 år	10 år
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2009	0,71	0,888	1,057	1,218	1,429	1,529	1,610	2,701	3,735
2010	0,44	0,570	0,663	0,813	1,083	1,223	1,352	1,781	3,003
2011	0,87	1,178	1,260	1,393	1,638	1,826	2,009	2,083	2,997
2012	0,23	0,325	0,431	0,571	0,824	0,973	1,108	0,875	1,886
2013	0,09	0,130	0,177	0,221	0,337	0,441	0,536	0,815	1,863
2013									
Januari	0,07	0,112	0,162	0,204	0,343	0,461	0,574	0,607	1,745
Februari	0,07	0,120	0,175	0,223	0,362	0,481	0,594	0,672	1,808
Mars	0,07	0,118	0,166	0,206	0,329	0,439	0,545	0,488	1,610
April	0,08	0,118	0,169	0,209	0,324	0,427	0,528	0,410	1,513
Maj	0,08	0,112	0,160	0,201	0,299	0,394	0,484	0,396	1,598
Juni	0,09	0,121	0,168	0,210	0,321	0,416	0,507	0,642	1,879
Juli	0,09	0,125	0,177	0,221	0,336	0,434	0,525	1,115	1,910
Augusti	0,08	0,128	0,177	0,226	0,342	0,448	0,542	1,275	2,068
September	0,08	0,128	0,174	0,223	0,340	0,449	0,543	1,181	2,191
Oktober	0,09	0,128	0,172	0,226	0,342	0,450	0,541	1,040	2,045
November	0,10	0,132	0,178	0,223	0,327	0,424	0,506	0,884	1,942
December	0,17	0,216	0,244	0,275	0,373	0,466	0,544	0,988	2,033

Källor: Europeiska centralbanken, Reuters och Bloomberg.

Tabell 7.

Finlands nominella konkurrenskraftsindikatorer och eurons effektiva växelkurs beräknad av ECB

	<i>Snäv indikator¹</i>	<i>Snäv indikator inklusive euroländerna¹</i>	<i>Bred indikator¹</i>	<i>Effektiv växelkurs för euron, snäv ländergrupp¹</i>
<i>Januari–mars 1999 = 100</i>				
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
2009	115,8	107,6	108,8	120,6
2010	107,6	103,6	104,3	111,9
2011	106,7	103,0	104,0	111,2
2012	100,5	100,1	100,8	105,3
2013	105,8	102,6	103,4	111,0
2013				
Januari	103,7	101,6	102,2	109,0
Februari	105,2	102,2	102,9	110,8
Mars	103,7	101,5	102,0	109,4
April	104,3	101,8	102,4	109,8
Maj	104,9	102,2	102,6	110,3
Juni	105,8	102,6	103,4	111,1
Juli	106,0	102,7	103,4	111,3
Augusti	106,6	103,0	103,9	112,0
September	106,2	102,9	103,8	111,3
Oktober	107,3	103,4	104,3	112,3
November	107,2	103,4	104,4	111,8
December	108,6	104,1	105,2	113,2

¹ En starkare euro ger ett högre poängtal. I den snäva indikatorn ingår 12 länder fr.o.m. 1999, i den snäva inklusive euroländerna 23 länder och i den breda 37 länder.

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 8.

Harmoniserat konsumentprisindex för euroområdet och Finland, årlig procentuell förändring

	<i>Euroområdet</i>	<i>Finland</i>
	<i>1</i>	<i>2</i>
2009	0,3	1,6
2010	1,6	1,7
2011	2,7	3,3
2012	2,5	3,2
2013	1,4	2,2
2013		
Januari	2,0	2,6
Februari	1,8	2,4
Mars	1,7	2,5
April	1,2	2,4
Maj	1,4	2,5
Juni	1,6	2,3
Juli	1,6	2,5
Augusti	1,3	2,0
September	1,1	1,8
Oktober	0,7	1,7
November	0,9	1,8
December	0,8	1,9

Källor: Eurostat och Statistikcentralen.

Tabell 9.

Viktiga eurokurser¹

	US-dollar			Japanska yen		
	Lägst	Genomsnitt	Högst	Lägst	Genomsnitt	Högst
	1	2	3	4	5	6
2009	1,2555	1,3948	1,5120	113,65	130,34	138,09
2010	1,1942	1,3257	1,4563	106,19	116,24	134,23
2011	1,2889	1,3920	1,4882	100,20	110,96	122,80
2012	1,2089	1,2848	1,3454	94,63	102,49	113,87
2013	1,2768	1,3281	1,3814	113,93	129,66	145,02
2013						
Januari	1,3012	1,3288	1,3550	113,93	118,34	123,55
Februari	1,3077	1,3359	1,3644	120,06	124,40	126,88
Mars	1,2768	1,2964	1,3090	120,30	122,99	125,56
April	1,2818	1,3026	1,3129	119,79	127,54	130,39
Maj	1,2853	1,2982	1,3191	128,60	131,13	133,26
Juni	1,3008	1,3189	1,3406	125,36	128,40	131,28
Juli	1,2813	1,3080	1,3284	128,44	130,39	132,60
Augusti	1,3203	1,3310	1,3392	128,66	130,34	132,35
September	1,3117	1,3348	1,3545	130,71	132,41	134,57
Oktober	1,3493	1,3635	1,3805	131,46	133,32	135,11
November	1,3365	1,3493	1,3611	131,58	134,97	139,21
December	1,3536	1,3704	1,3814	138,73	141,68	145,02

	Brittiska pund			Svenska kronor		
	Lägst	Genomsnitt	Högst	Lägst	Genomsnitt	Högst
	7	8	9	10	11	12
2009	0,84255	0,89094	0,9610	10,0778	10,6191	11,7135
2010	0,81040	0,85784	0,9114	8,9630	9,5373	10,2723
2011	0,83155	0,86788	0,9050	8,7090	9,0298	9,3127
2012	0,77835	0,81087	0,8482	8,2077	8,7041	9,1356
2013	0,81075	0,84926	0,8789	8,2931	8,6515	9,0604
2013						
Januari	0,81075	0,83271	0,85830	8,5144	8,6217	8,6936
Februari	0,84635	0,86250	0,87890	8,4297	8,5083	8,6339
Mars	0,84515	0,85996	0,87630	8,2931	8,3470	8,4361
April	0,84000	0,85076	0,86130	8,3110	8,4449	8,5961
Maj	0,84310	0,84914	0,85695	8,5287	8,5725	8,6333
Juni	0,84755	0,85191	0,85720	8,5704	8,6836	8,8884
Juli	0,84920	0,86192	0,87350	8,5521	8,6609	8,7898
Augusti	0,85290	0,85904	0,87135	8,6393	8,7034	8,7714
September	0,83580	0,84171	0,84775	8,5702	8,6758	8,7751
Oktober	0,83410	0,84720	0,85670	8,6214	8,7479	8,8217
November	0,83210	0,83780	0,84635	8,7110	8,8802	8,9928
December	0,82605	0,83639	0,84560	8,8382	8,9597	9,0604

¹ Värdet av en euro i respektive valuta.
Källa: Europeiska centralbanken.

Tabell 10.

Andra eurokurser, genomsnitt

	<i>Tjeckiska kronor</i>	<i>Danska kronor</i>	<i>Ungerska forint</i>	<i>Litauiska litas</i>	<i>Lettiska lats</i>	<i>Polska zloty</i>
	1	2	3	4	5	6
2009	26,435	7,446	280,327	3,453	0,706	4,328
2010	25,284	7,447	275,480	3,453	0,709	3,995
2011	24,590	7,451	279,373	3,453	0,706	4,121
2012	25,149	7,444	289,249	3,453	0,697	4,185
2013	25,980	7,458	296,873	3,453	0,701	4,197
2013						
Januari	25,563	7,461	294,015	3,453	0,698	4,142
Februari	25,475	7,460	292,732	3,453	0,700	4,170
Mars	25,659	7,455	303,006	3,453	0,701	4,156
April	25,841	7,455	298,669	3,453	0,701	4,136
Maj	25,888	7,454	292,376	3,453	0,700	4,180
Juni	25,759	7,458	295,704	3,453	0,702	4,284
Juli	25,944	7,458	294,899	3,453	0,702	4,275
Augusti	25,818	7,458	299,465	3,453	0,703	4,230
September	25,789	7,458	299,750	3,453	0,703	4,237
Oktober	25,662	7,459	294,761	3,453	0,703	4,190
November	26,927	7,459	297,680	3,453	0,703	4,189
December	27,521	7,460	300,237	3,453	0,703	4,176
	<i>Schweiziska franc</i>	<i>Norska kronor</i>	<i>Bulgariska lev</i>	<i>Kroatiska kuna</i>	<i>Rumänska leu</i>	<i>Ryska rubel</i>
	7	8	9	10	11	12
2009	1,510	8,728	1,956	7,340	4,240	44,138
2010	1,380	8,004	1,956	7,289	4,212	40,263
2011	1,233	7,793	1,956	7,439	4,239	40,885
2012	1,205	7,475	1,956	7,522	4,459	39,926
2013	1,231	7,807	1,956	7,579	4,419	42,337
2013						
Januari	1,229	7,382	1,956	7,575	4,383	40,185
Februari	1,230	7,423	1,956	7,587	4,384	40,334
Mars	1,227	7,486	1,956	7,591	4,392	39,933
April	1,220	7,544	1,956	7,608	4,378	40,799
Maj	1,242	7,559	1,956	7,568	4,336	40,684
Juni	1,232	7,739	1,956	7,490	4,480	42,649
Juli	1,237	7,884	1,956	7,506	4,424	42,859
Augusti	..	7,939	1,956	7,537	4,437	43,975
September	1,234	7,973	1,956	7,599	4,463	43,514
Oktober	1,232	8,121	1,956	7,619	4,444	43,744
November	1,232	8,206	1,956	7,633	4,445	44,158
December	1,224	8,405	1,956	7,636	4,463	45,063

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 10.
(fortsätter)

	Turkiska lire	Australiska dollar	Kanadensiska dollar	Kinesiska yuan renminbi	Hongkong- dollar	Indonesiska rupiah	Syd-koreanska won
	13	14	15	16	17	18	19
2009	2,163	1,773	1,585	9,528	10,811	14443,740	1772,904
2010	1,997	1,442	1,365	8,971	10,299	12041,705	1531,821
2011	2,338	1,348	1,376	8,996	10,836	12206,510	1541,234
2012	2,314	1,241	1,284	8,105	9,966	12045,733	1447,691
2013	2,534	1,378	1,368	8,165	10,302	13856,597	1453,903
2013							
Januari	2,354	1,266	1,319	8,270	10,303	12837,989	1417,687
Februari	2,374	1,295	1,348	8,328	10,361	12933,748	1452,822
Mars	2,345	1,254	1,329	8,060	10,059	12590,610	1430,309
April	2,341	1,254	1,327	8,056	10,111	12664,510	1460,894
Maj	2,374	1,313	1,326	7,972	10,077	12673,133	1444,559
Juni	2,503	1,398	1,360	8,091	10,235	13033,308	1498,334
Juli	2,527	1,428	1,362	8,023	10,145	13189,168	1473,346
Augusti	2,612	1,474	1,385	8,148	10,322	14168,720	1485,926
September	2,695	1,438	1,382	8,169	10,350	15073,161	1446,605
Oktober	2,710	1,433	1,413	8,323	10,572	15109,543	1454,731
November	2,732	1,447	1,414	8,222	10,460	15575,056	1434,065
December	2,828	1,524	1,458	8,325	10,625	16444,236	1446,876

	Malaysiska ringgit	Nyzeeländska dollar	Filippinska peso	Singaporienska dollar	Thailändska babt	Syd-afrikanska rand	Särskilda dragningsrätter i IMF
	20	21	22	23	24	25	26
2009	4,908	2,212	66,338	2,024	47,804	11,674	0,904
2010	4,267	1,838	59,739	1,806	42,014	9,698	0,869
2011	4,256	1,760	60,260	1,749	42,429	10,097	0,882
2012	3,967	1,587	54,246	1,605	39,928	10,551	0,839
2013	4,186	1,621	56,427	1,662	40,830	12,833	0,874
2013							
Januari	4,041	1,588	54,105	1,633	39,924	11,696	0,865
Februari	4,140	1,593	54,355	1,655	39,839	11,880	0,875
Mars	4,031	1,566	52,813	1,616	38,264	11,917	0,862
April	3,969	1,535	53,649	1,612	37,857	11,859	0,866
Maj	3,920	1,577	53,693	1,622	38,667	12,180	0,866
Juni	4,149	1,668	56,658	1,661	40,664	13,209	0,871
Juli	4,175	1,659	56,698	1,659	40,714	12,967	0,871
Augusti	4,363	1,683	58,471	1,694	42,072	13,419	0,876
September	4,341	1,641	58,346	1,686	42,312	13,329	0,877
Oktober	4,328	1,635	58,809	1,696	42,549	13,528	0,886
November	4,318	1,633	58,811	1,683	42,695	13,763	0,881
December	4,452	1,666	60,539	1,724	44,323	14,223	0,890

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 11.

Oåterkalleliga omräkningskurser mot euron från 1.1.1999

Land	Valuta	Värdet av 1 euro i respektive valutaenhet	Euron införd	Land	Valuta	Värdet av 1 euro i respektive valutaenhet	Euron införd
Österrike	schilling	13,7603	1.1.1999	Nederländerna	gulden	2,20371	1.1.1999
Belgien	franc	40,3399	1.1.1999	Portugal	escudo	200,482	1.1.1999
Tyskland	mark	1,95583	1.1.1999	Grekland	drakma	340,750	1.1.2001
Spanien	peseta	166,386	1.1.1999	Slovenien	tolar	239,640	1.1.2007
Finland	mark	5,94573	1.1.1999	Cypern	pund	0,585274	1.1.2008
Frankrike	franc	6,55957	1.1.1999	Malta	lira	0,429300	1.1.2008
Irland	pund	0,787564	1.1.1999	Slovakien	krona	30,1260	1.1.2009
Italien	lire	1936,27	1.1.1999	Estland	krona	15,6466	1.1.2011
Luxemburg	franc	40,3399	1.1.1999				

Källa: Europeiska unionen.

Tabell 12.

Växelkursmekanismen ERM2

Valuta	Centralkurs 1 euro =	Fluktuationsband, %	Övre kurs*	Nedre kurs*	Gäller från
Dansk krona	7,46038	± 2,25	7,62824	7,29252	4.1.1999
Litauisk litas	3,45280	± 15	3,97072	2,93488	28.6.2004
Lettisk lats	0,702804	± 15	0,808225	0,597383	2.5.2005

* Interventionerna vid bandgränserna är i princip automatiska och obegränsade.

Källa: Europeiska centralbanken.

Tabell 13.

Sedelsorteringen i Finlands Bank, miljoner st.

Eurosedlar	2008	2009	2010	2011	2012	2013
500 euro	2,4	2,1	1,9	1,8	1,8	1,4
200 euro	1,3	1,3	1,2	1,1	1,0	0,8
100 euro	6,8	6,5	6,8	6,9	6,9	5,6
50 euro	86,6	84,5	84,3	86,9	79,4	60,3
20 euro	188,4	177,5	176,3	168,2	149,0	114,6
10 euro	40,0	42,4	40,9	39,6	37,9	32,3
5 euro	49,2	52,8	48,3	47,1	46,3	37,5
Summa	374,7	366,9	359,6	351,6	322,3	252,5

Källa: Finlands Bank.

Finlands Banks organisation

9.1.2014

BANKFULLMÄKTIGE

Ben Zyskowitz, *ordförande*, Pirkko Ruohonen-Lerner, *vice ordförande*,
Jouni Backman, Jukka Gustafsson, Timo Kalli, Marjo Matikainen-Kallström,
Lea Mäkipää, Petteri Orpo, Juha Sipilä

Bankfullmäktiges sekreterare Anton Mäkelä

DIREKTIONEN

Erkki Liikanen direktionens ordförande	Pentti Hakkarainen direktionens vice ordförande	Seppo Honkapohja direktionsmedlem
--	---	---

Direktionens sekreterare Mika Pösö

AVDELNINGAR

Avdelningen för penningpolitik och forskning <i>Tuomas Välimäki</i>	Avdelningen för finansiell stabilitet och statistik <i>Kimmo Virolainen</i>	Bankavdelningen <i>Harri Lahdenperä</i>	Kontantförsörjningsavdelningen <i>Mauri Lehtinen</i>
Internationella och monetära byrån <i>Samu Kurri</i>	Byrån för makrofinansiell analys <i>Katja Taipalus</i>	Byrån för betalning och avveckling <i>Meeri Saloheimo</i>	Betalningsmedelsbyrån <i>Miika Syrjänen</i>
Prognosbyrån <i>Juha Kilponen</i>	Byrån för makrotillsyn <i>Jouni Timonen</i>	Byrån för marknadsoperationer <i>Elisa Newby</i>	Struktur- och systemenheten <i>Veli-Matti Lumiala</i>
Forskningsinstitutet för transitionsekonomier (BOFIT) <i>Ilkka Korhonen</i>	Byrån för finansiell infrastruktur <i>Päivi Heikkinen</i>	Investeringsbyrån <i>Jarno Ilves</i>	Säkerhetsbyrån <i>Erkko Badermann</i>
Forskningsenheten <i>Jouko Vilmunen</i>	Statistikenheten <i>Laura Vajanne</i>		
	<ul style="list-style-type: none">• Byrån för finansiell statistik <i>Elisabeth Hintikka</i>• Byrån för statistisk analys och informationsservice <i>Harri Kuussaari</i>		

Ledningssekretariatet <i>Mika Pösö</i>	Administrativa avdelningen <i>Pirkko Pohjoisaho-Aarti</i>	
Internationella enheten <i>Olli-Pekka Lehmussaari</i>	Informationservicebyrån <i>Ilkka Lyytikäinen</i>	IT-enheten <i>Petteri Vuolasto</i>
Juridiska enheten <i>Maritta Nieminen</i>	Strategi- och organisationsgruppen	<ul style="list-style-type: none">• Byrån för IT-servicehantering <i>Sami Kirjonen</i>
Kommunikationsenheten <i>Jenni Hellström</i>	Sekreterartjänster för direktionen	<ul style="list-style-type: none">• IT-infrabyrån <i>Kari Sipilä</i>• IT-systembyrån <i>Petri Salminen</i>
		Ekonomibyrå <i>Tuula Colliander</i>
		Internservicebyrån <i>Hannu Vesalainen</i>
		Personalbyrån <i>Antti Vuorinen</i>
		Risikkontrollbyrån <i>Antti Nurminen</i>
		Språkservicebyrån <i>Taina Seitovirta</i>

Intern revision
Pertti Ukkonen

I anslutning till Finlands Bank verkar **Finansinspektionen**. Direktör för Finansinspektionen är Anneli Tuominen.

